

Název ŠVP

Oficiální název: **Školní vzdělávací program pro základní
vzdělávání**

obor vzdělávání 79-41-K/81

Motivační název: **Gymnázium U Balvanu Jablonec nad Nisou**

Školní vzdělávací program byl vytvořen podle platného Rámcového vzdělávacího programu pro ZV

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2010, s úpravami platnými od 1.10.2010

Program je určen pro žáky primy až kvarty.

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

Oficiální název: **Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání**, obor vzdělávání 79-41-K/81

Motivační název: **Gymnázium U Balvanu Jablonec nad Nisou**

Školní vzdělávací program byl vytvořen podle dokumentu Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
Program je určen pro žáky primy až kvarty.

1.2. Předkladatel

Název a adresa školy:

Gymnázium, Jablonec nad Nisou, U Balvanu 16, příspěvková organizace

U Balvanu 16

466 34 Jablonec nad Nisou

Další identifikační údaje:

IČO: 60252758

Rezortní identifikátor školy: 600010449

IZO: 000081841

Zápis v Obchodním rejstříku Krajského soudu Ústí nad Labem, pobočka Liberec, v odd. Pr, vložka číslo 795, č. j. F13857/2008-29

Ředitel školy:

Mgr. Jiří Kozlovský

e-mail: kozlovsky.jiri@gymjbc.cz

Koordinátor tvorby ŠVP:

Mgr. Jiří Kozlovský

Kontakty:

telefon: 483320086

Fax: 483320086

e-mail: gymnazium@gymjbc.cz

web: www.gymjbc.cz

1.3. Vzdělávací program

První část vzdělávacího programu pro osmiletý studijní cyklus obor vzdělávání 79-41-K/81 v denní formě studia pro primu – kvartu.

1.4. Zřizovatel

Liberecký kraj

Adresa:

Liberecký kraj

U Jezu 642/2a

461 80 Liberec 2

Kontakt:

Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu

Telefon: 485226255

1.5. Platnost dokumentu

Platnost dokumentu:

od 1.9. 2007 pro třídu primu

se změnami s platností od 1.9. 2010

V Jablonci nad Nisou dne 30.6.2007 a 30.8.2010

Mgr. Jiří Kozlovský

ředitel školy

2. Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

Gymnázium, Jablonec nad Nisou, U Balvanu 16, příspěvková organizace sídlí nedaleko centra Jablonce nad Nisou po levé straně hlavní příjezdové komunikace od Turnova a Železného Brodu. V bezprostřední blízkosti se nachází nádraží ČSD, stanice tramvajové linky do Liberce a zastávky téměř všech linek městské a příměstské autobusové dopravy. Budova školy pochází ze 70. let 19. století a pro potřeby vzdělávání slouží více jak sto let.

Škola má k dispozici 21 učeben, tělocvičnu, malé fitnesscentrum a vlastní stravovací zařízení.

K budově školy patří školní pozemek s jednoduchým hřištěm a několika dalšími plochami pro odpočinek, případně pro některé sportovní aktivity. Kapacita školy je v souladu se zřizovací listinou 380 žáků, počet tříd je stanoven na 12, z toho 8 pro osmiletý studijní cyklus a 4 pro čtyřletý studijní cyklus.

Vzhledem k umístění školy tvoří část kapacity školy žáci, kteří dojíždějí z okolních menších měst nebo obcí. Rádus dosahu školy v závislosti na možnostech veřejné dopravy činí cca 20 km.

2.2. Podmínky školy

Charakteristika podmínek školy je úzce spojena s cíli rozvoje a vychází z analýzy potřeb a finančních možností příspěvkové organizace. Srovnání cílů a skutečného stavu podmínek školy je nedílnou součástí výroční zprávy a zprávy o vlastním hodnocení školy.

Cílem je vytvářet v rámci reálných podmínek dostatečně podnětné prostředí pro realizaci výchovně vzdělávacích záměrů školy.

2.2.1. Materiální, provozní a hygienické podmínky

Škola má dispozici 21 učeben, tělocvičnu a malé fitnesscentrum. Výuka tělesné výchovy probíhá přiměřeně i mimo areál školy ve sportovních zařízeních jiných organizací, a to na základě smluvního nájemního vztahu.

Jedna učebna (spolu s grafickou dílnou) je uzpůsobena výuce výtvarné výchovy.

Jedna učebna je svým zařízením uzpůsobena výuce hudební výchovy.

Škola je vybavena specializovanými učebnami na výuku cizích jazyků a přírodovědných předmětů.

Další materiální a provozní vybavení: žákovská knihovna, knihovna anglického jazyka, malé fitnesscentrum s posilovnou, školní jídelna s kapacitou 60 míst, jednoduché venkovní hřiště a plocha upravená na petanque.

ICT vybavení je na standardní úrovni s přístupem k internetu. Každý student má svou e-mailovou schránku.

Škola se snaží prezentovat v rámci prostorových možností budovy práce žáků na chodbách školy i ve třídách, což umožňuje sledovat konkrétní výstup z výchovně vzdělávacího procesu (výtvarná díla, třídní a školní projekty, fotografie, informace z tisku apod.) a jeho využití. Takové prostředí vnímáme nejen jako inspirativní, ale i estetické.

Budova školy je vybavena odpovídajícím sociálním zařízením, sprchami u tělocvičny a bezbariérovým WC, pro aktivní odpočinek lze využít školní hřiště, koš na streetball a stoly na stolní tenis. Pro odpočinek o přestávkách lze využít míst k sezení také na chodbách školy.

2.2.2. Charakteristika pedagogického sboru, sféra mezilidských vztahů

Pedagogický sbor tvoří včetně vedení školy v průměru 30 pedagogických pracovníků, z nichž jsou v závislosti na rozvrhu hodin a nabídce předmětů dva až tři pracovníci zaměstnáváni na zkrácený pracovní úvazek. Odborná kvalifikovanost učitelů je ovlivněna dvěma faktory: počtem mateřských dovolených a zástupů za tyto dovolené a zajištěním výuky v předmětu Informatika výpočetní technika, což činí dohromady necelých 10% úvazků všech učitelů. Z více jak 90% je tedy pedagogický sbor plně kvalifikován. Ženy jsou v pedagogickém sboru zastoupeny přibližně 2 třetinami.

Výhodou je pestré věkové zastoupení učitelů a cílem je získávat pro školu mladé pedagogy.

Vztahy mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci jsou založeny na vzájemném respektování, slušném chování a vystupování.

Mezi základní cíle patří:

- podpora otevřeného a demokratického jednání s žáky
- důslednost v rozlišování práv a povinností žáků
- učitel je pozitivním vzorem pro vytváření morálních i pracovních hodnot
- snaha o kosmopolitní atmosféru podporující sociální a multikulturní cítění
- podpora aktivit se společnou účastí žáků i učitelů, případně rodičů

2.2.3. Organizace výchovně vzdělávacího procesu, aktivity mimo školní lavice

Základní organizační pravidla stanovuje rozvrh hodin a školní řád, jehož součástí jsou i pravidla hodnocení a klasifikace.

Školní řád obsahuje v rovnoměrných proporcích práva i povinnosti žáků. Denní režim, stanovený rozvrhem hodin, je vyvážený a při jeho tvorbě bylo v první řadě přihlíženo k potřebám žáků. Počet přestávek je dostatečný, dvě obědové přestávky umožňují dostatečný čas na oběd všem žákům.

Škola organizuje pravidelné výukové i mimovýukové aktivity s cílem zkvalitnit výchovně vzdělávací proces a nabídnout žákům možnost fakultativní účasti na některých z nich.

Mezi pravidelné akce tohoto typu patří:

- Aktivity zahrnuté do tzv. Slavností balvanu – slavnostní vyvalení a zavalení školního balvanu, vítání nových studentů, zahradní slavnosti k ukončení školního roku
- Školní akademie a slavnostní udělování ceny Maxima nejlepším studentům, ve spolupráci s Městským divadlem Jablonec nad Nisou
- Projektový den a soutěž o nejlepší třídní projekt nebo dny setkávání se zajímavými osobnostmi
- Výlet trochu jinak pro žáky primy
- Akce „Společně do divadla“ – nejméně dvakrát za školní rok
- Okresní přebor v lehké atletice a v plavání ve spolupráci s městem Jablonec nad Nisou
- Poznávací zájezd do Londýna a Paříže nebo do Švýcarska
- Kurz předmětů teoretického vyučování zaměřený na mezipředmětové vztahy (zaměření na biologii, zeměpis a dějepis)
- Školní pěvecký sbor a jeho pravidelná účast v soutěžích
- Účast v programu sběr tříděného odpadu
- Strom splněných přání – vánoční dárky pro klienty ÚSP v Jabloneckých Pasekách v Horním Maxově
- Pravidelná účast žáků v olympiádách a soutěžích

2.2.4. Otevřená škola

Spolupráce s rodiči. Cílem je neomezovat tuto spolupráci pouze na informační schůzky zaměřené na výsledky vzdělávání. Rodičům nabízíme i několik možností neformální spolupráce. Řada rodičů podporuje aktivity školy, především prostřednictvím O.P.S. Gymnázium Jablonec nad Nisou.

Spolupráce s rodiči probíhá v těchto oblastech:

- školská rada – ustanovena v prosinci 2005

- pravidelné konzultační hodiny výchovné poradkyně, možnost sjednání schůzky podle individuálních potřeb rodičů

- pro rodiče jsou organizovány pravidelné třídní schůzky v listopadu a v dubnu. Pro rodiče žáků primy a 1. ročníku navíc v září.

- Slavnosti balvanu – Zahradní slavnost (neformální setkání s rodiči, ukázky výukových aktivit, kulturní program)

- zapojení rodičů ve správní a dozorčí radě O.P.S., finanční podpora O.P.S.

Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Jablonec nad Nisou:

- spolupráce při řešení individuálních vzdělávacích potřeb žáků a při řešení výchovně vzdělávacích problémů

- účast školy na setkáních s výchovnými poradci základních škol, která organizuje Pedagogicko-psychologická poradna Jablonec nad Nisou

Spolupráce se zřizovatelem:

- spolupráce v oblasti poradenských služeb týkajících se informovanosti ve věcech provozních, investičních a mzdových

- využívání nabídek v oblasti grantových schémat – tvorba projektů

- spolupráce v oblasti individuálních požadavků na změny v počtu žáků ve třídách

Spolupráce se školami:

- koordinace při tvorbě kritérií přijímacího řízení pro uchazeče o studium

- propagace školy na schůzkách se zájemci o studium a s jejich rodiči. Tyto schůzky se konají na jednotlivých základních školách

- spolupráce v hodnotících komisích olympiád a soutěží

- spolupráce v oblasti metodické s gymnázii zřizovanými Libereckým krajem.

2.2.5. Informační systém

Je rozdělen na vnitřní a vnější, částečně se uskutečňuje přenosem dat umožňujících dálkový přístup. Důležité informace týkající se chodu školy jsou k dispozici analogicky v listinné podobě a na webových stránkách školy.

Informační systém na webu školy nabízí především: změny v denním a týdenním rozvrhu hodin, přístup žáka a zákonného zástupce k on-line klasifikaci (zatím pro vyšší a čtyřleté gymnázium), roční plán exkurzí, kurzů a výjezdů, seznam učebnic a učebních pomůcek pro jednotlivé třídy a ročníky a informace o akcích školy za uplynulé období.

Informace o škole lze získat (v jiném rozsahu a pojetí) v Ročence Gymnázia U Balvanu, jež je každoročně vydávána v knižní podobě.

Pro potřeby uchazečů o studium a jejich zákonných zástupců pořádá škola dny otevřených dveří a konzultační odpoledne k problematice přijímacího řízení.

Informační systém umožňuje komunikaci mezi rodiči a pedagogy elektronickou cestou, je však upřednostňováno osobní jednání.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Gymnázium U Balvanu vychází z tradice gymnaziálního vzdělávání v Jablonci nad Nisou a jeho okolí. Historie vzniku tzv. německého reálného gymnázia sahá do přelomu 19. a 20. století. Od roku 1945 je škola českým gymnáziem, které bez přerušení činnosti funguje dodnes.

Základní zaměření je **všeobecné** s vyváženým poměrem vzdělávacích oblastí přírodovědných i humanitních. Bez ohledu na profilaci studentů ve vyšších ročnících studia je kladen důraz na podporu **výuky cizích jazyků**, a to v průběhu celého studia.

Zaměření školy naplňuje cíle základního vzdělávání (prima – kvarta osmiletého studijního cyklu) a cílem školního vzdělávacího programu je rozvíjení klíčových kompetencí žáka v souladu s jejich definicí v dokumentu Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.

Zaměření školy je dále popsáno v předchozí části – viz část 2.

3.1.1. Profil absolventa

Ukončí-li žák úspěšně školní vzdělávací program pro nižší gymnázium, obor vzdělávání 79-41-K/81, dosáhne u nižšího stupně osmiletého studia **základní vzdělání**.

Vzhledem k prostupnosti vzdělávacího systému umožňuje úspěšné ukončení nižšího stupně osmiletého studijního cyklu rovnocenné podmínky pro výběr střední školy, ačkoliv je pravidlem pokračování ve studiu ve vyšším stupni osmiletého studijního cyklu.

S ohledem na tuto skutečnost patří k základním úkolům školy vytváření studijních návyků, rozvíjení samostatnosti a metod týmové práce, čímž jsou vytvářeny předpoklady pro úspěšné pokračování ve studiu. Provázanost mezi oběma etapami osmiletého studia je nezbytná proto, aby byl využit potenciál žáka již od začátku pobytu na gymnáziu.

Hlavním cílem je tedy dlouhodobá **příprava pro studium na vysoké škole**.

Vyvážený poměr vzdělávacích oblastí přírodovědných a humanitních umožňuje žákům získání a rozvoj kompetencí pro co nejširší všeobecně vzdělávací zaměření, ale nebrání jim v pozdějším výběru volitelných předmětů (postupně od kvarty, případně 1. ročníku a intenzivněji od septimy/3.ročníku). Ty slouží k částečné specializaci na vzdělávací oblasti, které souvisejí s individuálními vzdělávacími potřebami a zájmy jednotlivých studentů.

Snažíme se klást důraz nejen na samotné znalosti, ale také na utváření charakterových vlastností, na individualitu a na podporu pozitivního vnímání v oblasti demokratických principů, evropského myšlení, tolerance a vztahu k životnímu prostředí.

Podle možností utváříme profil absolventa také na základě aktivit, realizovaných „mimo školní lavice“, aby mohl žák poznat i jiná podnětná prostředí vhodná pro rozvoj jeho osobnosti a studia.

3.1.2. Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení do 1. ročníku nižšího gymnázia obor vzdělávání 79-41-K/81 je organizováno podle zákona č.561/2004 Sb., v platném znění, a na základě platných prováděcích předpisů.

Nejpozději do konce ledna oznámí ředitel školy podrobná jednotlivá kritéria přijímacího řízení pro daný školní rok. Informace se poskytují také způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Do prvního ročníku nižšího gymnázia (Primy) lze přijmout uchazeče, kteří k 30.8.daného školního roku úspěšně ukončí 5. ročník základní školy.

Jednotná kritéria pro přijímání žáků do 1. ročníku nižšího gymnázia zohledňují:

- výsledky vzdělávání na základní škole
- další skutečnosti, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy
- výsledek přijímací zkoušky, je-li v daném roce ředitelem vyhlášena

Přihlášku ke vzdělávání podá zákonný zástupce uchazeče řediteli školy, do které se žák hlásí ke vzdělávání. Součástí přihlášky nezletilého uchazeče je jeho souhlasné stanovisko.

3.1.3. Výchovné a vzdělávací strategie

Základem rozvoje předpokladů pro vzdělávání a uplatnění výsledků vzdělávání v životě jsou tzv. **klíčové kompetence**. Klíčové kompetence jsou schopnosti, vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty, které jsou uplatnitelné v dalším vzdělávání a v konkrétních typech životních situací.

Výchovně vzdělávací strategie představují společné postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence a postupy k jejich dosažení

Dosažení klíčových kompetencí je procesem spolupráce mezi učitelem a žákem. Sledovaným parametrem je však žák, proto jsou klíčové kompetence orientovány na žáka.

Klíčové kompetence	Postupy k dosažení klíčových kompetencí
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • žák je veden k samostatnosti při získávání nových poznatků a jejich zpracování • žák si organizuje vlastní učení a je pro toto učení vhodně motivován • žák dokáže stanovit dostupné (reálné) cíle, dokáže posoudit míru jejich dosažení, je schopen vlastního hodnocení i hodnocení ve srovnání s ostatními žáky • žák se orientuje v informačních zdrojích, umí je porovnat a využít i při tvorbě vlastních prací
Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> • žák řeší individuálně nebo v plénu úkoly, dokáže úkoly vzájemně hodnotit, obhájit, chyby vlastní i cizí zdůvodní • žák je veden ke schopnosti orientovat se v běžných životních situacích • žák chápe propojenost i svébytnost jednotlivých oborů, objasní příčiny problémů v souvislostech • žák se zapojuje podle svých možností do soutěží, prezentací, výstav • žák je veden různými formami učení ke schopnosti zadávat a hodnotit úkoly a využívat přitom v přiměřené míře komunikační technologie
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • žák používá komunikační prostředky adekvátní situaci (modelové situaci) a prostředí v rovině obsahové i formální • žák je veden k chápání rozmanitosti komunikačních prostředků • formou komunikace respektuje žák vztahy mezi ním, ostatními žáky, učiteli a prostředím mimo a žák je umožněno podle podmínek školního prostředí využívat kooperativní formy výuky, zejména ve výuce cizích jazyků
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • žák společně tvoří a vyhodnocuje, v týmové práci nejen obhájí svůj názor, ale respektuje názor druhých • žák dodržuje základní pravidla skupiny • žák chápe důležitost školního řádu pro chod školy, rozlišuje pojem právo a povinnost a respektuje vyváženost práv a povinností • žák vnímá a respektuje odlišnosti jiných sociálních skupin či jiných etnik

Klíčové kompetence	Postupy k dosažení klíčových kompetencí
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none">• žák je veden k chápání základních principů fungování občanské společnosti• žák je veden k respektování pravidel a zásad bezpečnosti a zdravého životního stylu• žák je zapojován do aktivit v souvislosti s činností třídní samosprávy• žák prezentuje sám sebe i školu na školních i veřejných akcích• žák respektuje ekologické principy v občanské společnosti
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none">• žák chápe důležitost zásad bezpečnosti práce, ochrany zdraví svého i druhých• žák si uvědomuje důležitost ochrany kulturních a společenských hodnot• žák zvládá základní dovednosti při práci s laboratorní a výpočetní technikou a v dalších praktických činnostech využívaných v rámci výuky, aplikuje je v závislosti na jejich povaze i v praktickém životě

3.1.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků sociálně znevýhodněných

Pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami stanovuje školní vzdělávací program naší školy obecný rámeček, neboť charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka může být velmi různorodý.

Vzdělávání těchto žáků vychází z ustanovení §16 zákona č.561/2004 Sb., v platném znění.

Obecný rámeček.

Žák je se souhlasem zákonného zástupce (nebylo-li tak učiněno dříve) diagnostikován v odborném diagnostickém pracovišti, aby škola měla kvalifikované podklady pro zvolení vhodného postupu. Škola přihlíží k individuálním potřebám žáka, tak jak je navrhlo odborné pracoviště, žák má právo na stanovení odpovídajících podmínek pro vzdělávání, aby byly v souladu s jeho potřebami, při respektování provozních a finančních možností školy,

S žákem spolupracuje podle jeho individuálních potřeb především výchovný poradce a třídní učitel.

Zákonný zástupce žáka má právo požádat o individuální učební plán.

Prokáže-li žák (jeho zákonný zástupce) zdravotní postižení či omezení, jehož důsledkem jsou omezení ve fyzické zátěži, lze podle povahy postižení povolit uvolnění z tělesné výchovy nebo výkon činností v tělesné výchově uzpůsobit možnostem žáka.

Podobně lze redukovat fyzickou zátěž zdravotně postiženého žáka zapůjčením druhé sady učebnic. Dlouhodobé úlevy je možné poskytnout pouze na základě doporučení lékaře.

Vzhledem ke stavebnímu řešení budovy je bezbariérový přístup omezen pouze na přízemí školy.

Vzdělávání žáků sociálně znevýhodněných:

Žák se sociálním znevýhodněním má právo, pokud jeho zákonný zástupce toto znevýhodnění prokáže, na

- a) bezplatné poskytnutí základních a nezbytných pomůcek pro výuku
- b) poskytnutí podpůrného financování z prostředků O.P.S. Gymnázium Jablonec na uhrazení nákladů na internátní kurzy a výjezdy, přičemž lze dohodnout individuální splátkový kalendář.

Další možné finanční úlevy lze projednat, a to zejména jedná-li se o žáka mimořádně nadaného, ve správní radě O.P.S. Gymnázium Jablonec a stanovit konkrétní podobu podpory těchto žáků. Podmínky takové podpory se řídí statutem O.P.S. a rozsahem poskytování obecně prospěšných činností.

3.1.5. Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků řeší § 17 zákona č.561/2004 Sb., v platném znění. Také pro vzdělávání těchto žáků platí obecný rámec, z něhož vycházejí konkrétní výchovně vzdělávací postupy.

Pokud škola takového žáka identifikuje, projedná tuto skutečnost po dohodě se zákonným zástupcem s odborným pracovištěm, a to zejména v případě, že se takovému žákovi stanoví individuální vzdělávací plán.

Jednotliví učitelé hledají vhodné způsoby individuálního rozvoje nadaného žáka a jsou si vědomi, že toto nadání bývá orientováno na užší okruh vzdělávacích oblastí.

Škola podpoří další vzdělávání pedagogických pracovníků jako jeden z prostředků rozvoje schopností těchto žáků.

Mimořádně nadaný žák může být vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu.

3.1.6. Začlenění průřezových témat do ŠVP

Osobnostní a sociální výchova															
PRIMA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Osobnostní rozvoj		I			I			I					I	I	
Sociální rozvoj		I			I			I					I	I	I
Morální rozvoj								I						I	I
SEKUNDA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Osobnostní rozvoj		I			I			I					I	I	
Sociální rozvoj		I			I			I					I	I	I
Morální rozvoj								I						I	I
TERCIE															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Osobnostní rozvoj		I	I		I	I		I					I		
Sociální rozvoj		I	I		I	I		I					I		I
Morální rozvoj						I		I							I
KVARTA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Osobnostní rozvoj		I	I		I	I									
Sociální rozvoj		I	I		I	I									I
Morální rozvoj						I									I

Výchova demokratického občana																
PRIMA																
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV	
Občanská společnost a škola								I								
Občan, občanská společnost a stát	I							I								
Formy participace občanů v politickém životě								I								
Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování							I	I								
SEKUNDA																
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV	
Občanská společnost a škola								I								
Občan, občanská společnost a stát								I								
Formy participace občanů v politickém životě								I								
Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování								I								
TERCIE																
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV	
Občanská společnost a škola		I		I				I								
Občan, občanská společnost a stát							I	I								
Formy participace občanů v politickém životě								I								
Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování								I								

KVARTA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Občanská společnost a škola		I						I							
Občan, občanská společnost a stát							I	I							
Formy participace občanů v politickém životě								I				I			
Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování							I	I							

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech															
PRIMA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Evropa a svět nás zajímá		I						I					I		
Objevujeme Evropu a svět		I						I					I		
Jsme Evropané		I						I					I	I	
SEKUNDA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Evropa a svět nás zajímá		I					I	I					I		
Objevujeme Evropu a svět		I					I	I				I	I		
Jsme Evropané		I					I	I				I	I	I	
TERCIE															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Evropa a svět nás zajímá			I	I			I	I					I		
Objevujeme Evropu a svět			I	I			I	I					I		
Jsme Evropané							I	I					I	I	
KVARTA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Evropa a svět nás zajímá			I	I				I					I		
Objevujeme Evropu a svět			I	I			I	I				I	I		
Jsme Evropané							I	I				I	I	I	

Multikulturní výchova															
PRIMA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Kulturní diference								I							
Lidské vztahy	I				I		I	I							
Etnický původ							I	I				I	I	I	
Multikulturalita		I						I					I	I	
Princip sociálního smíru a solidarity	I							I							
SEKUNDA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Kulturní diference								I							
Lidské vztahy	I				I		I	I							
Etnický původ							I	I				I	I	I	
Multikulturalita		I						I				I	I	I	
Princip sociálního smíru a solidarity	I							I							
TERCIE															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Kulturní diference		I						I							
Lidské vztahy		I		I	I		I	I							
Etnický původ		I	I				I	I					I	I	
Multikulturalita		I	I	I				I					I	I	
Princip sociálního smíru a solidarity								I							

KVARTA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Kulturní diference		I						I							
Lidské vztahy		I		I	I		I	I							
Etnický původ		I	I				I	I				I	I	I	
Multikulturalita	I	I	I	I			I	I				I	I	I	
Princip sociálního smíru a solidarity	I						I	I				I			

Environmentální výchova															
PRIMA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Ekosystémy		I					I				I	I			
Základní podmínky života			I						I			I			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		I	I				I				I				
Vztah člověka a prostředí			I	I					I						
SEKUNDA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Ekosystémy		I								I	I				
Základní podmínky života			I							I		I			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			I				I	I	I		I	I			
Vztah člověka a prostředí	I		I					I							
TERCIE															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Ekosystémy		I									I				
Základní podmínky života			I						I			I			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		I	I				I	I	I	I	I	I			
Vztah člověka a prostředí	I		I					I	I			I			
KVARTA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Ekosystémy											I	I			
Základní podmínky života			I						I		I	I			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		I	I				I		I		I	I			
Vztah člověka a prostředí			I				I			I	I	I			

Mediální výchova															
PRIMA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					I			I					I	I	
Interpretace mediálních sdělení a reality					I			I					I	I	
Stavba mediálních sdělení															
Vnímání autora mediálních sdělení								I							
Fungování a vliv médií ve společnosti								I					I		
Tvorba mediálního sdělení														I	
Práce v realizačním týmu													I		
SEKUNDA															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					I			I				I	I	I	
Interpretace mediálních sdělení a reality					I			I				I	I	I	
Stavba mediálních sdělení					I			I					I	I	
Vnímání autora mediálních sdělení															
Fungování a vliv médií ve společnosti								I							
Tvorba mediálního sdělení								I					I		
Práce v realizačním týmu														I	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení													I		
TERCIE															
	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení															
Interpretace mediálních sdělení a reality				I	I			I				I	I	I	
Stavba mediálních sdělení				I	I			I					I	I	
Vnímání autora mediálních sdělení															
Fungování a vliv médií ve společnosti								I							
Tvorba mediálního sdělení				I				I					I		
Práce v realizačním týmu														I	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení													I		

KVARTA															
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ	AJ	FJ	NJ	M	IVT	D	OV	F	CH	B	Z	HV	VV	TV
Interpretace mediálních sdělení a reality				I	I	I		I				I	I	I	
Stavba mediálních sdělení				I	I	I		I					I	I	
Vnímání autora mediálních sdělení															
Fungování a vliv médií ve společnosti								I							
Tvorba mediálního sdělení				I		I	I	I				I	I		
Práce v realizačním týmu						I								I	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení						I							I		

4. Učební plán školního vzdělávacího programu pro primu až kvartu s poznámkami

<i>Předmět</i>	<i>Prima</i>	<i>Sekunda</i>	<i>Tercie</i>	<i>Kvarta</i>	<i>Celkem hodin</i>
Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17
Anglický jazyk	4	3	3	3	13
Dramatická výchova v anglickém jazyce	-	1*	-	-	1*
Reálie anglicky mluvících zemí	-	1*	-	-	1*
2. cizí jazyk / 2*	-	-	3	3	6
Matematika	5	4	4	4	17
Informatika	-	-	2	1,5	3,5
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	1	2	1	2	6
Fyzika	2,5	2	2	2,5	9
Chemie	-	2	2,5	2	6,5
Biologie	2,5	2	2,5	2	9
Zeměpis	2	2	2	2	8
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
CELKEM	29	29	32	32	122

1* povinně volitelný předmět – žáci si volí Dramatickou výchovu v anglickém jazyce nebo Reálie anglicky mluvících zemí

Anglický jazyk je povinný pro všechny žáky

Volitelný předmět – tercie 1 – německý jazyk, volitelný předmět 2 – francouzský jazyk

2* v případě, že si žák nezvolí 2.cizí jazyk, je dalším volitelným předmětem Výtvarná výchova volitelná nebo Hudební výchova volitelná. Podmínkou pro otevření tohoto volitelného předmětu je zapsání alespoň 12 žáků třídy do výše uvedeného volitelného předmětu.

V časové dotaci předmětů Fyzika, Chemie a Biologie jsou zařazena praktická a laboratorní cvičení
Vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a Člověk a svět práce jsou integrovány do těchto vyučovacích předmětů:
Člověk a zdraví: Biologie, Občanská výchova, Tělesná výchova
Člověk a svět práce: Biologie, Občanská výchova, Fyzika, informatika

Hodinová dotace je uvedena v tabulce 4.2

Integrace vzdělávacích oblastí RVP je obsažena samostatně v oddílu 4.1., integrace průřezových témat v oblasti Člověk a zdraví a Člověk a svět práce v oddílu 4.2.

Dělení tříd do menších skupin:

ve vyučovacích předmětech Český jazyk a literatura a Matematika se v týdenním rozvrhu v jedné vyučovací hodině dělí žáci do dvou skupin, ve vyučovacích předmětech Anglický jazyk, 2. cizí jazyk, Informatika, Výtvarná výchova a Tělesná výchova se žáci dělí do 2 skupin vždy.

4.1. Integrace vzdělávacích oblastí RVP do školního vzdělávacího programu, zařazení do učebního plánu

Školní vzdělávací program využívá členění na **vyučovací předměty**. Tyto vyučovací předměty vycházejí z obsahu vyučovacích oblastí a vzdělávacích oborů RVP ZV. Vztahy mezi vzdělávací oblastí, vzdělávacím oborem a vyučovacím předmětem jsou dány:

- a) samotným obsahem a názvem vyučovacím předmětu
- b) integrací vzdělávací oblasti/vzdělávacího oboru do vyučovacím předmětu.

Integrace vzdělávacích oblastí	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura Cizí jazyk	Český jazyk Anglický jazyk Dramatická výchova v anglickém jazyce Reálie anglicky mluvících zemí Německý jazyk Francouzský jazyk
Matematika a její aplikace		Matematika
Informační a komunikační technologie		Informatika
Člověk a jeho svět	Dějepis Výchova k občanství	Dějepis Občanská výchova
Člověk a příroda	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis	Fyzika Chemie Biologie Zeměpis
Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova	Hudební výchova Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví Tělesná výchova	Biologie Občanská výchova Tělesná výchova
Člověk a svět práce		Občanská výchova Fyzika Biologie Informatika

Průřezová témata jsou plně **integrována** do jednotlivých vyučovacích předmětů.

4.2. Integrace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a Člověk a svět práce – časová dotace:

(Vzdělávací obory obou oblastí jsou z hlediska učiva rozpracovány ve vzdělávacím obsahu jednotlivých předmětů)

	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Člověk a zdraví/ Výchova ke zdraví	<i>Biologie</i> 1 hodina	<i>Občanská výchova</i> 1 hodina	<i>Biologie</i> 1 hodina	
Člověk a svět práce	<i>Občanská výchova</i> 0,5 hodiny <i>Fyzika</i> 0,5 hodiny		<i>Biologie</i> 0,5 hodiny <i>Informatika a výpočetní technika</i> 0,5 hodiny	<i>Občanská výchova</i> 1 hodina <i>Informatika a výpočetní technika</i> 1 hodina

Průběžná integrace VO Člověk a zdraví : tělesná výchova.

5. Osnovy

Český jazyk

Charakteristika a cíle předmětu

Vzdělávací obor český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko - kulturní vývoj společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí vyjádřit své reakce a pocity. Dovedou proto pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a naučí se orientovat v okolním světě i v sobě samém.

Předmět Český jazyk a literatura má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. V oblasti literárního čtení je častá návaznost na dějepis, občanskou a výtvarnou výchovu, částečně i na předměty přírodovědné v souvislosti s vývojem společnosti.

Komunikační a slohová výchova

Učí žáky vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst text s porozuměním, dokázat ho analyzovat a kriticky posoudit, kultivovaně psát a mluvit, ve vyšších ročnících posuzovat jazykové prostředky textové výstavby a kompozice textu.

Jazyková výchova

Vede k přesnému a logickému myšlení, které je základem pro přehledné, jasné a srozumitelné vyjadřování ve spisovné podobě českého jazyka. Při rozvoji dovedností a znalostí se uplatňují a prohlubují obecné intelektové dovednosti, tj. porovnávat různé jevy, nacházet shody a odlišnosti, umět je rozřadit podle různých hledisek a dospět k zobecnění. Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Český jazyk se tak od počátků vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Literární výchova

Prostřednictvím četby se žáci učí posuzovat základní literární druhy a jejich specifické znaky, vystihnout umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a schopnosti invenční recepce, interpretace a produkce literárního textu. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Tyto poznatky mohou pozitivně ovlivnit postoje žáků, jejich životní hodnotovou orientaci.

Lze říci, že předmět český jazyk a literatura plní úlohu integračního činitele všech učebních předmětů a zároveň má funkci estetickou a výchovnou. Vybavuje žáky schopnostmi a dovednostmi potřebnými po celý život.

Týdenní hodinová dotace předmětu:

prima:	5 hodin týdně
sekunda:	4 hodiny týdně
tercie:	4 hodiny týdně
kvarta:	4 hodiny týdně

Do obsahu vyučovacího předmětu jsou integrována následující **průřezová témata:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků nižších ročníků víceletého gymnázia směřují učitelé prostřednictvím následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

kompetence k učení

žák:

- si osvojuje nové poznatky a získává dovednosti prostřednictvím frontální, skupinové i individuální výuky
- je systematicky a promyšleně motivován k aktivnímu přístupu k výuce prostřednictvím zadávání školní i domácí činnosti, projektů atd.
- je veden k využívání mezipředmětových vztahů
- aktivně pracuje s různými zdroji informací

kompetence k řešení problémů

žák:

- dokáže prezentovat vlastní práci (individuální i skupinovou) a její výsledky
- je schopen samostatné práce školní i domácí
- se učí hodnotit vlastní práci, práci spolužáka nebo skupiny a předávat vlastní zkušenosti, poznatky
- se účastní soutěží a olympiád

kompetence komunikativní

žák:

- si osvojuje schopnost přednést referát, mluvní cvičení, zapojit se do diskuse
- dokáže přednést umělecký text
- je veden k samostatné četbě a dovede formulovat vlastní čtenářské zkušenosti a prožitky

kompetence sociální a personální

žák:

- se aktivně podílí na práci v třídním kolektivu, ve skupinách
- je veden k sebevědomému, asertivnímu jednání a schopnosti sebekritiky a zároveň ke schopnosti kritiku vytvářet i přijímat

kompetence občanské

žák:

- je veden k navštěvování různých kulturních akcí
- je vychováván k úctě k tradicím a kulturnímu i historickému dědictví, k vytváření pozitivního vztahu k umění
- je podporován ve vlastní tvořivé umělecké činnosti

kompetence pracovní

žák:

- si prostřednictvím zadávání úkolů a vyžadování jejich plnění systematicky vytváří základní pracovní návyky

Prima

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení s ohledem na komunikační situaci, zaměřuje se na účel sdělení a jeho adresáta; Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu;	Styl prostěsdělovací (pozdávka, blahopřání, dopis)	Osobnostní a sociální výchova
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, fakta ověřuje pomocí jednodušších otázek a dále je porovnává s vybranými informačními zdroji; Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hl. myšlenku; Využívá získaných poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu;	Styl odborný (popis, výtah a výpisky)	Mediální výchova
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní; Uspořádá informace v textu, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování (např. dokončí příběh, vytvoří osnovu k textu, podle obrázků či klíčových slov sestaví příběh);	Styl umělecký – tvůrčí psaní (vypravování)	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně s užitím vhodných jazyk. prostředků; Odlišuje spisovný a nespisovný projev, jazyk. prostředky volí s ohledem na svůj komunikační záměr; V mluveném projevu se soustředí nejen na verbální složku, ale učí se vnímat i nonverbální a paralingvální prostředky řeči;	Mluvní cvičení	Osobnostní a sociální výchova
Zapojuje se do diskuse, učí se ji řídit a respektuje pravidla dialogu; Dorozumívá se kultivovaně, výstižně s užitím vhodných jazyk. prostředků;	Nácvik diskuse	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Jazyková výchova		
Spisovně vyslovuje česká slova	Zvuková stránka jazyka	
V písemném projevu zvládá pravopis morfologický, syntaktický a lexikální; Ke své práci využívá Pravidla českého pravopisu, učí se pracovat se Slovníkem spisovné češtiny;	Prohlubování pravopisných znalostí a průběžné procvičování - pravopis morfologický, syntaktický a lexikální;	
Správně třídí slovní druhy (s důrazem na jména a slovesa), tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci; Učí se pracovat se Slovníkem spisovné češtiny;	Tvarosloví - s důrazem na jména a slovesa	
Rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí;	Skladba – větné členy, větu jednoduchou a souvětí	
Literární výchova		
Rozlišuje vybrané liter.druhy a žánry, rozpozná jejich znaky, uvede jejich významné představitele;	Literární druhy a žánry – pohádka, pověst, báje, mýtus, bajka, lyrika milostná a přírodní, balada	D – žánry v různých historických obdobích Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evr. a globál. souvislostech
Učí se reprodukovat přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, při interpretaci uvažuje především o námětu a tématu díla a literárním hrdinovi, všímá si užitych jazykových prostředků;	Literární teorie a interpretace – námět a téma, literární hrdina, obrazná pojmenování, rým a rytmus	
Uceleně reprodukuje přečtený text; Formuluje dojmy ze své četby, zdůvodní své hodnocení vybraného díla; Zkouší tvořit lit. text	Tvořivá činnost s literárním textem – záznamy o četbě, vlastní tvůrčí psaní, základy dramatizace	Vv Mediální výchova
Vyhledává informace v knihovně	Návštěva Městské knihovny v Jablonci nad Nisou – exkurze v knihovně	Mediální výchova
Formuluje ústně i písemně dojmy z návštěvy divadelního představení, zdůvodní svůj postoj k vybranému dílu;	Mládež a kultura - návštěva divadelního představení	Mediální výchova

Sekunda

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
<p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p> <p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.</p> <p>Rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své pocity, nálady.</p>	Styl umělecký (vypravování subjektivně zabarvený popis, charakteristika)	<p>Multimediální výchova</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p>
<p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek a porovnání s vybranými informačními zdroji.</p> <p>Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hl. myšlenku, tvoří otázky a stručné poznámky, popř. výtah z přečteného textu.</p> <p>Učí se analyzovat a interpretovat fakta vyčtená z textu.</p> <p>Využívá získaných poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.</p>	Styl odborný (popis, výtah)	Mediální výchova
<p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, využívá získaných poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.</p>	Styl administrativní (životopis)	Osobnostní a sociální výchova
<p>Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p>V mluveném projevu připraveném i improvizovaném se učí vhodně užívat verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.</p>	Mluvní cvičení	Osobnostní a sociální výchova

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Jazyková výchova		
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, učí se pracovat se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami. V písemném projevu zvládá pravopis morfologický, syntaktický a lexikální, písemný i ústní projev tvoří v souladu s pravopisnou normou.	Prohlubování a procvičování pravopisných znalostí.	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá v komunikaci. Pracuje se Slovníkem spisovné češtiny.	Tvarosloví (s důrazem na slovesa)	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady slovo tvorby; rozpoznává přenesená pojmenování.	Lexikologie - význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, homonyma, terminologie, slovo tvorba	
Rozlišuje významové vztahy základních gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Učí se ovládat pravopisné jevy spjaté se souvětňnou stavbou.	Skladba – věty podle postoje mluvčího, věta jednočlenná a dvojjčlenná, větné členy, věty vedlejší	
Literární výchova		
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Zdůvodní své hodnocení, učí se argumentaci.	Tvořivá činnost s literárním textem	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova
Uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy se pokouší o interpretaci smyslu díla, postihuje nejen literárního hrdinu a základní témata, ale jednoduše charakterizuje i jazyk a strukturu literárního díla.	Literární teorie a interpretace – téma, hrdina, rytmus, rým, základní figury a tropy	Multikulturní výchova Mediální výchova Environmentální výchova Výchova demokratického občana
Rozpozná základní literární druhy a vybrané literární žánry, rozlišuje jejich znaky, uvede představitele české i světové tvorby.	Literární druhy a žánry – bajka, pověst, báje, mýtus, román, povídka, deníkové záznamy, lyrika přírodní a milostná, ...	Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evr. a globál. souvislostech
Zkouší tvořit vlastní literární text podle svých schopností a osvojených znalostí z literární teorie.		

Tercie

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru. Rozlišuje základní funkční styly, používá vhodné jazykové prostředky pro daný funkční styl a slohový útvar.	Funkční styly	
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Odlišuje spisovný a nespisovný projev vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči, rozlišuje zvláštnosti mluveného a psaného projevu.	Mluvený a psaný projev Mluvní cvičení	Osobnostní a sociální výchova
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek a porovnání s dostupnými informačními zdroji. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hl. myšlenku, tvoří otázky a stručné poznámky, popř. výtah z přečteného textu. Analyzuje a učí se interpretovat fakta vyčtená z textu. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Styl odborný (výklad, výtah, úvaha)	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech Multikulturní výchova Mediální výchova
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, využívá získaných poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.	Styl administrativní (žádost)	

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Styl umělecký (vypravování, subjektivně zabarvený popis, charakteristika)	Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova
Jazyková výchova		
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovné češtiny, seznamuje se s dalšími příručkami. V písemném projevu zvládá pravopis morfologický, syntaktický a lexikální, písemný i ústní projev tvoří v souladu s pravopisnou normou.	Prohlubování a procvičování pravopisných znalostí.	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Uvědomuje si původ a historii národního jazyka.	Obecné výklady o českém jazyce	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané!
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Pracuje se Slovníkem spisovné češtiny.	Tvarosloví (s důrazem na jména a slovesa)	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby (s důrazem na slova přejatá).	Lexikologie (důraz na slova přejatá a odbornou terminologii)	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. Učí se ovládat pravopisné jevy spjaté se souvětňnou stavbou	Skladba – větné členy, poměry mezi větami a větnými členy, důraz na interpunkci	

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Literární výchova		
Rozpozná základní literární druhy a literární žánry, rozlišuje jejich znaky, uvede významné představitele české i světové tvorby.	Literární druhy a žánry – epos, bajka, pověst, román, povídka, deníkové záznamy, cestopis, komedie a tragédie, lyrika přírodní, vlastenecká a milostná, díla s válečnou tematikou	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech Multikulturní výchova
Uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, postihuje literárního hrdinu, základní témata, charakterizuje jazyk a kompozici literárního díla.	Literární teorie a interpretace – téma, hrdina, rytmus, rým, základní figury a tropy, členění textu	Mediální výchova
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a osvojených znalostí základů literární teorie.		
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním a dramatickém zpracování. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Zdůvodní své hodnocení.	Tvořivá činnost s literárním textem Návštěva divadelního představení	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova
Vyhledává informace v knihovně a dalších zdrojích.		Mediální výchova

Kvarta

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
<p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p> <p>Rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby a cíleně je využívá.</p> <p>Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p>	<p>Styl umělecký (vypravování, subjektivně zbarvený popis, charakteristika)</p>	
<p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek a porovnání s dostupnými informačními zdroji (knihy, internet, tisk, ...).</p> <p>Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hl. myšlenku, tvoří otázky a stručné poznámky, výtah z přečteného textu.</p> <p>Analyzuje a interpretuje fakta vyčtená z textu.</p> <p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.</p>	<p>Styl odborný (výklad, referát, úvaha)</p>	<p>Mediální výchova Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech</p>
<p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.</p> <p>Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.</p> <p>Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.</p>	<p>Styl publicistický (seznámení se se základními útvary)</p>	<p>Výchova demokratického občana Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Odlišuje spisovný a nespisovný projev vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Mluvní cvičení, diskuse	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova
Jazyková výchova		
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Rozdělí slovanské jazyky, orientuje se ve vývoji českého jazyka.	Obecné poučení o jazyce – slovanské jazyky, národní jazyk a jeho rozvrstvení	Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími příručkami. V písemném projevu zvládá pravopis morfológický, syntaktický a lexikální ve větě jednoduché i souvětí. Písemný i ústní projev tvoří v souladu s pravopisnou normou.	Prohlubování a procvičování pravopisných znalostí	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov. Rozpoznává přenesená pojmenování.	Lexikologie – slovní zásoba, význam slova, slovo tvorba	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Samostatně pracuje s PČP a SSČ.	Tvarosloví (s důrazem na slovesa)	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. Zvládá pravopisné jevy spjaté se souvětí stavbou.	Skladba – větné členy, vedlejší věty, přímá a nepřímá řeč, výjimky z větné stavby, pořádek slov, složitá souvětí	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	Zvuková stránka jazyka	

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Literární výchova		
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	Literární druhy a žánry	Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech
Uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, postihuje strukturu a jazyk díla. Učí se rozpoznávat základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Porovnává různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	Literární teorie a interpretace	Mediální výchova Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Literární historie	Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a osvojených znalostí základů literární teorie. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Zdůvodní své hodnocení.	Tvořivá činnost s literárním textem Návštěva divadelního či filmového představení	Mediální výchova Multikulturní výchova

Anglický jazyk

Povinně volitelné předměty v sekundě: **Dramatická výchova, Reálie anglicky mluvících zemí**

Charakteristika a cíle předmětu

Obsah předmětu

Úkolem předmětu je chápání a dorozumění se v anglickém jazyce, který je vyučován jako 1. cizí jazyk.

Cílem je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby, seznámení s reáliemi anglicky mluvících zemí a porovnání s naší zemí.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou realizována následující průřezová témata:

- Osobní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova.

Časové vymezení předmětu

V primě je časová dotace 4 hodiny týdně, v tercii a kvartě 3 hodiny týdně. V sekundě je týdenní časová dotace 3 hodiny a žáci si volí povinně volitelný předmět, kterému je věnována 1 hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu

Každá třída je rozdělena do dvou skupin o počtu 13 – 17 žáků. Výuka probíhá ve třídách určených pro výuku cizích jazyků a třídách nejvíce podobných jazykovým učebnám (lavice uspořádány do tvaru U). Škola organizuje olympiády v angličtině a pro zájemce poznávací zájezdy do Velké Británie.

Výchovné a vzdělávací strategie

kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k využívání různých přístupů ke studiu (žáci se učí vysvětlovat nový pojem v cizím jazyce po vzoru vyučujícího, žáci sami vyvozují mluvnické pravidlo z textu, do výuky jsou včleňovány jazykové hry, poslech a zpěv cizojazyčných písní)
- žáci jsou vedeni k hledání souvislostí, srovnání s mateřštinou
- žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů

kompetence k řešení problémů

- žáci se učí pracovat s nekompletními informacemi, jsou vedeni k nutnosti domýšlení příběhů, rozhovorů a hledání souvislostí
- ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými je možné se setkat v praktickém životě (psaní dopisů, rozhovory, poslech neznámých mluvčích ...)
- po žácích je postupně žádána zřetelná argumentace při vyjadřování názorů

kompetence komunikativní

- je obsažena v samé podstatě předmětu a je rozvíjena prostřednictvím receptivních dovedností (čtení, poslech) a produktivních dovedností (mluvení, psaní)
- komunikaci s cizinci je napomáháno poznávacími zahraničními kurzy

kompetence sociální a personální

- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat
- specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli

Přehled průřezových témat

- Osobní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

Prima

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě v konverzaci <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduché písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduché ústní sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - předměty ve třídě, popis lidí, státy a národy, zeměpisné pojmy - členové rodiny, domácí mazlíčci, části těla - koníčky, hudební nástroje, vyjádření času - každodenní činnosti, školní předměty, sport - počasí a roční období, jídlo a pití - oblečení, zaměstnání - popis předmětů, volnočasové aktivity, nábytek - cestování, divoká zvířata <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - this/ that/ these/ those - sloveso to be, otázky, krátké odpovědi - there is/ there are - vztažná zájmena - sloveso have got ,otázky, krátké odpovědi - rozkazovací způsob - sloveso can - čas přítomný prostý -kladné, záporné, tázací věty - časové předložky - podstatná jména počitatelná a nepočitatelná, some, any - How much/ How many - čas přítomný průběhový -kladné, záporné, tázací věty - must/ mustn't - slovesné vzorce like, love, hate + -ing - čas minulý prostý, sloveso to be, pravidelná slovesa <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Britské ostrovy, USA, Hallowe'en, Vánoce 	<p>Osobní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznání - poznávání lidí - členové rodiny, popis lidí - komunikace - navázání a udržení rozhovoru - kooperace a kompetice - spolupráce dvojic a skupin a jejich soutěžení <p>Evropské a globální souvislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Britské ostrovy - USA - svátky Halloween, Vánoce, Velikonoce v Británii <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní rozdíly odlišnosti ve slavení svátků u nás a anglicky mluvících zemích

Sekunda

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích s využitím vizuální opory <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyžádá jednoduchou informaci 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - státy a města, domov a domácí práce, krajina, fotbal - Piccadilské náměstí, loupež, prázdninové aktivity, plán města - přídavná jména, naše Země - Muzeum Madame Tussaud's, počítače, vesmír - zvířecí útulky, fauna moří a oceánů - návštěva divadla, koníčky, školy ve světě - zahradničení, každodenní činnosti, roboti - frázová slovesa, přídavná jména s opačným významem, životní prostředí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - čas přítomný prostý a průběhový, statická slovesa - čas minulý prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa - stupňování přídavných jmen, člen určitý a neurčitý - sloveso have to, budoucí čas s will a s going to - předpřítomný čas vs minulý čas, složeniny se some-, any-, no- - modály can, could, should, návrhy Let's - čas minulý průběhový a prostý - tázací dovětky, přídavná jména v ustálených výrazech, příslovce <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - USA, V. Británie, Kanada, N. Zéland, Austrálie 	<p>Osobní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy (Story time) - psychohygienu (koníčky, volný čas) <p>Evropské a globální souvislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reálie Británie - Londýn - muzea, - divadla - rozdílnost škol (Itálie, Řecko, - Japonsko, Turecko) - zajímavosti Číny (lekce 3) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - úbytek přirozeného prostředí pro zvířata (panda - lekce 3) - přelidněnost některých částí Země - záplavy a sucho - problémy rozvojových zemí (lekce31)

Tercie

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci, odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a odpoví na otázky týkající se textu <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduché písemné sdělení týkající se probíraných témat - gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a krátké texty <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyžádá jednoduchou informaci - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného promluvy i konverzace 	<p>Slovní zásoba a témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy, homonyma, každodenní fráze (pozdravy, seznamování ...) - popis zemí, zlozvyky našich blízkých, popis pokoje, projevení zájmu při konverzaci - tvoření slovních druhů příponami a předponami, časové výrazy, předložky s časem - nakupování, obchody, zboží, ceny, měna - vyjadřování pocitů - popisování měst, synonyma, antonyma, orientace ve městě, předložky s místem - hudba a skupiny, příslovce, slovní spojení <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - čas přítomný, minulý a budoucí, tázací slova - čas přítomný prostý a průběhový, have/have got - čas minulý prostý a průběhový, nepravidelná slovesa - vyjádření množství (some, any, much, many ...), členy - slovesné vzorce, budoucí časy (will, going to) - stupňování přídavných jmen (What's ... like ?) - předpřítomný a minulý čas, přechodník minulý 	<p>Osobní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - kladné a záporné vlastnosti, mezilidské vztahy (lekce 1 -sousedé, lekce 6 - dva milionáři, lekce 7 - celebrity) <p>Evropské a globální souvislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní odlišnosti -život v USA očima přistěhovalců (lekce 2) - porovnání životního stylu v Británii, Švédsku a ČR (lekce 6)

Kvarta

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání, cestování do ciziny, složená slova, slovní spojení - u lékaře (nemoci, příznaky, léčba) - slovesa <i>get, také, do, make</i>, hotel a recepce - obchody, úřady, popis pocitů a situací - vazby sloves a podstatných jmen, nápisy - frázová slovesa, společenské fráze - povolání, tvoření slov se stejným základem, příslovce - telefonování - slova v kontextu, loučení <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - have (got) to, should, must - podmínkové věty (1. typ), časové věty - slovesné vzorce (2), infinitiv účelu - trpný rod v různých časech, minulé participium - podmínkové věty (2. typ), might - čas předpřítomný prostý a průběhový - předminulý čas, nepřímá řeč 	<p>Osobní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebezpečí - vyjádření pocitů (lekce 10) - mezilidské vztahy - rady čtenářů na problémy pisatelů (lekce 8) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik skleníkového efektu (lekce 9) - výzkum severního pólu (lekce 9) <p>Evropské a globální souvislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - převratné změny v Číně (lekce 9 - Megalopolis)

Dramatická výchova

Sekunda

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Žáci zahrají divadelní představení dle originálního nebo vlastního scénáře pro třídu případně během některé závěrečné školní akce typu „Zahradní slavnosti“ nebo „Školní akademie“	Při výběru originální divadelní předlohy se žáci seznámí s autorem, jeho životem a dílem.	Osobní a sociální výchova -mezilidské vztahy – prezentování vztahů daných dějem - komunikace – správná intonace, výslovnost -kooperace a kompetice – mezi herci a pomocným personálem
Při představení žáci dbají na správnou výslovnost, hlasitost, přízvuk a intonaci	Při čtení scénáře si uvědomí jak používat již známé mluvnické prostředky a ustálené výrazy.	Multikulturní výchova - kulturní diference – poznávání jiných kultur prostřednictvím divadelních her
Zároveň prezentují zvládnuté gramatické vazby a struktury.	Žákům jsou vysvětlena dosud neznámá mluvnická pravidla použitá v textu. Výhodou je rozšíření znalostí ze slovní zásoby i mluvnice	
	Při tvorbě scénáře vlastního žáci využívají dosavadní znalosti a tvoří dialogy podle jazykových pravidel. Výhodou je pochopení všech žáků, protože se jedná o text na úrovni dané skupiny.	
	Při obou typech přístupu se žáci učí zvládat přirozený rytmus angličtiny i vyjádřit výraz pocitů mluvčího. Zábavnou formou si osvojí a upevní jazykové obraty struktury. Během zkoušení i hraní se žáci pohybují na rozdíl od klasické hodiny. Žáci neherci se zapojí jako pomocníci při tvorbě rekvizit, kostýmů, úpravě scény, jako nápověda případně tvorbou zvukové kulisy.	

Reálie

Sekunda

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Žáci vytvoří plakáty, letáky, turistické průvodce nebo mapy týkající se probíraných témat	Zeměpis Velké Británie, USA, Austrálie, Irsko Historie uvedených zemí	Osobní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice – spolupráce skupin při vytváření výstupů – plakátů, letáků...)
Informace v nich budou přehledně a srozumitelně podány dle jazykové úrovně	Zajímavá místa Velké Británie (Londýn, Windsdor, Stonehenge, Tinntagel, Canterburry...)	Evropské a globální souvislosti <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět
	Zajímavá místa USA (New York, Washington. Los Angeles, národní parky ...)	

Německý jazyk

Charakteristika a cíle předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům řady průřezových témat, zejména však tematickému okruhu tématu Multikulturní výchova. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2, vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 – podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka probíhá v odborné učebně německého jazyka, která je vybavena kazetovým magnetofonem a CD přehrávačem, slovníky, odbornými publikacemi a časopisy.

Kompetence personální a sociální, komunikativní a občanské

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, neboť vede žáka k tomu, že:

- žák chápe jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významný sjednocující činitel národního společenství a jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání
- vnímá a postupně si osvojuje jazyk jako bohatý mnohotvárný prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření svých potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládne běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjí pozitivní vztah k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatně získává informace z různých zdrojů a zvládne práci s jazykovými a literárními prameny a s texty různého zaměření
- získává sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a osvojuje si kultivovaný projev jako prostředek prosazení sebe sama

Časové vymezení předmětu

- tercie – 3 hodiny týdně
- kvarta – 3 hodiny týdně

Organizace výuky

Výuka německého jazyka probíhá v půlených třídách.

Přehled průřezových témat

EGS	Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět
MKV	Lidské vztahy; Multikulturalita
MV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a reality
VDO	Občanská společnost a škola
EV	Vztah člověka k prostředí

Tercie

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Receptivní řečové dovednosti – poslech, čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí obsahu jednoduchého textu , vyhledá v něm potřebnou informaci a odpověď na otázku - používá dvojjazyčný slovník <p>Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí ústně i písemně nejzákladnější údaje o své osobě, rodině a běžných situacích, vyplní základní údaje do formuláře - reprodukuje ústně i písemně obsah jednoduchého textu či konverzace - napíše jednoduchá sdělení za správného použití základních gramatických struktur <p>Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduché , pečlivě vyslovované konverzace osob 	<p>Jednoduché dialogy našich i rodilých mluvčích – s postupně rostoucí náročností Čtení tiché i hlasité Psaná a mluvená podoba slova Fonetická transkripce Základy pravopisu</p> <p>Práce se slovníkem Aktuálně – svátky, tradice a zvyky</p> <p>Popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti Představí se v neoficiálních a oficiálních situacích Denní program, domov</p> <p>Sestavení textu jednoduchého dopisu a odpověď na něj</p> <p>Základní gramatické struktury – skloňování, časování, tvoření vět v přítomném čase</p> <p>Reaguje na základní komunikační podněty formou interakce (souhlas, nesouhlas, srovnání popisem)</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MKV- Lidské vztahy, Multikulturalita</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a reality</p> <p>Pozn.: Práce v realizačním týmu Jazykové prostředky vyplývají z obsahu používané učebnice</p> <p>Přebírání rolí v jednoduchých situacích</p>

Kvarta

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Receptivní řečové dovednosti – poslech, čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje výslovnost německých hlásek - vystihne hlavní smysl krátkých jasně formulovaných sdělení a oznámení, vybere nejdůležitější informace - řídí se krátkými napsanými nebo pečlivě pomalu ústně sdělenými pokyny - v jednoduchých textech vyhledá konkrétní informace - orientuje se v dvojjazyčném slovníku, vyhledá správný význam i gramatický tvar slova <p>Produktivní řečové dovednosti- ústní a písemný projev Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje ústně i písemně obsah jednoduchého textu či konverzace - napíše jednoduchá sdělení za správného použití základních gramatických struktur <p>Interaktivní řečové dovednosti- ústní a písemný projev Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduché konverzace, domluví se jednoduchým způsobem, používá krátké, jednoduché věty 	<p>Volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu</p> <p>Zpracování zadaného či volného tématu (podle učebnice) s využitím slovníku, příp. dalších jazykových příruček</p> <p>Práce s původními materiály ze zemí studovaného jazyka – např. časopisy, obrazové materiály, prospekty, audio, video apod.</p> <p>Aktuálně- svátky, tradice, zvyky, písně, básničky</p> <p>Nákupy (příprava narozenin) Bydlení (jednoduché rozlišení typů bydlení) Jídlo Rodina</p> <p>Krátké vypravování v ústní i písemní podobě</p> <p>Základní gramatické struktury – předložky, souřadící spojky, časování a využití modálních sloves, minulý čas, skloňování</p> <p>Tvoření vlastních dialogů s postupně rostoucí náročností</p> <p>Souhlas, nesouhlas, jednoduché odůvodnění</p>	<p>EGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV- Lidské vztahy, Multikulturalita</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a reality</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola</p> <p>Pozn.: Práce v realizačním týmu Jazykové prostředky vyplývají z obsahu používané učebnice</p> <p>Přebírání rolí v jednoduchých situacích</p>

Francouzský jazyk

Charakteristika a cíle předmětu

Obsah předmětu

Předmět vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV a směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Výuka francouzského jazyka vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat a používat známá jazyková sdělení z každodenního života a rozumět základním frázím zaměřeným na uspokojování konkrétních potřeb. Umí představit sebe a ostatní a klást jiné osobě otázky. Žáci se dokáží jednoduchým způsobem domluvit za předpokladu, že druhá osoba mluví pomalu a zřetelně a je připravena pomoci.

Osvojování francouzského jazyka poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa a ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a tím prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Návaznost na další předměty:

Anglický jazyk (slovní zásoba, gramatický systém), Dějepis (důležité mezníky francouzské historie), Zeměpis (sousedící země Francie, francouzština ve světě), Hudební výchova (francouzské písně)

Časové vymezení předmětu

Realizován v tercii a kvartě – vždy po třech hodinách týdně.

Organizace výuky

Žák si volí z nabídky dvou cizích jazyků (francouzský, německý) jeden pro studium od terciie a ročník se tak rozdělí na dvě jazykové části – francouzskou a německou. Změna v průběhu studia není možná.

Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené didaktickou technikou a třídy nejvíce podobné jazykovým učebnám.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák využívá různé přístupy ke studiu (vysvětluje nový pojem v cizím jazyce, sám vyvozuje gramatické pravidlo, zpívá cizojazyčné písně)
- žák samostatně vyhledává a zpracovává informace z cizojazyčných textů
- žák je veden k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby, využívá srovnání s jinými jazyky a mateřštinou

Kompetence komunikativní

- rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu
- dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psáním jsou u žáka rozvíjeny standardními metodami výuky cizího jazyka
- v rámci konverzace je u žáků rozvíjena schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti
- žák simuluje modelové situace, se kterými je možné se setkat v běžném životě

Kompetence sociální a personální

- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách je u žáka rozvíjena schopnost spolupracovat
- specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáka schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli

Tercie

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace napiše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> Fonetika abeceda, fonetická transkripce, zvuková podoba slova, základní druh intonace a jejich význam Pravopis základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie podstatná jména a členy, jednoduché slovesné tvary, přídavná jména, přivlastňovací zájmena, otázka a zápor, rozkaz, passé composé, le futur proche, základní předložkové vazby, věta jednoduchá, pořádek slov ve větě Písemná sdělení adresa, blahopřání Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> Tematické okruhy škola, rodina, přátelé, volný čas a zájmová činnost, denní program, domov, počasí, tradice a zvyky, svátky Komunikační situace pozdrav, rozloučení se, poděkování, představování, popis osoby a města, souhlas, nesouhlas, telefonování 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Okruh: Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Komunikace</p> <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> jeu de rôle skupinové práce vlastní krátký projekt

Kvarta

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace napiše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p>zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace</p>	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> Fonetika složitější hlásky a hláskové skupiny, přízvuk, základní fonetické jevy (liaison) Pravopis složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie otázka inverzí, nesamostatná osobní zájmena v přímém a nepřímém předmětu, jiné vyjádření záporu, samostatná zájmena, porovnávání, le futur simple, podmínkové věty (1. podmínka) Písemná sdělení pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost Slovní zásoba synonyma, antonyma, význam slov v kontextu <p>- Tematické okruhy Francie - důležité zeměpisné údaje, sport, oblékání, lidské tělo, jídlo, nákupy, příroda,</p> <p>- Komunikační situace pozvání, doporučení, vyjádření názoru, omluva a reakce na ni, prosba, žádost</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Okruh: Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Komunikace</p> <p>Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech Okruh: Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Multikulturní výchova Okruh: Etnický původ Multikulturalita</p> <p>Náměty: <ul style="list-style-type: none"> jeu de rôle skupinové práce vlastní krátký projekt </p>

Matematika

Charakteristika a cíle předmětu

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět s časovou dotací:

- Prima 5 h / týden
- Sekunda, Tercie, Kvarta 4 h / týden

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení základních pojmů a matematických postupů
- rozvoj logického myšlení

Mezipředmětové vztahy:

Matematika je úzce spjata s dalšími předměty, jako jsou například fyzika, chemie, zeměpis (podrobně rozpracováno v *Obsahu učiva* – sloupec *poznámky*).

Začlenění průřezových témat do matematiky:

Průřezová témata	Tematický okruh	Realizace
Osobnostní a sociální výchova	- osobnostní a sociální rozvoj	Integrovat do matematiky (skupinová práce, práce s textem - rozbor mediálních sdělení matematického charakteru, statistická šetření)
Multikulturní výchova	- lidské vztahy	
Mediální výchova	- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí studentů

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- k plánování postupů a úkolů
 - hledání a volbě různých postupů řešení úkolů
- aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- jsou vedeni k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni
- jsou vedeni k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- učí se věcně argumentovat
- učí se schopnosti sebekontroly
- jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- na základě jasných kritérií hodnotí svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- dodržují dohodnutou kvalitu práce a stanovené termíny

Prima

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Úvodní opakování		
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená a desetinná čísla - provádí početní operace s čísly, z paměti i písemně - provádí odhady, kontrolu výpočtů, zaokrouhluje - umí zobrazit přirozené a desetinné číslo na číselné ose - počítá aritmetický průměr, využívá v praktických úlohách - rozlišuje druhy čar, používá technické písmo - užívá a rozlišuje pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka, rovina, úhel - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - rýsuje základní geometrické útvary v rovině - určuje velikost úhlu měřením - určuje velikost úhlu výpočtem - provádí operace s úhly početně (ve stupních a minutách) i graficky - rozlišuje úhly podle velikosti, pozná úhly vedlejší, vrcholové, střídavé a souhlasné - umí vypočítat obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku - převádí jednotky délky - rozlišuje základní tvary těles (hranol, válec, jehlan, kužel) - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení jednoduchých úloh a praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - desetinná čísla - početní operace s čísly - rovnice a slovní úlohy - základy rýsování - geometrické útvary v rovině a v prostoru 	<p>Fy - měření a převody jednotek délky Z - určování zeměpisné polohy Praxe - odhad a zaokrouhlování počtu, ceny, určení obvodu pozemku,...</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Kladná a záporná čísla		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace v oboru celých čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá znalosti v oboru celých čísel - modeluje, umí znázornit a popsat polohu bodu v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> - celé číslo - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace s čísly - převody jednotek - - kartézská soustava souřadnic 	Fy - převody jednotek, numerické výpočty Praxe - měření teploty, dluh, ...
Dělitelnost		
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, složené číslo - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele (n, D) - užívá n, D při řešení slovních úloh - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, složené číslo - společný násobek, společný dělitel 	
Osová a středová souměrnost		
<ul style="list-style-type: none"> - pozná shodné útvary - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti - určí útvary osově a středově souměrné 	<ul style="list-style-type: none"> - shodné útvary - osová souměrnost, osově shodné útvary - středová souměrnost, středově souměrné útvary 	

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Racionální čísla - 1. část		
<ul style="list-style-type: none"> - modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky, umí určit společného jmenovatele více zlomků (aplikace znalostí z dělitelnosti) - zobrazuje kladné i záporné zlomky na číselné ose - převádí zlomky na smíšené číslo a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo 	Fy,Ch - numerické výpočty
Závěrečné opakování		

Sekunda

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Opakování z primy		
Racionální čísla a procenta – 2. část		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru racionálních čísel - řeší slovní úlohy s racionálními čísly - chápe pojem 1%, 1 promile - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent (promile) - řeší aplikační úlohy na procenta (promile) i pro případ, že procentová část je větší než 1 celek - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část celku – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - analyzuje a řeší problémy v oboru racionálních čísel a procent, modeluje konkrétní situace 	<ul style="list-style-type: none"> - početní operace se zlomky - složený zlomek - pojem procento - základ, počet procent, procentová část - úrok - promile - slovní úlohy 	<p>Ch – koncentrace roztoku Fy – účinnost strojů, ... Praxe – slevy, stav ovzduší, volební výsledky</p>
Úměrnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit poměr mezi dvěma a více hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - analyzuje a řeší problémy v oboru racionálních čísel a procent, modeluje konkrétní situace - rozumí pojmu úměra, umí vypočítat 1 člen úměry - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjadřuje funkční vztah tabulkou, grafem i rovnicí - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh, odhadne výsledek, umí porovnat se skutečností - pracuje s měřítkem map a plánů • umí převést zadaný text do diagramu i s procentuálním vyjádřením částí 	<ul style="list-style-type: none"> - poměr čísel - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení hodnoty v daném poměru - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka, slovní úlohy - měřítko - diagramy 	<p>Fy, Ch – vztahy mezi veličinami, výpočty trojčlenkou Z – měřítko mapy Praxe – práce s mapou, využití poměru (při vaření, míchání barev, ..), spotřeba materiálu, doba a počet osob na splnění zakázky, ...</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Trojúhelníky a čtyřúhelníky		
<ul style="list-style-type: none"> - pozná shodné útvary, užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních, důkazových a konstrukčních úlohách - umí sestrojít střední příčky, těžnice, výšky, kružnici opsanou a vepsanou - načrtne a sestrojí trojúhelník ze zadaných prvků, navrhne a zapíše stručně matematickou symbolikou postup konstrukce - dbá na kvalitu a přesnost rýsování - charakterizuje, rozlišuje pojmy – čtyřúhelník, rovnoběžník, lichoběžník - načrtne a sestrojí různé typy čtyřúhelníků ze zadaných prvků - odhaduje a vypočítává obvod a obsah trojúhelníku, čtyřúhelníku - převádí jednotky plochy - provádí rozbor slovních úloh a úlohy řeší, využívá kombinace znalostí o trojúhelnících a čtyřúhelnících - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdělení trojúhelníků - shodnost trojúhelníku - střední příčka, těžnice, výška - kružnice opsaná a vepsaná - konstrukce trojúhelníku - rozdělení čtyřúhelníků - konstrukce čtyřúhelníku - jednotky plochy - obvod a obsah trojúhelníku, čtyřúhelníku 	<p>Fy – těžiště tělesa, převody jednotek Praxe – plocha a cena pozemku, oplocení,...</p>
Hranoly		
<ul style="list-style-type: none"> - určuje charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - rozlišuje druhy hranolů, pojmenovává části hranolu - načrtne a sestrojí síť hranolu (základních těles) - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - aplikuje znalosti o obsahu trojúhelníku a čtyřúhelníku při vyvození vzorce pro povrch hranolu - odhaduje a počítá povrch a objem hranolu, převádí jednotky objemu - analyzuje a řeší slovní úlohy, vybírá vhodný postup řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdělení hranolů - síť a zobrazení hranolu - povrch a objem hranolu 	<p>Fy – převody jednotek Praxe – stavba domu (výkopové práce, materiál, nátěry, ...)</p>

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Výrazy (1) - 1. část		
<ul style="list-style-type: none"> - umí číst, zapsat a určit – výpočtem, s tabulkami, kalkulačkou - druhou a třetí mocninu, odmocninu čísla - provádí odhady a zaokrouhlování s požadovanou přesností - spojuje pojem 2. a 3. mocniny čísla s geometrickým významem - chápe pojem reálné číslo - používá mocniny deseti při zápisu malých a velkých čísel, provádí početní operace s mocninami s celým exponentem - rozliší odvěsny a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku - vyjadřuje vlastními slovy znění Pythagorovy věty - aplikuje Pythagorovu větu při řešení slovních úloh: výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku, navrhuje řešení obtížnějších úloh - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	<ul style="list-style-type: none"> - druhá, třetí mocnina a odmocnina - pojem reálné číslo - mocniny s celým exponentem - malá a velká čísla - Pythagorova věta, slovní úlohy 	<p>Fy – zápis jednotek fyzikálních veličin Praxe – užití mocniny deseti na kalkulačce</p>
Závěrečné opakování		

Tercie

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Opakování učiva ze sekundy		
Výrazy (1) - 2. část		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu výraz, proměnná, mnohočlen - matematizuje reálné situace s využitím proměnné - určí hodnotu číselného výrazu - umí dosadit do výrazu za proměnnou - запиše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - sčítá a násobí mnohočleny 	<ul style="list-style-type: none"> - číselné výrazy - proměnná, mnohočlen - úpravy výrazů s proměnnou 	
Rovnice a nerovnice		
<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje vztah rovnosti, rozlišuje rovnost a rovnici - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku dosazením za neznámou - analyzuje slovní úlohu, zapisuje text pomocí neznámé, uvádí do vztahu neznámou se zadanými hodnotami, sestavuje rovnici, provádí zkoušku slovní úlohy - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - řeší slovní úlohy, které vedou k vyjádření lineární rovnicí (o pohybu, o směsích), nebo úvahou - navrhuje, nalézá a zdůvodňuje různá řešení slovních úloh - vyjadřuje neznámou ze vzorce - užívá a zapisuje vztah nerovnosti - zakresluje na číselné ose a zapisuje intervaly - řeší lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost, lineární rovnice - řešení rovnic se zkouškou - slovní úlohy řešené lineární rovnicí - nerovnost, lineární nerovnice - řešení nerovnic 	<p>Fy – vztahy mezi veličinami, řešení úloh</p> <p>Praxe – zaměření slovních úloh na praktické činnosti (nákup, práce, spotřeba materiálu, ...)</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Kruhy a válce		
<ul style="list-style-type: none"> - definuje kružnici, kruh, zapisuje matematickou symbolikou - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - umí sestavit Thaletovu kružnici a používat její vlastnosti v úlohách - sestaví tečnu ke kružnici - dokáže změřit délku kružnice (obvod kruhu), vyvodit vztah mezi délkou kružnice a jejím poloměrem - navrhuje postupy výpočtu obsahu kruhu, které vedou k vyvození vzorce - počítá obvod a obsah kruhu, jeho částí (výseč, úseč), aplikuje v praktických úlohách - charakterizuje válec, počítá povrch a objem 	<ul style="list-style-type: none"> - kružnice, kruh - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova kružnice - délka kružnice, obsah kruhu - válec - povrch a objem válce 	<p>Praxe – zavlažování pozemku, povrch a objem bazénu</p>
Geometrické konstrukce		
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje již získané znalosti při jednoduchých konstrukcích (kružnice, úhel, tečna ke kružnici, ...) - rozumí pojmu množiny bodů dané vlastnosti - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne zadanou úlohu, provede rozbor úlohy a popis konstrukce (matematickou symbolikou), provede konstrukci, navrhne možnosti řešení, diskutuje o počtu řešení konstrukční úlohy - pozná shodné útvary, rozumí pojmu shodné zobrazení - umí narýsovat obraz vzoru v posunutí, využívá při řešení konstrukčních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - základní konstrukce - množiny bodů daných vlastností - konstrukční úlohy - posunutí 	

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Výrazy (2)		
<ul style="list-style-type: none"> - počítá s mnohočleny, dělí mnohočlen mnohočlenem, umocňuje mnohočleny, používá vzorce pro umocňování mnohočlenů - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy, aplikuje dovednosti práce se zlomky - určuje podmínky existence lomeného výrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování a prohloubení učiva o mnohočlenech - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy 	
Závěrečné opakování		

Kvarta

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Opakování učiva z tercie		
Rovnice a jejich soustavy		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech, umí určit počet řešení rovnice s ohledem na podmínky existence lomeného výrazu - rozliší kvadratický, lineární a absolutní člen rovnice - řeší jednoduché kvadratické rovnice (bez absolutního, bez lineárního členu) rozkladem na součin - umí určit diskriminant a vypočítat kořeny libovolné kvadratické rovnice - aplikuje řešení rovnic ve slovních úlohách (o společné práci, ...) - řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých (metoda srovnávací, dosazovací, sčítací) se zkouškou - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic - řeší slovní úlohy vedoucí k soustavě rovnic (o směsích, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnice s neznámou ve jmenovateli - kvadratická rovnice - slovní úlohy řešené rovnicí s 1 neznámou - soustavy rovnic - slovní úlohy řešené soustavou lineárních rovnic 	<p>Fy - řešení úloh</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Funkce		
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem funkce - vyjádří funkční vztah vzorcem, tabulkou i grafem, určí průběh funkce - rozlišuje lineární funkci, absolutní hodnotu, kvadratickou funkci, nepřímou úměrnost - aplikuje znalosti o kartézské soustavě souřadnic při rýsování funkcí - určí průsečíky funkce s osami, řeší graficky rovnice a jejich soustavy, znalosti aplikuje při řešení slovních úloh - porovnává způsoby řešení slovních úloh, jejich přesnost a názornost, diskutuje o počtu řešení podle obměny zadaných hodnot - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - rozumí základním pojmům (statistický soubor, jednotka, znak, četnost, modus, medián) - čte a sestavuje jednoduché tabulky a digramy - zaznamenává, vyhodnotí výsledky jednoduchých statistických šetření 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem funkce - průběh funkce - typy funkcí - grafické řešení rovnic a jejich soustav - základy statistiky 	<p>Fy - práce s grafy Praxe - jízdní řády, grafikony, třídění údajů, stav ovzduší, průmyslu, ...</p>
Podobnost a funkce úhlu		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší shodné a podobné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků - pomocí stran pravoúhlého trojúhelníku vyjádří funkci sin, cos, tg, cotg ostrého úhlu - určí hodnotu funkce (velikost úhlu) z tabulek, na kalkulačce - umí sestrojít a načrtnout grafy funkcí - shrnutím poznatků o goniometrických funkcích vyvodí vztahy mezi nimi - aplikuje poznatky ve slovních úlohách, při řešení obtížnějších úloh zařazuje již dříve získané poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> - podobnost útvarů - věty o podobnosti trojúhelníků - goniometrické funkce ostrého úhlu 	<p>Fy - skládání a rozklad sil, nakloněná rovina, ...</p>

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Jehlany a kužely		
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - modeluje a pojmenuje vzájemnou polohu přímek, rovin, přímků a roviny (v rovině i v prostoru) - modeluje a počítá vzdálenost bodu od přímky (roviny), vzdálenost dvou rovin, odchylku přímek a rovin - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - charakterizuje jednotlivá tělesa, umí narýsovat síť a tělesa vymodelovat - aplikuje znalosti o obsahu rovinných útvarů a o objemu hranolu a válce při odvození vzorců pro výpočet povrchu a objemu jehlanu a kužele - pozná komolá tělesa - modeluje kouli, polohu roviny a koule - počítá povrch a objem koule, aplikuje ve slovních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha přímek a rovin - vzdálenosti a odchylky - jehlan, kužel, koule 	<p>Praxe - spotřeba materiálu ve stavebnictví, ...</p>
Závěrečné opakování		

Informatika a výpočetní technika

Charakteristika a cíle předmětu

Obsah předmětu

Předmět pokrývá oblast Informační a komunikační technologie podle požadavků uvedených v RVP ZV (prima - kvarta) a vychází z tematického okruhu Využití digitálních technologií vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (RVP ZV), ze které také čerpá část hodinové dotace.

Cílem předmětu Informatika a výpočetní technika je seznámit žáky se základními pojmy informatiky a výpočetní techniky, umožnit jim získat teoretické znalosti i praktické dovednosti při práci s informacemi a zařízeními výpočetní techniky.

Žáci se seznamují s přenosem, uchováním, zpracováním a využíváním informací, naučí se orientovat ve stále rostoucím množství informací a informačních zdrojů a jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti.

Vedle rozšiřování a prohlubování gramotnosti žáků v této oblasti směřuje předmět svým obsahem k praxi, k rozvíjení jejich algoritmického myšlení a vede k jejich systematickému přístupu při řešení problémů. Žáci se naučí vyhledávat informace v klasických i elektronických zdrojích a využívat tyto informace spolu s výpočetní technikou při řešení praktických úloh a problémů. Prakticky se naučí se pracovat s textovým editorem, tabulkovým kalkulátorem, grafikou a vytvářet prezentace.

Cílem je naučit žáky pracovat s Internetem, nejen jako se zdrojem informací, ale i jako s prostředkem pro prezentaci výsledků činnosti jedince i instituce.

Žáci by si měli na základě získaných poznatků a dovedností uvědomovat možnosti informatiky při vlastním celoživotním vzdělávání a těchto možností cílevědomě využívat.

Integrovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

Předmět je realizován v tercii (2 hodiny týdně) a v kvartě (1,5 hodiny týdně).

Organizace výuky

Žáci jsou rozděleni do dvou skupin (v každé skupině maximálně 16 žáků) a výuka obou skupin probíhá odděleně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení - učitel:

- studenti jsou vedeni k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací, k uvědomění si významového jádra sdělení

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- žáci jsou podněcováni ve snaze o samostatné nalezení řešení problémů
- intelekt žáků je provokován otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti

Kompetence komunikativní - učitel:

- žákům jsou předkládány skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- od studentů jsou vyžadovány střídavá, jasná a logicky strukturovaná vyjádření
- v žácích je podporován zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

Kompetence sociální - učitel:

- žáci jsou nabádáni k zodpovědnému přístupu k předmětu, k řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské - učitel:

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost jsou studentům odhalena základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- žáci se učí kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná, a jsou motivováni k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou

Tercie

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Informatika. Informace. Stručná historie výpočetní techniky		
Student <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, hodnotí, třídí a zpracovává informace - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - kriticky posuzuje relevanci a kvalitu informací a informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní pojmy informatiky ▪ Vznik informatiky jako vědního oboru a její působení ▪ Historický pohled na vývoj informačních technologií ▪ Jednotlivé generace počítačů, John von Neumannovo schéma počítače ▪ Současnost informatiky 	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Osobní počítač – hardwarová a softwarová konfigurace		
<ul style="list-style-type: none"> - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnějších periférií - respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní poznatky o stavbě počítače a principu jeho činnosti ▪ Hardware (základní jednotka, paměti, pevný disk, periférie, ...) ▪ Software (operační systémy, software pro správu počítače, aplikační software, ...) 	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Osobnostní a sociální výchova
Operační systémy a práce s nimi		
<ul style="list-style-type: none"> - snadno se pohybuje v prostředí operačního systému a efektivně využívá jeho funkcí včetně komunikace prostřednictvím Internetu - dokáže pracovat s daty na vnějších pamětech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakteristika operačních systémů a jejich základních vlastností. ▪ Základní funkce operačního systému a práce s nimi. ▪ Organizace a správa dat vnějších pamětí v prostředí operačního systému ▪ Komunikace s ostatními počítači pomocí operačních systémů ▪ Konfigurace operačního systému 	
Textový editor – základní funkce		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne efektivně vytvořit jednoduchý textový dokumentu dle pravidel pro práci s textem - pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru - umí do dokumentu doplnit i další grafické prvky - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prostředí a popis základních funkcí textového editoru ▪ Editace textu. Formát písma, odstavce, stránky ▪ Vkládání tabulek, grafických prvků ▪ Tisk dokumentu 	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Tabulkový kalkulátor – základní funkce		
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vytvořit jednoduchou tabulku - pro výpočty užívá vzorce včetně funkcí, relativní a absolutní adresy - dokáže pomocí grafu prezentovat údaje v tabulce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prostředí a popis základních funkcí tabulkového kalkulátoru ▪ Editace tabulek, práce se vzorci a základními funkcemi ▪ Relativní a absolutní adresování ▪ Formát buněk, tabulky ▪ Tvorba grafu a grafické prvky v tabulce ▪ Práce s listy ▪ Úprava tabulky před tiskem 	

Kvarta

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Počítačové sítě, Internet, bezpečnost		
<ul style="list-style-type: none"> - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - komunikuje prostřednictvím internetu či jiných běžných komunikačních zařízení - pracuje v prostředí prohlížeče - dokáže pracovat s vyhledávači - orientuje se v systému programů pro ochranu dat a dokáže s některými z nich pracovat (antivirový software, ...) - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Struktura a typologie počítačových sítí ▪ Historie Internetu ▪ Současné funkce a možnosti Internetu ▪ Ochrana dat, programy pro ochranu dat a pravidla pro bezpečnou práci s internetem 	<p>Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p>
Textový editor – rozšíření základních funkcí		
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s textovými dokumenty vysoké kvality - efektivně využívá nástrojů pro usnadnění a urychlení práce - dokáže vytvořit rozsáhlejší odborný text včetně obsahu, rejstříku, poznámek pod čarou, ... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zopakování získaných znalostí a dovedností ▪ Práce se šablonami a tvorba vlastních šablon ▪ Hromadná korespondence a její využití ▪ Práce s dokumentem typu „Kniha“ (styly, generování obsahu, rejstříku, poznámky pod čarou, ...) 	
Tabulkový kalkulátor		
<ul style="list-style-type: none"> - používá základní funkce ve vzorcích včetně relativního a absolutního adresování - dokáže pracovat s několika listy najednou - režim skupina využívá i ve vzorcích - dokáže efektivně využít dynamického propojení s textovým editorem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zopakování získaných znalostí a dovedností ▪ Trojrozměrné tabulky ▪ Dynamické propojení s textovým editorem 	
Databáze		
<ul style="list-style-type: none"> - chápe vlastnosti a strukturu databázové tabulky, pojmy databázová věta a databázové pole - dokáže databázové věty třídit a filtrovat - umí pracovat se souhrny a chápe výhody a užití kontingenční tabulky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prostředí a popis základních funkcí databázového prostředí ▪ Návrh databázové tabulky a práce s ní ▪ Třídění a filtrování ▪ Souhrny a kontingenční tabulka 	

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Grafické programy		
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit základní rozdíly mezi rastrovou a vektorovou grafikou - pracuje s textem i obrázkem v příslušném grafickém editoru - dokáže upravit rastrový obrázek (neskenovanou fotografii atd.) - v prostředí vektorového editoru umí pracovat s jednoduchými grafickými objekty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakteristika jednotlivých typů grafických editorů i procesorů ▪ Rastrová grafika ▪ Práce s jednoduchým rastrovým grafickým editorem ▪ Vektorová grafika ▪ Práce v prostředí jednoduchého vektorového grafického editoru 	<p>Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti Člověk a práce – využití digitálních technologií</p>
Prezentace		
<ul style="list-style-type: none"> - student si osvojil základní pravidla pro tvorbu prezentací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - v souladu s těmito pravidly a estetickým citěním dokáže vytvořit prezentaci ke zvolenému tématu - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prostředí a popis základních funkcí prezentačního programu ▪ Text v prezentaci ▪ Práce s grafickými objekty v prezentaci ▪ Nastavení efektů v prezentaci, časování prezentace ▪ Další operace s prezentací (nastavení snímku, tisk, externí zdroje, ...) 	<p>Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p>

Dějepis

Charakteristika a cíle předmětu

V předmětu Dějepis je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost, oboru dějepis.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili historické, sociální a kulturně-historické souvislosti o vývoji společnosti a důležitých společenských jevech. Hlavní poslání předmětu Dějepis spočívá v kultivaci historického vědomí kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Znalost různých historických etap napomáhá k celkové orientaci v mnohotvárnosti kulturních, politických, sociálních a ekonomických faktů tvořících rámeček každodenního života. K specifickým úkolům výuky dějepisu patří i vytváření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, smyslu pro pochopení a respektování odlišných kultur.

Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti. Důraz je proto kladen především na hlubší poznání dějin našeho národa v kontextu s evropským a světovým vývojem.

Při výuce dějepisu v primě až kvartě je uplatňováno chronologické hledisko. Některé tematické celky (např. z dějin umění) umožňují navázání mezipředmětových vztahů a kooperaci s dalšími předměty (např. hudební, výtvarnou a literární výchovou). Propojení s jinými předměty je přínosné především v tom, že tyto předměty nahlízejí na daný historický jev, událost či osobnost pod svým specifickým úhlem.

Ve vzdělávacím předmětu dějepis směřujeme výuku k:

- pochopení významu historie pro orientaci v současném světě
- pochopení, že vývoj a stav společnosti závisí na řadě vnitřních a vnějších vlivů
- uvědomění si, že historie náleží k duchovnímu, kulturnímu i materiálnímu bohatství naší společnosti
- pochopení faktu, že vývoj společnosti není lineární, dá se zhruba předem odhadnout, ale ne naplánovat
- práci s informačními zdroji, orientaci na časové ose a historické mapě

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku

- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka dějepisu společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a společnost přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení: Učí se vybírat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vyhledávat a třídit informace, tím že vedeme žáky k orientaci „v důležitosti“ historických faktů pro další vývoj společnosti a podněcujeme v nich vnímání historických jevů a událostí v širších souvislostech, ne pouze samotného, izolovaného faktu. Umožníme jim samostudium, tzn. vlastní osvojování si práce se slovníky, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji.

Kompetence k řešení problémů: Směřuje ke kritickému myšlení a k schopnosti obhájit svá rozhodnutí, tím že žáky vedeme např. k porovnávání společenských jevů a procesů v naší zemi s obdobnými jevy a procesy v jiných zemích, hledání paralel mezi současnými a minulými událostmi, k vyjádření stanoviska k některým kontroverzním etapám dějin – např. únorový převrat 1948, listopadová revoluce 1989 apod.

Kompetence komunikativní: Učí se formulovat své myšlenky a názory výstižně, souvisle a v logickém sledu a porozumět různým typům textů a záznamů, obrazových a jiných informačních prostředků, tím že na základě připravených podkladů z různých zdrojů odpovídá na položenou otázku, umí své stanovisko vysvětlit a s pomocí informačních materiálů zasadit do historického kontextu.

Kompetence sociální a personální: Učí se diskutovat v malé skupině a debatovat ve třídě, respektovat různá hlediska i pohledy jiných lidí, tím že je vedeme k rozvíjení úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k respektování kulturních a jiných odlišností.

Kompetence občanské: Učí se respektovat, chránit a oceňovat naše tradice kulturního a historického dědictví a projevovat pozitivní vztah k uměleckým dílům, tím že je budeme podporovat v rozvíjení zájmu o minulost vlastního národa i jiných národů a v upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře.

Kompetence pracovní: Vede k získávání nových zkušeností a poznatků ze světa práce, tím že žáci sledují změny způsobu výroby v průběhu historického vývoje, uvědomují si, jaké změny přinesla průmyslové revoluce v souvislosti se vznikem nových průmyslových odvětví apod.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Prima

VDO **Výchova demokratického občana**

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie

VMEGS **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu

VMEGS 3 Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace

MkV **Multikulturní výchova**

MkV 2 Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)

MkV 3 Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur

EV **Enviromentální výchova**

EV 1 Ekosystémy: kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek); změny v krajině (krajina dříve, vliv lidských aktivit)

Sekunda

VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě
VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa; Evropa a svět
VMEGS 3 Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace

MkV Multikulturní výchova

- MkV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
MkV 3 Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur

EV Enviromentální výchova

- EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek); změny v krajině (krajina dříve, vliv lidských aktivit)

Tercie

VDO Výchova demokratického občana

- VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost)
VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie

VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa; Evropa a svět
VMEGS 3 Jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie

MkV Multikulturní výchova

- MkV 3 Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur
MkV 4 Multikulturalita: multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

EV	Enviromentální výchova
EV 3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek); změny v krajině (krajinu dříve, vliv lidských aktivit); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí)
Kvarta	
VDO	Výchova demokratického občana
VDO 2	Občan, občanská společnost a stát: občan jako odpovědný člen společnosti
VDO 4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
VMEGS 2	Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa
VMEGS 3	Jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie; co Evropu spojuje a co ji rozděluje
MkV	Multikulturní výchova
MkV 2	Lidské vztahy: udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
MkV 3	Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
MkV 4	Multikulturalita: multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti
MkV 5	Princip sociálního smíru a solidarity: odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám
EV	Enviromentální výchova
EV 3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)
EV 4	Vztah člověka k prostředí: nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

MV Mediální výchova

MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Učební plán předmětu Dějepis v souladu s učebním plánem školy

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta	celkem
	2	2	2	2	8

Předmět Dějepis je vyučován dle potřeby vyučujícího a konkrétního rozvrhu v dějepisné učebně či kmenových třídách. K doplnění a rozšíření učiva jsou v rámci exkurzí organizovány návštěvy historických objektů, muzeí a památníků. Jako možnost doplnění a prohloubení dějepisné látky si v kvartě mohou žáci zvolit volitelný „Dějepisně – fyzikální kurz“, při neúčasti na kurzu žák zpracuje seminární práci navazující na náplň kurzu.

Očekávané výstupy předmětu

Na konci kvarty - žák:

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- uvede příklady archeologických kultur na našem území

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

- vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- na vybraných příkladech demonstrovuje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

MODERNÍ DOBA

- na příkladech demonstrovuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

- zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Prima

Vzdělávání v předmětu Dějepis v primě směřuje k:

- pochopení významu minulosti pro současnost a budoucnost
- orientaci v historickém čase
- seznámení s vývojem jednotlivých oblastí světa
- pochopení souvislosti mezi přírodními podmínkami, hustotou osídlení a způsobem obživy obyvatelstva
- seznámení s kulturním přínosem staroorientálních a antických civilizací, k zhodnocení významu znalosti písma, vzniku věd a umění
- seznámení se vznikem různých náboženství v jednotlivých oblastech světa a jejich vlivem na vývoj společnosti
- správné orientaci na historické mapě a vysvětlení základní historické terminologie z oblasti pravěku a starověku

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách Historické prameny Historický čas a prostor Muzea, archivy, galerie Archeologie	VMEGS3 Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<p>Pravěk Starší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk zručný - člověk vzpřímený - člověk rozumný - člověk dnešního typu <p>Mladší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none"> - počátky zemědělství a dobytkařství - rodová společnost - společenská diferenciacie <p>Pozdní doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj řemeslné výroby - vznik sousedských občin <p>Doba bronzová Doba železná Pravěk na našem území Stěhování národů, první Slované</p>	<p>MkV 3 Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur</p> <p>EV 1 Ekosystémy: kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</p>
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<p>Starověk Nejstarší starověké civilizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezopotámie - Egypt - Indie - Čína <p>Blízký východ a Středomoří</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kréta - Chetitská říše - Foinicie - Palestina 	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p> <p>VMEGS 3 Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p>EV 1 Ekosystémy: kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</p> <p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)</p> <p>MkV 2 Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
		obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<p>Antické státy Starověké Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> - příchod řeckých kmenů - doba mykénská - doba homérská - doba archaická - velká řecká kolonizace - Athény a Sparta - peloponéská válka - řecká vzdělanost a umění <p>Makedonie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alexandr Veliký - helénismus <p>Starověký Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etruskové a Řím v době království - Řím na počátku republiky - ovládnutí Itálie Římem - členění římské společnosti - punské války - krize republiky, triumviráty, vznik císařství - počátky křesťanství - římská kultura - krize a zánik západořímské říše 	<p>VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie</p> <p>VMEGS 3 Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace</p>

Sekunda

Vzdělávání v předmětu Dějepis v sekundě směřuje k:

- pochopení změny ve světě, která nastala příchodem nových etnických skupin
- seznámení s politickými, společenskými a kulturními odlišnostmi v byzantské, arabské a francké oblasti
- seznámení s dějinami evropských států a s českými dějinami po stránce politické, ekonomické, sociální a kulturní
- pochopení úlohy křesťanství ve středověké společnosti a k problémům vedoucích ke kritice církve
- objasnění pojmů renesance, humanismus a reformace a k pochopení změny myšlení v tomto období
- seznámení s důvody válečných konfliktů a jejich důsledky pro další vývoj v Evropě

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Raný středověk Nový etnický obraz Evropy	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě VMEGS 3 Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Utváření nových států - byzantská říše - arabská říše - francká říše - křesťanství v Evropě - počátky významných evropských států (Svatá říše římská, počátky Anglie, Francie, Polska, Uher, Kyjevské Rusi) - státy východních a jižních Slovanů, Sámova říše	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty mající vztah k Evropě a světu Mk V 3 Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - uvede příklady románské kultury	Velkomoravská říše Počátky českého státu - český stát v době knížecí - český stát v době posledních Přemyslovců Románský sloh	VMEGS 1 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství, ke kacířství a jiným věroukám - uvede příklady gotické kultury 	Vrcholný a pozdní středověk Křížové výpravy Papežství a císařství, boj o investituru Stoletá válka Český stát za Lucemburků Gotická kultura	EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)
<ul style="list-style-type: none"> - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti 	Struktura středověké společnosti Vznik měst	EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: změny v krajině (vznik měst)
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka 	Raný novověk Renesance a humanismus	MkV 2 Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 	Jan Hus a počátky českého husitského hnutí Husitské války Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa VMEGS 3 Jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace
<ul style="list-style-type: none"> - nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky 	Reformace a protireformace	MkV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně; udržovat tolerantní vztahy, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou nebo příslušnost
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: Evropa a svět
<ul style="list-style-type: none"> - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 	Nástup Habsburků na český trůn	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa
<ul style="list-style-type: none"> - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	Třicetiletá válka <ul style="list-style-type: none"> - české stavovské povstání - průběh třicetileté války 	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa VMEGS 3 Jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie

Tercie

Vzdělávání v předmětu Dějepis v tercii směřuje k:

- pochopení nerovnoměrnosti vývoje v Evropě a ve světě
- poznání vývoje v českých a evropských zemích po třicetileté válce a postavení našich zemí v habsburské monarchii
- orientaci na mapě a v kontaktech mezi jednotlivými státy, kontinenty a kulturami
- uvědomění si změn v politice, hospodářství, řízení společnosti ovlivněných osvícenstvím
- seznámení s přínosem moderních věd, rozvojem průmyslu a kultury v tomto období
- pochopení důvodů národně osvobozeneckých hnutí velkých a malých národů
- pochopení problémů Evropy a světa v předválečném období

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
POČÁTKY NOVÉ DOBY		
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	Vrcholný novověk Občanská válka v Anglii Absolutistické monarchie v Evropě <ul style="list-style-type: none"> - Francie za Ludvíka XIV. - Rusko za Petra I. Velikého a Kateřiny II. Veliké - Prusko za Fridricha II. 	VMEGS 3 Jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Baroko	EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti 	<p>Osvícenství Průmyslová revoluce Vzestup Velké Británie a jejího koloniálního panství Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA Habsburská monarchie po třicetileté válce Vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II.</p>	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa VMEGS 3 Jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: změny v krajině, vliv lidských aktivit</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé 	<p>Velká francouzská revoluce Napoleonské války Vídeňský kongres a Svatá aliance</p>	<p>VMEGS 3 Jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie</p>
<ul style="list-style-type: none"> - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích 	<p>Národní hnutí evropských národů Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu Revoluce roku 1848 v Evropě Revoluční události v habsburské monarchii a českých zemích Národní obrození</p>	<p>MkV 3 Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy 	<p>Politické proudy 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - konzervatismus - liberalismus - demokratismus - socialismus <p>Viktoriánská Anglie Francie za Napoleona III. Sjednocení Německa a Itálie Občanská válka v USA Habsburská monarchie v 2. polovině 19. století, vznik Rakouska-Uherska Rusko a Balkán v 19. století</p>	<p>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost)</p> <p>VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie</p>

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií 	<p>Imperialismus a kolonialismus Technicko-vědecká revoluce (2. průmyslová revoluce) Konflikty mezi velmocemi, vznik Trojspolku a Dohody</p>	<p>VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: Evropa a svět Mkv 3 Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<p>Kulturní rozrůzněnost 2. poloviny 19. století</p>	<p>Mkv 4 Multikulturalita: multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování</p>
MODERNÍ DOBA		
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky 	<p>První světová válka Ruské revoluce v roce 1917 Češi za první světové války</p>	<p>VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu VMEGS 3 Jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie</p>

Kvarta

Vzdělávání v předmětu Dějepis v kvartě směřuje k:

- pochopení důsledků první světové války pro poválečné uspořádání Evropy a světa
- porozumění historickému vývoji ČSR v jednotlivých etapách 20. století
- vnímání důležitosti světové hospodářské krize pro nárůst extrémistických hnutí (fašismu, nacismu a komunismu)
- uvědomění si zhoubného působení rasových teorií v soužití společnosti
- pochopení souvislostí vedoucích k vypuknutí druhé světové války a změn v rozdělení světa po jejím skončení
- uvědomění si negativního působení komunismu na společnost a změn spojených s jeho pádem po roce 1989
- vnímání globálních problémů současné společnosti

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
MODERNÍ DOBA		
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě po první světové válce Vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Kultura a věda v první republice	VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa MkV 2 Lidské vztahy: udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou příslušnost

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu - a vypjatého nacionalismu 	<p>Světová hospodářská krize Komunismus a fašismus (nacismus) Dopad světové hospodářské krize na vývoj v CSR Druhá republika</p>	<p>VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: demokracie jako protiváha diktatury a anarchie VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa MkV 3 Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku MkV 5 Princip sociálního smíru a solidarity: odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám</p>
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky 	<p>Druhá světová válka Holocaust Naše země v období Protektorátu Čechy a Morava Domácí a zahraniční odboj</p>	<p>VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa VMEGS 3 Jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie MkV 3 Etnický původ: projevy rasové nesnášenlivosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<p>Poválečné Československo v letech 1945- 1948 Československo od únorového převratu do roku 1989 Vznik ČR</p>	<p>VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: občan jako odpovědný člen společnosti MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v každodenním životě jednotlivce (předvolební kampaně a jejich význam)</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků 	<p>Studená válka</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných velmocemi - - politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření 	<p>VMEGS 3 Jsme Evropané: co Evropu spojuje a co ji rozděluje MkV 2 Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce 	<p>Vývoj v zemích východního bloku ve srovnání se západním blokem</p>	<p>MkV 2 Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí postavení rozvojových zemí 	<p>Rozpad koloniálního systému</p>	<p>MkV 4 Multikulturalita: multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti EV 4 Vztah člověka k prostředí: nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<p>Věda, technika, kultura a vzdělání v druhé polovině 20. století Globální problémy lidstva</p>	<p>EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí (doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda) EV 4 Vztah člověka k prostředí: nerovnoměrnost života na Zemi (příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje) MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)</p>

Občanská výchova

Charakteristika a cíle předmětu

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět občanská výchova naplňuje cíle vzdělávacího oboru Výchova k občanství, Svět práce a částečně rovněž oboru Výchova ke zdraví.

Konkrétní cíle

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahu žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Časová dotace

prima 1 vyučovací hodina týdně

sekunda..... 2 vyučovací hodiny týdně

tercie 1 vyučovací hodina týdně

kvarta..... 2 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

vyučovací hodina

- skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, video, DVD, PC
- beseda
- dotazníky, interview

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup

- vedení žáků k ověřování důsledků
- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup

- kladení otevřených otázek
- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup

- zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají si
- žáci si upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají přiměřeně svému věku legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové vlastnosti
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup

- dodávání sebedůvěry
- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Multikulturní výchova (MKV)

Enviromentální výchova (EV)

Mediální výchova (MV)

Prima

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v kalendáři, zná letopočty - vysvětluje původ a způsoby dodržování svátků 	<p>Člověk v rytmu času</p> <ul style="list-style-type: none"> - kalendář, letopočty - svátky 	<p>Osobnostní a sociální výchova (OSV)</p> <ul style="list-style-type: none"> Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení - popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům hospodaření s penězi 	<p>Rodinný život</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavení jedince v rodině <ul style="list-style-type: none"> - role členů rodiny - funkce a vývoj rodiny <ul style="list-style-type: none"> - vztahy v rodině, rodinné problémy - úplná a neúplná rodina - náhradní rodinná péče - hospodaření rodiny 	<p>Výchova demokratického občana (VDO)</p> <ul style="list-style-type: none"> Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si význam vzdělání a školní docházky - popíše systém našeho školství - uvědomí si nutnost pravidel soužití - ovládá zásady procesu učení, metody učení - uvědomí si nutnost organizace práce, včetně nutného odpočinku 	<p>Život ve škole</p> <ul style="list-style-type: none"> - školní docházka - systém našeho školství - školní řád - umění učit se 	<p>Multikulturní výchova (MKV)</p> <ul style="list-style-type: none"> Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem domov z hlediska své sounáležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti - uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí - vysvětlí pojem obec, popíše její náležitosti - objasní smysl obecní samosprávy - charakterizuje orgány obce - navrhuje řešení ochrany životního prostředí ve své obci 	<p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem domov - prostředí domova - bydliště a jeho okolí - obec, orgány obce - životní prostředí 	<p>Enviromentální výchova (EV) Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mediální výchova (MV) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	<p>Vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem vlast - národní a státní symboly - státní svátky - hlavní město 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem národ z hlediska své sounáležitosti k českému národu a českému státu - určí významné historické mezníky v dějinách českého národa - určí zajímavá a památná místa našeho státu - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ - určí význačná díla z oblasti kultury uvede příklady typických zvyklostí a tradic 	<p>Z historie naší země</p> <ul style="list-style-type: none"> - národ, historie národa - národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice) 	
<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do lidských práv 	

Sekunda

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská setkání - podobnost a odlišnost lidí - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti - skupina vrstevníků 	<p>Osobnostní a sociální výchova (OSV)</p> <ul style="list-style-type: none"> Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím 	<ul style="list-style-type: none"> - mezilidská komunikace a její projevy 	<p>Výchova demokratického občana (VDO)</p> <p>Občanská společnost a škola</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si roli médií v životě společnosti - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií 	<ul style="list-style-type: none"> - média 	<p>Občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé podoby a projevy kultury - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody - osvojí si základní pravidla společenského chování 	<p>Člověk a kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura, podoby a projevy kultury - kulturní instituce - víra a náboženství - pravidla chování 	<p>Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady památných míst v ČR - - chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje 	<p>Přírodní a kulturní bohatství</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajímavá a památná místa - ochrana kulturních památek a přírodních objektů 	<p>Jsme Evropané</p> <p>Multikulturní výchova (MKV)</p> <p>Kulturní diference</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - rozliší význam materiálních a duchovních hodnot 	<p>Majetek v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - majetek, vlastnictví - ochrana majetku - životní hodnoty 	<p>Lidské vztahy</p> <p>Etnický původ</p> <p>Multikulturalita</p> <p>Princip sociálního smíru a solidarity</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<p>Řízení společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky státu - typy a formy států - volby a volební systémy - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly 	<p>Enviromentální výchova (EV)</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mediální výchova (MV)</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<p>Svět kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - integrační proces v Evropě - mezinárodní organizace - mezinárodní spolupráce 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dokumentů upravujících lidská práva a svobody - uvede příklady základních lidských práv a svobod - respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva 	<p>Základní lidská práva a svobody</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumenty upravující lidská práva - základní lidská práva a svobody 	

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady drog a konkrétně negativní dopad jejich působení na lidský organismus - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka - rozliší šikanu od klukoviny - osvojí si postupy obrany proti šikaně 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti - šikana 	
<ul style="list-style-type: none"> - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - v souvislosti se zdravím, etikou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu 	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - sexuální výchova 	

Tercie

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska - pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností - pochopí, že každý člověk má kladné i záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné - rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - uvědomí si, co motivuje člověka k činnostem - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů - učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci 	<p>Osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem osobnost - temperament, charakterové vlastnosti, svědomí - sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika - motivace - vůle, volní jednání - schopnosti (inteligence, kreativita) - životní cíle, aspirace, plánování života 	<p>Osobnostní a sociální výchova (OSV)</p> <ul style="list-style-type: none"> Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj <p>Výchova demokratického občana (VDO)</p> <ul style="list-style-type: none"> Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>Multikulturní výchova (MKV)</p> <ul style="list-style-type: none"> Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem vjem, uvede druhy vnímání a příklady smyslových klamů - uvědomí si rozdíl mezi představou a vjemem - vysvětlí význam fantazie pro jedince i pro společnost - uvědomí si možné důsledky chyb při poznávání lidí (např. předsudky, první dojem, projekce) - rozliší základní myšlenkové operace - vysvětlí fáze paměti - uvědomí si, který druh paměti u něj převažuje - získá základní představu o znacích emocí, dostane tak návod k sebepoznání i k pochopení druhých 	<p>Psychické procesy a stavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání - představování - sociální poznávání - myšlení a řeč - paměť - emoce 	<p>Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Environmentální výchova (EV) Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mediální výchova (MV) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat - uvědomí si význam přátelství v životě člověka - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - uvědomí si příčiny vzniku konfliktu - rozliší druhy konfliktů - uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod 	<p>Člověk v sociálních vztazích</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi - přiměřené prosazování se (asertivita) - náročná životní situace - stres - konflikt a jeho řešení 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší druhy dělby práce - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu 	<p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> - dělba práce - základy tržní ekonomiky 	

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<p>Právní minimum</p> <ul style="list-style-type: none"> - právní řád ČR - protiprávní jednání - právo v každodenním životě 	

Kvarta

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - vyloží souvislost mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<p>Trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání - druhy pracovišť - kvalifikační požadavky - možnosti vzdělávání - volba profesní orientace 	<p>Osobnostní a sociální výchova (OSV)</p> <ul style="list-style-type: none"> Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj
<ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní problémy, které mohou nastat v případě nezaměstnanosti - uvede služby úřadů práce - napíše strukturovaný životopis - uvede náležitosti pracovní smlouvy - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - uvede hlavní povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<p>Zaměstnání</p> <ul style="list-style-type: none"> - nezaměstnanost - úřady práce - životopis - pracovní smlouva - pohovor u zaměstnavatele - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<p>Výchova demokratického občana (VDO)</p> <ul style="list-style-type: none"> Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory 	<p>Globální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled globálních problémů - příčiny a možné důsledky pro život lidstva - globalizace (projevy, klady a zápory) 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané <p>Multikulturní výchova (MKV)</p> <ul style="list-style-type: none"> Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ <p>Multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> Princip sociálního smíru a solidarity

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivá právní odvětví - popíše konkrétní funkce orgánů právní ochrany - rozlišuje práva a povinnosti dětí a mladistvých 	<p>Občan a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - právní odvětví - orgány právní ochrany - práva a povinnosti dětí a mladistvých 	<p>Environmentální výchova (EV) Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - rozliší podstatu živností a obchodních společností - seznámí se s podmínkami pro udělení živnostenského oprávnění 	<p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> - státní rozpočet - peněžní ústavy - právní subjekty podnikání 	<p>Mediální výchova (MV) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Fyzika

Charakteristika a cíle předmětu

Obsah předmětu

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevnování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Průřezová témata integrovaná do předmětu: Enviromentální výchova

Časové vymezení předmětu

Realizován v primě až tercii 2 hodiny týdně a v kvartě 2,5 hodiny týdně; 0,5 hodiny týdně bylo přidáno díky integraci vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce.

V kvartě probíhá týdenní dějepisně fyzikální kurz.

Organizace výuky

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se užívají různé formy a metody výuky. Nejčastější formou je frontální výuka s demonstračními pomůckami v odborné učebně, která je vybavena PC a zpětným projektoem. Zařazována je také skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů a odborné literatury. Laboratoř fyziky je určena pro samostatné pozorování a měření pomocí různých přístrojů a měřidel.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Prima

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit na příkladech mezi pojmy těleso a látka - zjistit, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, kapalné či pevné - uvést složení atomu i jádra atomu - charakterizovat molekulu jako částici tvořenou z více atomů - uvést konkrétní příklady jevů dokazujících neustálý a neuspořádaný pohyb částic - popsat hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plynných 	<ul style="list-style-type: none"> - tělesa a látky, látky (tělesa) pevné, kapalné a plynné, částicová stavba látek - atom, molekula, neustálý neuspořádaný pohyb částic látek, složení atomu, proton, elektron, neutron, charakter částicového složení pevných, kapalných a plynných látek 	<p>Environmentální výchova: Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, počasí a důsledky)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ovládat značky a jednotky základních fyzikálních veličin - vyjadřovat výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - určit aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjádřit délku při dané jednotce jinou délkovou jednotkou - změřit danou délku délkovým měřidlem a zapsat výsledek (s určením odchylky) - vyjádřit hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti - změřit hmotnost tělesa na rovnoramenných vahách a zapsat výsledek - vyjádřit čas při dané jednotce jinou jednotkou času - sledovat pohyb těles a objasnit souvislost, dráhy a času - změřit čas stopkami, změřit dráhu uraženou tělesem a určit průměrnou rychlost tělesa a zapsat výsledky měření (s určením odchylky) - vyjádřit objem při dané jednotce jinou objemovou jednotkou - změřit objem tělesa odměrným válcem a zapsat výsledek (s určením odchylky) - usoudit, zda se délka a objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší a využívat této znalosti při řešení problémů a úloh - orientovat se v jednotkách teploty - změřit teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapsat výsledek - vyjádřit hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty - experimentálně určit hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu - používat vztahu pro hustotu látek při řešení problémů a úloh - vyhledávat hustoty látek v tabulkách - uvést hlavní jednotku síly, některé její dílky a násobky - znázornit sílu a rozpoznat, zda na dané těleso působí síla 	<ul style="list-style-type: none"> - fyzikální veličina, číselná hodnota a jednotka - veličiny, délka, objem, hmotnost a jejich jednotky, čas, rychlost těles její jednotky, - hustota látky a její jednotka, aritmetický průměr, změna objemu tělesa při jeho zahřívání či ochlazování, teplota tělesa - síla, její jednotka a znázornění síly, - vzájemné působení tělesa a jeho projevy, - tíhová síla a vztah mezi tíhovou silou působící na těleso a hmotností tělesa 	<p>Člověk a svět práce: Práce s laboratorní technikou</p>

<ul style="list-style-type: none"> - změřit sílu siloměrem a zapsat výsledek - podle prodloužení pružiny porovnat dvě působící síly užívat vztah mezi tíhovou silou působící na těleso a hmotností tělesa 		
<ul style="list-style-type: none"> - uvést druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu - určit, zda dvě tělesa se budou elektricky přitahovat nebo odpuzovat či na sebe nebudou elektricky působit - poznat podle počtu protonů v jádře a počtu elektronů v atomovém obalu typ iontu - rozlišit pokusně vodič od izolantu - ověřit existenci elektrického pole a charakterizovat elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso - ověřit existenci magnetického pole v daném místě a charakterizovat magnetickou sílu jako působení magnetického pole na těleso - uvést druhy magnetických pólů (severní a jižní) u magnetu - určit druh daného magnetického pólu u konkrétního magnetu - charakterizovat magnetické pole Země - popsat či načrtnout průběh indukčních čar u daného magnetu - popsat využití magnetické síly v praktických situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy elektrického náboje protonu, elektronu, neutronu, iont, elektrická síla, elektrické pole, vodiče a izolanty - magnety přírodní a umělé, magnetické póly, magnetická síla, magnetické pole Země 	<p>práce s buzolou, orientace na mapě</p>
<ul style="list-style-type: none"> - obecně charakterizovat elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic a popsat elektrické napětí - uvést hlavní jednotku napětí a proudu, některé jejich dílky a násobky - rozlišovat druhy elektrických zdrojů - pokusně ověřit, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - objasnit účinky elektrického proudu a rozlišovat druhy elektrických spotřebičů - sestavit jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu a nakreslit schéma daného reálného elektrického obvodu - volit k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí a odlišovat zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe - dodržovat pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními - objasnit nebezpečí vzniku zkratu a popsat možnost ochrany před zkratem 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrické napětí, elektrický článek, elektrický obvod a jeho hlavní součásti - elektrický proud a jeho tepelné účinky - zapojení spotřebičů za sebou a vedle sebe - pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními, zkrat, pojistka 	<p>Environmentální výchova: Vztah člověka k přírodě (galvanické články jako odpad a vliv na prostředí)</p> <p>Člověk a svět práce: Práce s laboratorní technikou</p>

Sekunda

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - objasnit klid a pohyb tělesa jako stálost, resp. proměnnost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu či tělesům a z konkrétního příkladu poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu - rozeznat na základě předložených či změřených hodnot dráhy a odpovídajících hodnot času, zda jde o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný - určit rychlost rovnoměrného či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu z dráhy a doby, používat vztah pro rychlost při řešení problémů a úloh a vyjadřovat rychlost při dané jednotce pomocí jiné jednotky rychlosti - vyjadřovat grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítat z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti - vyjadřovat grafem závislost rychlosti na čase a určit z něho dráhu 	<ul style="list-style-type: none"> - pohyb a klid tělesa jako změna, resp. stálost jeho polohy vzhledem k jiným tělesům, dráha jako délka trajektorie uražená tělesem, rychlost rovnoměrného a průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu 	
<ul style="list-style-type: none"> - posoudit v konkrétní situaci, které dva objekty na sebe působí - uvést přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly newton (síla, kterou Země přitahuje těleso přibližně o hmotnosti 0,1 kg), - vyjadřovat velikost síly při dané jednotce jinou jednotkou síly - znázornit orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti a určit z orientované úsečky velikost působící síly a zapsat výsledek - charakterizovat gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa - rozlišovat gravitační sílu, tíhovou sílu a tíhu tělesa a používat vztah mezi tíhovou silou a hmotností při řešení problémů a úloh - určit pomocí olovnice svislý směr - charakterizovat tlakovou a tahovou sílu - uvést hlavní jednotku tlaku, některé její násobky a díly, vyjádřit tlak při dané jednotce jinou jednotkou tlaku a používat vztah pro tlak při řešení problémů a úloh - využívat poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností styčných ploch, ale ne s jejich obsahem, charakterizovat součinitel smykového tření - navrhnout způsob zvětšení či zmenšení třecí síly v běžném životě - určit graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných i opačných směrech a rozhodnout 	<ul style="list-style-type: none"> - znázornění síly, gravitační síla, gravitační pole a vztah mezi gravitační a tíhovou silou, svislý směr, tahová síla, tlaková síla, tlak a jeho jednotka, síla (smykového) tření a její souvislost s tlakovou silou, obsahem, drsností a materiálem třecích ploch, součinitel smykového tření - skládání dvou sil stejných a opačných směrů působících na těleso, skládání více sil, rozklad síly na složky, nakloněná rovina, rovnováha sil působících na těleso, těžiště tělesa a jeho vlastnosti - pohybové zákony: prvním druhý, třetí - rameno síly, moment síly, páka a její vlastnosti, pevná a volná kladka a jejich vlastnosti, kladkostroj 	<p>Environmentální výchova:</p> <p>Lidské aktivity a podmínky životního prostředí (doprava a životní prostředí – rozložení nákladu, bezpečnost provozu, tj. škody na komunikacích, ekologická zátěž)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - provést graficky skládání více sil, rozklad síly na složky a aplikovat na příkladu nakloněné roviny - objasnit podstatu prvního pohybového zákona (na této úrovni kvantifikace: pokud na těleso nepůsobí žádná výsledná síla, zůstává v klidu nebo pohybu rovnoměrném přímočarém) - objasnit podstatu druhého pohybového zákona (na této úrovni kvantifikace: a) čím větší působí na těleso výsledná síla, tím více v dané době změní rychlost, b) čím je hmotnost tělesa větší, tím je změna jeho rychlosti, při působení dané výsledné síly a daném čase, menší) - objasnit podstatu třetího pohybového zákona (na této úrovni kvantifikace: síly, jimiž na sebe působí dvě tělesa, jsou stejně velké, ale opačné) - použít pohybové zákony pro objasňování běžných situací i při řešení problémů a úloh - určit rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení tělesa - použít vztah pro moment síly při řešení problémů a úloh a uvést hlavní jednotku momentu síly - poznat, zda síly působící na těleso jsou v rovnováze - vyjádřit rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí sil a momentů sil a využít toho k objasňování funkce páky, pevné a volné kladky, kladkostroje v praxi - charakterizovat těžiště tělesa jako působíště tíhové síly působící na těleso a určit experimentálně těžiště tělesa - využít poznatek, že poloh těžiště závisí na rozložení látky v něm, pro objasňování praktických situací 		
<ul style="list-style-type: none"> - objasnit podstatu Pascalova zákona (na této úrovni kvantifikace: působí-li na hladinu klidné kapaliny v nádobě vnější tlaková síla, vyvolá v kapalině všude stejný tlak) a používat ho při řešení problémů a úloh - charakterizovat hydrostatický tlak jako tlak způsobený tíhovou silou působící na klidnou kapalinu v nádobě a používat vztah pro hydrostatický tlak při řešení problémů a úloh - objasnit vznik vztakové síly při ponoření tělesa do kapaliny či plynu, určit její velikost a směr v konkrétních situacích - objasnit podstatu Archimédova zákona (na této úrovni kvantifikace: tíhová síla působící na kapalinu vytlačenou tělesem a vztaková síla působící na těleso jsou si co do velikosti rovny) a používat ho při řešení problémů a úloh - charakterizovat atmosférický tlak jako tlak v atmosféře vyvolaný 	<ul style="list-style-type: none"> - působení tlakové síly na kapalinu klidu, Pascalův zákon, působení tíhové síly na kapalinu v klidu, působení tíhové síly na atmosféru, atmosférický tlak - vztaková síla v kapalinách a plynech, Archimédův zákon, podmínky plování, vznášení se a potápění těles jako důsledek konkrétního vztahu mezi tíhovou silou působící na těleso v tekutině a vztakovou silou, hustoměr a jeho využití - tlak plynu v uzavřené nádobě, přetlak a podtlak 	<p>Environmentální výchova: Základní podmínky života (znečištění ovzduší, exhalace)</p>

<p>tíhovou silou a objasnit podstatu jeho určení pomocí Torricelliho pokusu</p> <ul style="list-style-type: none"> - změřit atmosférický tlak aneroidem - z porovnání velikosti tíhové síly a vztlakové síly působících na těleso v kapalině či plynu určit, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat a na základě těchto poznatků objasnit funkci hustoměru - určit ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda je v nádobě přetlak či podtlak 		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo - rozlišit mezi zdrojem světla a tělesem pouze světlo odrážejícím a charakterizovat bodový a plošný zdroj - charakterizovat optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné, stejnorodé a nesterjnorodé - objasnit a načrtnout vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsků pomocí clony - využívat poznatku, že světlo se šíří přímočaře objasnit vznik stínu za tělesem a objasnit a načrtnout vznik zatmění Slunce a Měsíce - uvést, že rychlost světla je konečná a největší ve vakuu - uvést, že opticky hustší (řidší) je to prostředí, v němž je rychlost světla menší (větší) 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroje světla, bodový a plošný zdroj světla, šíření světla v různých optických prostředích, rozbíhavý a rovnoběžný svazek světla, clona, stín a jeho vznik, zatmění Slunce a Měsíce, rychlost světla a její souvislost s prostředím, v němž se světlo šíří, prostředí opticky hustší a opticky řidší 	

Tercie

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - uvést hlavní jednotku práce, resp. výkonu, uvést některé jejich díly násobky - vyjádřit práci, resp. výkon při dané jednotce jinou jednotkou a použít vztah pro práci, resp. výkon při řešení problémů a úloh - změřit mechanickou práci a výkon - objasnit souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa - co do velikosti porovnat pohybové energie tělesa (těles) na základě znalosti jeho (jejich) rychlosti či hmotnosti a využít těchto znalostí při řešení problémů a úloh - užívat vztah pro polohovou tíhovou energii tělesa při řešení problémů a úloh - určit ze zadané hodnoty vzrůstu (poklesu) polohové energie tělesa pokles (vzrůst) jeho energie pohybové 	<ul style="list-style-type: none"> - práce, výkon, pohybová a polohová energie a jejich jednotky, vzájemné přeměny a přenos pohybové a polohové energie 	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - porovnat vnitřní energii tělesa (těles) za znalosti teplot tělesa (těles) - charakterizovat možnosti změny vnitřní energie a uvést příklady z praxe - charakterizovat teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně - určit přijaté (odevzdané) teplo tělesem (při jeho stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti tělesa, změny jeho teploty a měrné tepelné kapacity látky, z níž je těleso - charakterizovat některé z forem tepelné výměny (vedením, prouděním, tepelným zářením) a uvést příklady z praxe - objasnit základní principy tepelných motorů a zhodnotit jejich současné využití v praxi - uvést základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování, sublimace, desublimace) látek, charakterizovat souvislost těchto přeměn se změnami vnitřní energie a čističové struktury látek a využít uvedených znalostí při objasňování jevů v přírodě i v každodenní praxi - vyhledat teploty skupenských přeměn v tabulkách - určit skupenské teplo tání ze znalosti hmotnosti tělesa a měrného skupenského tepla tání 	<ul style="list-style-type: none"> - vnitřní energie tělesa a její souvislosti s teplotou tělesa, změna vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou - teplo a jeho jednotka, teplo předané tělesu (bez změny skupenství) a jeho souvislost se změnou teploty tělesa, jeho hmotností a měrnou tepelnou kapacitou látky, z níž je těleso - principy tepelných motorů - přeměny skupenství látek, tání a tuhnutí krystalické látky, teplota tání, skupenské teplo tání, vypařování a var, teplota varu, kapalnění - souvislost změn vnitřní energie těles a změn jejich částicové stavby se změnami jejich skupenství - anomálie vody 	<p>Environmentální výchova: Základní podmínky života (šetření energie – tepelná izolace) (předpověď počasí, klimatické změny)</p> <p>Lidské aktivity a podmínky životního prostředí (doprava a životní prostředí – spalovací motory)</p> <p>Vztah člověka k prostředí (globální oteplování Země – skleníkový efekt)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasnit jev anomálie vody a uvést jeho důsledky v přírodě - charakterizovat hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny (druh kapaliny, obsah jejího povrchu a teplota), a využít při řešení problémů a úloh - charakterizovat hlavní faktory, na nichž závisí teplota varu kapaliny (druh kapaliny, tlak nad povrchem kapaliny), a využívat při řešení problémů a úloh - charakterizovat nasycenost vzduchu vodní parou a objasnit na tomto základě jevy spojené s kapalněním vodní páry ve vzduchu 		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat zdroj zvuku jako chvějící se těleso vyvolávající v prostředí sluchem vnímatelný rozruch (zvuk) - charakterizovat šíření zvuku v prostředí jako proces zhušťování a zředňování prostředí, spojený s přenosem energie - uvést, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří, a na teplotě prostředí a využívat těchto poznatků při řešení problémů a úloh - charakterizovat tón jako zvuk vznikající pravidelným chvěním těles a výšku tónu jako jeho frekvenci (počet kmitů pravidelně se chvějícího tělesa za sekundu) a využít k vysvětlení vzniku tónů v hudebních nástrojích - uvést jednotku frekvence a vyjádřit ji jinou jednotkou frekvence - charakterizovat hlasitost zvuku jako energii zvukového rozruchu s ohledem na citlivost našeho sluchového ústrojí a uvést, že hlasitost zvuku závisí na vzdálenosti našeho ucha od zdroje a na prostředí, v němž se zvuk šíří - charakterizovat hluk jako zvuk vznikající nepravidelným chvěním těles a možností potlačování nadměrného hluku v našem životním prostředí - charakterizovat odraz zvuku jako odraz zvukového rozruchu od překážky a objasnit vznik ozvěny - charakterizovat infrazvuk a ultrazvuk uvést příklady jejich využití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - podstata vzniku zvuku, zdroj zvuku, šíření zvuku v různých prostředích, rychlost zvuku a její souvislost s druhem prostředí, v němž se zvuk šíří, a teplotou prostředí - tón, výška tónu, hlasitost zvuku, hluk a jeho negativní vliv na zdraví člověka - odraz zvuku na překážce, zvuková ozvěna - infrazvuk a ultrazvuk 	<p>tvorba hudebních nástrojů</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvést hlavní jednotku elektrického náboje, některé její díly vyjadřovat náboj při dané jednotce jinou jednotkou náboje - charakterizovat chování vodiče a izolantu v elektrickém poli - popsat využití eklektické síly v praktických situacích - vyjadřovat napětí při dané jednotce jinou jednotkou napětí a měřit stejnosměrné napětí v elektrickém obvodu voltmetrem - vyjadřovat proud při dané jednotce jinou jednotkou proudu a měřit stejnosměrný proud v elektrickém obvodu ampérmetrem - objasnit podstatu elektrického proudu u kovů (usměrněný pohyb volných elektronů) 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj a jeho jednotka, elektrická síla a elektrické pole, elektrické napětí a jeho jednotka - elektrický proud stejnosměrný a jeho základní charakteristiky - Ohmův zákon pro kovy, odpor vodiče a jeho jednotka, souvislost odporu vodiče s délkou, průřezem, materiálem a teplotou vodiče, 	<p>Environmentální výchova: Vztah člověka k prostředí (spotřeba elektrické energie)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasnit podstatu Ohmova zákona pro kovy (na této úrovni kvantifikace: proud procházející vodičem je přímo úměrný napětí na koncích vodiče) a používat jej při řešení problémů a úloh - uvést hlavní jednotku elektrického odporu, některé její násobky, vyjadřovat odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu, používat vztah pro odpor vodiče při řešení problémů a úloh a určovat odpor ze změřeného napětí a proudu - objasnit podstatu reostatu a použít ho k regulaci proudu - objasnit podstatu potenciometru a použít ho k regulaci napětí - určit výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe z odpovídajících veličin na jednotlivých vodičích - použít vztah pro elektrickou práci a elektrický výkon při řešení problémů a úloh - změřit elektrickou práci či výkon - charakterizovat elektrickou energii (jako energii elektrického pole - charakterizovat elektrický spotřebič (jako zařízení, v němž se elektrická energie mění na jiné formy) a tepelný (elektrický) spotřebič (elektrická energie se v něm mění hlavně na vnitřní energii) 	<p>podstata vedení elektrického proudu v kovech (usměrněný pohyb volných elektronů)</p> <ul style="list-style-type: none"> - výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe, reostat, potenciometr - elektrická práce, elektrický výkon, elektrický spotřebič 	
---	--	--

Kvarta

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - uvést druhy magnetických pólů u cívky s proudem - určit druh daného magnetického pólu u cívky s proudem - popsat či načrtnout průběh indukčních čar u cívky s proudem - objasnit podstatu složení a funkce stejnosměrného elektromotoru - objasnit podstatu elektromagnetické indukce (při vzájemném pohybu cívky a magnetického pole vzniká v jejím okolí indukované pole elektrické) - charakterizovat střídavý proud (jako proud, u něhož se na rozdíl od proudu stejnosměrného, mění jeho velikost a směr) a princip jeho vzniku (při otáčení závitů ve stejnorodém magnetickém poli) - charakterizovat periodu střídavého elektrického proudu či napětí (jako dobu, za níž se průběh proudu či napětí opakuje) - charakterizovat frekvenci střídavého proudu či napětí (jako převrácenou hodnotu periody) - určit frekvenci ze znalosti periody a naopak - v uvedeném časovém průběhu (harmonického) střídavého proudu (napětí) vyznačit jeho periodu a libovolnou okamžitou hodnotu - charakterizovat efektivní proud (napětí) jako proud (napětí) zjištěný ampérmetrem (voltmetrem) určeným pro měření střídavého proudu (napětí) - změřit efektivní proud (napětí) - objasnit podstatu stavby a funkce transformátoru a užít vztahu mezi počtem závitů na jeho cívkách a napětím na nich při řešení problémů a úloh objasnit podstatu stavby a funkce (jednofázového) alternátoru - uvést hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie - (elektrárna, přenosové vedení, transformátory) a jejich funkce - objasnit podstatu elektrického proudu u kapalin (pohyb iontů), plynů (pohyb volných elektronů a iontů), polovodičů (pohyb volných elektronů a děr) - objasnit podstatu P-N přechodu, podstatu stavby a funkce polovodičové diody a zapojit ji v závěrném a propustném směru do obvodu - pracovat s voltampérovou charakteristikou polovodičové diody - objasnit podstatu stavby a funkce tranzistoru 	<ul style="list-style-type: none"> - indukční čára, cívka s proudem v magnetickém poli, stejnosměrný elektromotor, elektromagnetická indukce - vznik střídavého napětí a proudu, časový průběh harmonického střídavého proudu, resp. napětí, frekvence střídavého proudu, resp. napětí, efektivní hodnoty proudu a napětí - transformátor, primární a sekundární cívka transformátoru, jednofázový alternátor - výroba elektrické energie, elektrárna, přenosová soustava elektrické energie - podstata vedení elektrického proudu v kapalinách (usměrněný proud volných kladných a záporných iontů), plynech (usměrněný proud volných iontů a elektronů) a polovodičích (usměrněný proud volných elektronů a děr), polovodičová dioda, tranzistor 	<p>Environmentální výchova: Základní podmínky života (šetření energie – žárovka, zářivka) (tepelné elektrárny – přírodní zdroje a jejich vyčerpatelnost)</p> <p>Lidské aktivity a podmínky životního prostředí (tepelné elektrárny – vliv na životní prostředí)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat zákon odrazu světla (odražený a dopadající paprsek leží v jedné rovině a úhel odrazu je roven úhlu dopadu) a použít ho především při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem - charakterizovat pojem ohniska a ohniskové vzdálenosti kulového zrcadla a experimentálně určit ohnisko dutého zrcadla - určit rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a uvést příklad jejich využití v praxi - charakterizovat (srovnáním úhlu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou prostředí či srovnáním rychlostí světla v těchto prostředích) lom světla ke kolmici a od kolmice - určit ze znalosti úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou prostředí či znalosti světla v těchto prostředích, zda nastává lom od kolmice či ke kolmici - použít uvedené znalosti o lomu světla hlavně při objasňování principu zobrazení předmětu tenkou čočkou (spojkou a rozptylkou) - charakterizovat pojem ohniska a ohniskové vzdálenosti tenké čočky a ohniskovou vzdálenost změřit - objasnit princip zobrazení lupou a oční čočkou - objasnit krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění brýlemi - objasnit lom světla na optickém hranolu a objasnit rozklad bílého světla hranolem (bílé světlo je tvořeno barevnými složkami a ty se na hranolu lámou různě) 	<ul style="list-style-type: none"> - lom světla na rozhraní dvou prostředí, lom ke kolmici a od kolmice, čočky, spojka a rozptylka, ohnisko a ohnisková vzdálenost čočky, lupa, optické vlastnosti oka - rozklad bílého světla optickým hranolem, Spektrum 	
<ul style="list-style-type: none"> - popsat historii objevu atomu a jeho struktury - charakterizovat základní model atomu - objasnit podstatu záření z elektronového obalu - uvést vlastnosti jader atomů - charakterizovat jadernou energii (jako energii nukleonů jádra atomu) - charakterizovat radionuklidy a uvést jejich rozdělení na přirozené a umělé, uvést využití v praxi - charakterizovat jaderné záření a způsoby ochrany před ním - charakterizovat štěpení jádra atomu jako jeho rozpad na více částí - charakterizovat řetězovou reakci a uvést hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh) - charakterizovat termonukleární reakci a uvést důležitost realizace této reakce v pozemských podmínkách pro užití energie - charakterizovat nepříznivé vlivy výroby elektrické energie v tepelných elektrárnách na životní prostředí (znečišťování ovzduší, vody, apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - objev atomu a jeho struktury, Bohřův model atomu, záření z elektronového obalu - jaderná energie, jaderné záření, radionuklidy, štěpení jader uranu, řetězová reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, termonukleární reakce 	<p>Environmentální výchova: Základní podmínky života (alternativní zdroje energie, radioaktivita, UV a IR záření)</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí (jaderný odpad)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvést, že sluneční soustava je tvořena Sluncem, devíti planetami, které kolem něj obíhají pod vlivem jeho gravitačního pole po uzavřených křivkách, dále měsíce planet, dalšími malými planetkami, meteoroidy a kometami - vyhledat základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách v tabulkách - orientovat se v mapě hvězdné oblohy a využívat ji k orientaci na obloze (vyhledat podle ní na obloze význačné nebeské objekty) - charakterizovat pojem oběžné doby planety a pojmy hvězdného a slunečního dne - charakterizovat hvězdy jako vesmírná plynná tělesa, v nichž je vysoký tlak a teplota a která vysílají záření vznikající při slučování jader atomů, jež ve hvězdách probíhá - charakterizovat Slunce jako hvězdu - charakterizovat pojem světelného roku jako dráhu, uraženou světlem za rok a používat tento pojem při řešení problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava a její složení, charakteristika pohybů planet ve sluneční soustavě, oběžná doba planety - orientace na obloze podle význačných nebeských objektů (planet, hvězd, souhvězdí) - hvězdný a sluneční den - hvězdy, podstata jejich složení a vyzařování - světelný rok 	<p>Dějepisně fyzikální kurz – Praha (planetárium, jaderný reaktor)</p>
	<p>Mechanické kmitání a vlnění</p>	<p>alternativní celek</p>

Chemie

Charakteristika a cíle předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Chemie.

Předmět je úzce spjat s matematikou (výpočty), zeměpisem (naleziště nerostů, rozložení průmyslu), fyzikou (vlastnosti látek) a přírodopisem (fotosyntéza, životní prostředí).

Předmětem prolínají průřezová témata a důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Chemie pro nižší stupeň gymnázia (sekunda až kvarta) má umožnit žákům vytvoření základních představ o stavbě látek a jejich přeměnách, zároveň i aplikaci v běžném životě. Žáci získají také praktické dovednosti a zručnost při práci v chemické laboratoři, jsou seznámeni se základními bezpečnostními pravidly (Laboratorní řád) a striktně je dodržují.

Základní formou výuky je výklad doplňovaný demonstračními pokusy, referáty a případnými exkurzemi.

Časové a organizační vymezení

Výuka předmětu chemie má na nižším stupni gymnázia tyto hodinové dotace týdně:

Sekunda	2 hodiny teoretické výuky
Tercie	2 hodiny teoretické výuky + 0,5 hodiny praktického cvičení
Kvarta	2 hodiny teoretické výuky

Hodiny chemie se vyučují v odborné učebně vybavené projektorem a videem a praktická cvičení probíhají v chemické laboratoři.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – žák:

- dokáže odpovědět na jasně formulované otázky
- umí používat správnou terminologii a symboliku
- umí použít výsledky systematického pozorování jako základní formy zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- dokáže využívat odborné literatury, internetu
- prezentuje výsledky práce na základě pozorování a pokusů s použitím různých odborných zdrojů (práce samostatná nebo skupinová)

Kompetence k řešení problémů – žák:

- řeší problémové situace související s učivem chemie
- navrhuje různé způsoby řešení
- obhajuje svá rozhodnutí
- používá argumentaci podloženou důkazy
- dokáže navrhnout pracovní postupy zadaných problémových úloh
- aplikuje příklady chemických jevů a dějů v praxi a objasňuje jejich chemické podstaty
- umí najít zdroje informací
- aplikuje poznatky v praxi

Kompetence komunikativní – žák:

- dokáže během hodiny diskutovat
- umí přednést souvislý a dobře formulovaný projev
- argumentuje
- při řešení úloh využívá různé komunikační zdroje a komunikuje se spolužáky

Kompetence sociální a personální – žák:

- ovládá práci ve skupině
- dokáže respektovat názory jiných
- využívá poznatky k vytvoření návyků zdravého životního stylu

Kompetence občanské – žák:

- respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- dokáže ekologicky přemýšlet (třídění odpadu)
- umí vysvětlit svůj vztah k přírodě
- posoudí a zhodnotí postoj k drogám a návykovým látkám

Kompetence pracovní – žák:

- využívá získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium
- je schopen využít poznatků v běžné praxi
- umí bezpečně používat materiály, nástroje a vybavení
- důsledně dodržuje zásady bezpečnosti při práci v laboratoři

Používané zkratky:

EV Environmentální výchova

EGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

OSV Osobnostní a sociální výchova

MDV Mediální výchova

Sekunda

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede, čím se zabývá chemie - vyjmenuje chemické obory - vysvětlí podíl chemie v průmyslových odvětvích 	- chemie a chemická výroba	zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	- látky a jejich vlastnosti (tání, tuhnutí, ...)	fyzika
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek 	- směsi	matematika
- navrhne postupy oddělování složek směsi o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi	- dělení směsí	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	- voda	fyzika, zeměpis EV – význam vody; exkurze do čistírny nebo úpravny
<ul style="list-style-type: none"> - zná složení a využití vzduchu - uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění - vysvětlí pojmy - inverze, smog, skleníkový efekt 	- vzduch	EV - význam vzduchu EGS - znečištění, globál. problém lidstva
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip hoření a související pojmy - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - pozná typy hasicích přístrojů - rozliší typy popálenin a ošetří je 	- oheň	OSV - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> - částicové složení látek 	fyzika MDV - nové objevy v mikrosvětě
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - periodická soustava prvků, periodický zákon 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje typy chemických vazeb - vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými typy 	<ul style="list-style-type: none"> - chemická vazba 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná nejdůležitější informace o kyslíku a vodíku 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky pro základní sloučeniny 	
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet 	<ul style="list-style-type: none"> - anorganické sloučeniny 	OSV - zodpovědnost za zdraví, zodpovědnost při práci s žíravými látkami, první pomoc při poleptání MDV - informace a názory v médiích EV – havárie při výrobě a dopravě
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - kovy a nekovy 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání 	<ul style="list-style-type: none"> - chemické reakce 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem roztok, rozpouštědlo, rozpuštěná látka, rozpustnost, typy roztoků - vypočítá složení roztoků - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - roztoky 	

Tercie

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí 	- anorganické sloučeniny – kyseliny a hydroxidy	OSV – osobní zodpovědnost při práci se žiravinami; první pomoc při poleptání EV - nebezpečí havárie při výrobě a dopravě
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na stupnici pH - změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem 	- roztoky kyselin a zásad	EV - vznik a působení kyselých dešťů
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí jejich vliv na životní prostředí - ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů - vyjmenuje základní zástupce a jejich použití v praxi (hnojiva, stavební pojiva) - vysvětlí princip tvrdnutí malty, vzniku krápníků 	- anorganické sloučeniny - soli	EV - nebezpečí nadměrného hnojení přírodopis
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce - určí oxidační číslo prvku ve sloučenině - pozná redoxní reakci - vysvětlí pojem oxidační a redukční činidlo - rozliší redoxní vlastnosti kovů a nekovů - rozumí principu koroze - popíše výrobu surového železa - vysvětlí děje při elektrolýze (elýza v praxi) - zná princip galvanického článku (užití v praxi) 	- redoxní reakce	EV - význam sběru starého železa a ostatních kovů; hospodářské ztráty způsobené korozí Fe fyzika zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy pro výpočty - vypočítá koncentraci roztoků - využívá k výpočtům zředovací rovnici - vypočítá spotřebu výchozích prvků podle vyčíslené rovnice 	- chemické výpočty	matematika

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - vysvětlí pojem polymerace 	- organická chemie – alkany, alkeny, alkyny	EV - CO ₂ , CH ₄ – skleníkové plyny zeměpis EV - nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy přírodopis EV - životní prostředí a plasty exkurze - výroba plastů
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí využívání zdrojů při výrobě energie 	- elektrárny	EV – životní prostředí
Výuka je doplněna o praktická cvičení		

Kvarta

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší uhlovodíky této skupiny, uvede jejich zdroje vlastnosti a použití - zná pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zařadí deriváty podle charakteristické skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> - organická chemie - areny 	EV - znečištění životního prostředí (ozónová díra) OSV - osobní zodpovědnost při práci
<ul style="list-style-type: none"> - napíše vzorce vybraných zástupců - popíše jejich vlastnosti a praktické využití (barvy, ředidla, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - halogenderiváty 	
<ul style="list-style-type: none"> - napíše vzorce, význam a využití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu - rozdělí alkoholy podle různých hledisek - zná podstatu alkoholového kvašení a výroby destilátů - zná důsledky působení alkoholu na člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - alkoholy a fenoly 	OSV - poškození zdraví, nebezpečí návyku MDV - výsledky průzkumu přírodopis občanská nauka promítání videa o závislostech
<ul style="list-style-type: none"> - napíše vzorec formaldehydu, acetaldehydu, acetonu a vysvětlí jejich význam a využití - zná pravidla bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> - karbonylové sloučeniny 	OSV - osobní zodpovědnost při práci s acetonem EV – nakládání se zbytky těchto látek
<ul style="list-style-type: none"> - napíše vzorec kyseliny mravenčí, kyseliny octové a vysvětlí jejich význam a použití v praxi (potravinářství) - vysvětlí pojmy vyšší kyselina, aminokyselina - zapíše rovnici neutralizace, esterifikace - rozliší sůl a ester kyseliny 	<ul style="list-style-type: none"> - karboxylové kyseliny 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - uvede příklady zdrojů sacharidů - rozdělí sacharidy, popíše jejich vlastnosti a využití - provede důkaz glukózy a škrobu 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní sloučeniny - sacharidy 	přírodopis zeměpis OSV - osobní zodpovědnost za svoji výživu EV - stav deštných pralesů

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v koncových produktech biochemického zpracování tuků - napíše a vysvětlí schéma rovnice vzniku tuků - zná význam tuků ve výživě a v organismu - uvede příklady zdrojů tuků - popíše princip reakcí – ztužování, žluknutí, zmýdelnění 	<ul style="list-style-type: none"> - tuky (lipidy) 	<p>OSV - osobní zodpovědnost za svoji výživu EV - znečištění vod saponáty EGS - odpadní vody = globální problém lidstva</p>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v koncových produktech biochemického zpracování bílkovin - uvede příklady zdrojů bílkovin - zná faktory poškozující bílkoviny - vyjmenuje některé z funkcí bílkovin - zná význam DNA a RNA 	<ul style="list-style-type: none"> - bílkoviny 	<p>přírodopis občanská nauka OSV - osobní zodpovědnost za svoji výživu MDV - informace o výzkumu dědičnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam enzymů, hormonů, vitamínů - vyjmenuje zdroje vitamínů v potravě - využívá zásady zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> - biokatalyzátory 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí - rozdělí plasty podle vlastností a jejich využití - využívá běžné zkratky plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS) - uvede význam recyklace plastů 	<ul style="list-style-type: none"> - plasty a umělá textilní vlákna 	<p>EV - plasty v odpadech, význam recyklace EGS – plasty = globální problém OSV - osobní zodpovědnost při nakládání s plasty občanská nauka</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje významné chemické závody v ČR - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného zdroje na Zemi - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivem na životní prostředí a zdraví člověka - zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami - pracuje s pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, karcinogeny - vyjmenuje zástupce návykových látek - popíše jednoduchá schémata výroby – cukru, papíru, piva, skla, porcelánu, keramiky, stavebních materiálů, hnojiv, ... 	<ul style="list-style-type: none"> - chemie v životě člověka 	<p>zeměpis přírodopis občanská nauka OSV - osobní zodpovědnost při práci s chem. látkami</p>

Biologie

Charakteristika a cíle předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět biologie vychází ze vzdělávacího oboru přírodopis, je vyučován jako samostatný předmět v primě, sekundě, tercii a kvartě.

Týdenní hodinová dotace:

Prima 2,5 hodiny..... (2 hodiny laboratorních prací měsíčně)

Sekunda..... 2 hodiny

Tercie 2 hodiny

Kvarta..... 2,5 hodiny..... (2 hodiny laboratorních prací měsíčně)

Biologie je koncipována jako předmět, který má studenty především motivovat k zájmu o přírodu a přírodniny. Úkolem biologie je poskytnout žákům základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Učivo je zaměřeno na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Žák se s informacemi seznamuje od konkrétních, jemu více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným informacím fyziologickým a ekologickým.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné exkurse
- práce v laboratoři s mikroskopem
- souvislé projekty formou kurzu

Předmět biologie úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- **chemie**: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, biochemie – cukry, tuky, bílkoviny, nukleové kyseliny, vitamíny, biotechnologie, oxidace, alkoholismus a jiné návykové látky
- **fyzika**: světelná energie, sluch, zrak, zákon zachování energie, některá terminologie
- **zeměpis**: rozšíření živočichu a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky, těžba nerostných surovin, geologická mapa ČR

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

Vysvětlivky zkratk:

VDO výchova demokratického občana

OSV osobnostní a sociální výchova

MDV mediální výchova

EV environmentální výchova

VMEGS výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák je veden:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí
- k samostatné práci, např. referáty, problémové úlohy, jsou mu doporučovány další studijní zdroje

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dostává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- získává vědomosti, znalosti a dovednosti potřebnými pro rozpoznání problému a jeho řešení
- dostává zejména na hodinách laboratorních cvičení problémové úlohy, na řešení kterých učitel metodicky dohlíží
- má možnost prezentace jeho práce, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům skupinovou práci a dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení
- veřejně kritizuje a potírá jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti, či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy
- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe

Kompetence občanské

Žák:

- dodržuje pravidel slušného chování
- je veden učitelem k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví a zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Žák:

- je učitelem veden k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a živými přírodninami
- má díky zadávaným úkolům možnost práci si sám organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- je prostřednictvím zadávání dlouhodobějších úkolů připravován na soustavnou práci

Prima

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Zdravý způsob života a péče o zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - seznámí se s pojmem tělesná a duševní hygiena - aktivně se zapojuje do programů podporujících zdraví 		projekt Můj režim dne a jídelníček
Obecná biologie		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí některé názory na vznik života na Zemi - rozliší základní projevy a podmínky života - uvede význam základních projevů života - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - dokáže charakterizovat jednotlivé úrovně organismů - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<p>vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života, vlastnosti živých soustav</p> <p>základy genetiky, dědičnost a proměnlivost</p>	EV - rozmanitost přírody
Buňka		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou, živočišnou a bakteriální buňkou - seznámí se s pojmy: prokaryotická a eukaryotická buňka - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát 		
Přehled organismů		
<ul style="list-style-type: none"> - třídí organismy a zařadí vybrané organismy podle taxonomických jednotek 		

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Viry a bakterie		
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí rozdíl mezi virem a bakterií - dokáže určit některé choroby způsobené virem - uvede na příkladech z běžného života význam bakterií pro člověka a přírodu - seznámí se s pojmem antibiotika - v souvislosti s bakteriemi vysvětlí pojem reducent 		VMEGS - pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa EV - neléčit virová onemocnění antibiotiky EV - potravní řetězec, rovnováha v přírodě
Houby		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí různé způsoby výživy hub - dokáže charakterizovat jejich význam v potravních řetězcích a ekosystémech - rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté plodnice hub, popíše jejich charakteristické znaky 		EV - potravní řetězec
Lišejníky		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu lišejníku, objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku 		EV - lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší
Nižší rostliny		
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozdělit řasy do skupin podle barviv - seznámí se s pojmem stélka - na příkladech řas vysvětlí pojmy producent, plankton - uvede příklady využití řas 		
Prvoci		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše buňku prvoků a uvede význam jednotlivých organel - určí význam prvoků ve vztahu k člověku nebo přírodě - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci 		

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Bezobratlí živočichové		
<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů - určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - vysvětlí pojmy vnitřní a vnější parazitismus 	<p>Žahavci</p> <p>Ploštěnci</p> <p>Hlísti</p> <p>Měkkýši Kroužkovci Členovci</p>	OSV - základní hygienické návyky
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé podkmeny členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd 	<p>Klepítkatci</p> <p>Žabernatí</p>	EV - bioindikátory čistoty vod
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - umí stručně charakterizovat nejznámější hmyzí řády - dokáže určit přizpůsobení některých druhů určitému životnímu prostředí - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu 	<p>Vzdušnicovci</p> <p>Hmyz</p> <p>Ostnokožci</p>	<p>EV, Ch - insekticidy</p> <p>EV - narušení ekologické rovnováhy - přemnožené druhy hmyzu - důsledky</p>

Sekunda

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Strunatci		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - porovnává vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, posoudí význam ryb pro člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - objasní význam plazů v potravním řetězci - popíše vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - rozlišuje vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejnámějších řádů 	<p style="text-align: center;">podkmen: obratlovci</p> <p style="text-align: center;">třídy- kruhoústí paryby ryby</p> <p style="text-align: center;">obojživelníci</p> <p style="text-align: center;">plazi</p> <p style="text-align: center;">ptáci</p>	<p>EGS - mezinárodní smlouvy o rybolovu</p> <p>EV - meliorace, zamořené vodní plochy</p> <p>EV - ptačí krmítka</p>
Botanika		
- vysvětlí vývoj rostlin	Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš	
Vyšší rostliny		
- rozlišuje nižší a vyšší rostlinu		
Výtrusné rostliny		
- vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě	Mechorosty	
- uvede příklady výtrusných rostlin	kaprad'orosty - plavuně, přesličky, kapradiny	

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Stavba rostlinného		
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - u jednotlivých orgánů rozlišuje význam konkrétních typů rostlinných pletiv pro funkci 		
Kořen, stonek, list		
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkci a vztahů v rostlině jako celku 		
Květ a plod		
Fyziologie rostlin		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - uvede rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním 	fotosyntéza, dýchání vodní hospodářství pohlavní a nepohlavní rozmnožování	
Nahosemenné rostliny		
<ul style="list-style-type: none"> - podle charakteristických znaků rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 		
Ekosystém les		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam lesa, člení lesa do pater - charakterizuje některé druhy lesů 		EV - význam lesa, ochrana lesů

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Krytosemenné rostliny		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou - podle morfologických znaků rozliší základní čeledi rostlin - vysvětlí význam lučních porostů - dokáže pracovat s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin - vysvětlí význam lučních porostů - dokáže pracovat s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin 		VMEGS - hospodářsky významné rostliny, potravinové zdroje

Tercie

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Savci		
<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu savců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - určí vývojové zvláštnosti na těle savců - rozliší význačné zástupce savců, zařazuje je do řádů - zajímá se o populárně naučnou literaturu, která mu může pomoci při poznávání živočichů 	<p>Vnější stavba těla savců</p> <p>Vnitřní stavba těla savců vejcorodí</p> <p>živorodí - vačnatci živorodí - placentálové hmyzožravci letouni chudozubí hlodavci šelmy ploutvonožci kytovci chobotnatci lichokopytníci sudokopytníci primáti</p>	EV - ohrožené druhy živočichů, nezákonný lov
Chování živočichů		
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 		
Rozšíření živočichů		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hlavní druhy domestikovaných živočichů a vysvětlí jejich význam pro člověka 	Domestikace	Projekt v rámci laboratorních cvičení
Biologie člověka		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje biologické znaky lidského organismu - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka 	Vývoj člověka	

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - utřídí si názory na lidské rasy a jejich charakteristické znaky - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje předlékařskou l.pomoc při poranění a jiném poškození těla 	<p>Genetika</p>	<p>MKV - rasy, národnostní menšiny VDO - tolerance k odlišnostem</p>
Buňky, tkáně, orgány		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí své dosavadní poznatky o lidském těle - vysvětlí pojmy - buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava - rozliší stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla 		
Soustava opěrná a pohybová		
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - uvědomuje si příčiny nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci 		<p>Výchova ke zdraví: integrované tematické okruhy Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Změny v životě člověka a jejich reflexe</p>
Soustava trávicí, energie, vitamíny		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a popíše části trávicí soustavy a jejich funkci - vysvětlí jak tělo získává energii - uvědomuje si příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci - rozdělí a uvede příklady a význam některých vitamínů 		<p>VMEGS - hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě OSV - civilizační choroby</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Dýchací soustava		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a popíše části dýchací soustavy - uvědomuje si příčiny nemocí dýchací soustavy, prevenci, zásady první pomoci 		EV - znečištěné ovzduší, exhalace MDV - využití médií, stav ovzduší
Tělní tekutiny		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše složení krve a funkci jednotlivých částí krve 		
Oběhová soustava		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí stavbu srdce, vyjmenuje a rozpozná druhy cév - vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy - charakterizuje příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci 		OSV - civilizační choroby
Vylučovací soustava		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - uvědomuje si příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci 		EV - pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj
Kožní soustava		
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam kůže a vysvětlí její stavbu - charakterizuje příčiny onemocnění kožní soustavy jejich prevence a zásady první pomoci 		
Nervová soustava		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu nervové soustavy - vysvětlí činnost nervové soustavy - rozliší části mozku a jejich význam - rozliší obvodové nervstvo - seznámí se s příčinami onemocnění nervové soustavy jejich prevencí a zásadami první pomoci 		
Smyslové orgány		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a vysvětlí stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - uvědomuje si příčiny onemocnění smyslové soustavy jejich prevenci a zásady první pomoci 		

Kvarta

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Žlázy s vnitřní sekrecí		
- vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a vysvětlí jejich vliv na řízení lidského organismu		OSV - civilizační choroby – stres
Rozmnožování		
- vysvětlí rozdíl mezi nepohlavním a pohlavním rozmnožováním - popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - vytváří si odpovědný přístup k sexualitě - posoudí rizika spojená s předčasnou sexuální zkušeností, těhotenstvím a rodičovstvím mladistvých	Pohlavní soustava	OSV - sexualita, pohlavně přenosné choroby VMEGS - pandemie AIDS
Vývoj jedince		
- popíše jednotlivé etapy života - uvede tělesné a duševní změny provázející období dospívání - posoudí vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - vyjmenuje některé návykové látky a vysvětlit jejich účinek	Člověk a zdraví	OSV - nebezpečí návykových látek, „kouření“, alkoholismus
Země - vznik, vývoj, stavba		
- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - popíše stavbu zemského tělesa - porovná Zemi s ostatními planetami	Postavení Země ve vesmír	
Mineralogie		
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek - rozliší prvky souměrnosti krystalu - seznámí se s krystalovými soustavami - vyjmenuje a charakterizuje nejdůležitější fyzikální vlastnosti - vysvětlí význam některých důležitých nerostů	fyzikální vlastnosti nerostu chemické vlastnosti	

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Petrologie		
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku, uvede příklady - vysvětlí význam a použití důležitých hornin 		
Vnitřní geologické děje		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - se základní znalostí o deskové tektonice vysvětlí jevy na rozhraní litosférických desek - uvede příklady tektonických poruch - popíše mechanismus vrásnění a zlomových poruch - vysvětlí princip vulkanismu, popíše vulkán - lokalizuje nejvýraznější vulkanické jevy světa - pracuje s pojmy: seismograf, Richterova stupnice - vyvodí důsledky katastrof pro život lidí 	Pohyby kontinentů Tektonika Vulkanismus Zemětřesení, tsunami	MDV - přírodní katastrofy, zemětřesení
Vnější geologické děje		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady vnějších geologických dějů - popíše druhy zvětrávání - charakterizuje krasové jevy - rozezná jednotlivé druhy eroze 		
Pedologie		
<ul style="list-style-type: none"> - porovná význam půdních činitelů pro vznik půd - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy 		
Vznik a vývoj života na Zemi		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá informace o jednotlivých obdobích, své poznatky se dělí se spolužáky, shrne získané poznatky - rozlišuje jednotlivá období, vyjmenuje typické organismy a geologické děje v jednotlivých obdobích 		
Geologický vývoj území České republiky		
<ul style="list-style-type: none"> - ze znalostí geologických epoch a procesů v nich se odehrávajících porovnává a vysvětluje rozmanitost geomorfologických jednotek ČR 		

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Člověk a životní prostředí		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí během historického vývoje - popíše důsledky pro rovnováhu ekosystémů - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje a uvede příklady systému organismů (populace, společenstva, ekosystémy) a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 		<p>EV - princip trvale udržitelného rozvoje</p> <p>VMEGS - spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO</p>

Práce s laboratorní technikou

Laboratorní cvičení - prima a tercie

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	základní laboratorní přístroje a pomůcky	
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl		
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	základní laboratorní postupy a metody	
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci		
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		

Zeměpis

Charakteristika a cíle předmětu

Předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět s časovou dotací:

Prima – Kvarta: 2 hodiny týdně

Vzdělávání v zeměpisu je zaměřeno na:

- osvojení základních pojmů a reálií
- užití zeměpisu v praktickém životě
- myšlení v širších souvislostech environmentálních, socioekonomických i geopolitických

Mezipředmětové vztahy:

Zeměpis je úzce spjat s dalšími předměty, jako jsou fyzika (vesmír, atmosféra, ...), biologie (biosféra, ekologie, geologie, ...), společenské vědy (náboženství, politické uspořádání světa, základní ekonomické pojmy, ...), dějepis (historická území, souvislosti současných konfliktů, ...)

Začlenění průřezových témat do zeměpisu:

Průřezová témata	Tematický okruh	Realizace
Enviromentální výchova	Ekosystémy. Základní podmínky života. Lidské aktivity a problémy životního prostředí. Vztah člověk a prostředí.	Témata i okruhy propojují výuku zeměpisu ve všech ročnících i mezi ročníky v tradičním pojetí výuky v učebnách, ale i při praktické zkušenostní výuce při zeměpisně biologickém kurzu v kvartě
Multikulturní výchova	Etnický původ. Multikulturalita současného světa. Princip sociálního smíru a solidarity (odstraňování diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám)	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Objevujeme Evropu a svět. Jsme Evropané (integrace, mezinárodní organizace)	
Mediální výchova	Kritické čtení mediálních sdělení. Fungování a vliv médií ve společnosti.	
Výchova demokratického občana	Participace občanů v politickém (veřejném) životě. Obec jako základní jednotka samosprávy	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí studentů

Kompetence k učení

- Zadáváme práce týkající se poznávání okolí svého domova, regionu, své vlasti, cizích zemí, rozvíjíme zájem žáků o svůj region.
- Pomocí textů a obrázků v učebnicích a encyklopediích a pomocí map rozvíjíme u žáků schopnost číst s porozuměním jak verbální, tak i ikonické texty.
- Zaměřujeme se prioritně na dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získávání.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost, požadujeme po žácích samostatnost při vyhledávání a zpracovávání informací.
- Rozlišujeme základní a rozlišující učivo.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme praktické problémové úlohy, žáci se tak učí problémy řešit.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme netradiční způsoby řešení, vítáme každou aktivitu, která vede k vyřešení zadaných úloh.
- Necháváme žáky prezentovat své názory před spolužáky a třídu vybízíme k hodnocení předvedeného řešení. Žáci se tak cvičí ve schopnostech hodnocení a sebehodnocení.
- Diskutujeme se žáky o současném politickém rozdělení světa a o problémech s tím souvisejících, o jejich příčinách a možnostech řešení (války, nedostatek vody či potravy, ...)

Kompetence komunikativní

- Vytváříme takové situace, při nichž žáci musí pracovat v týmech, spolupracovat.
- Požadujeme, aby žáci závěry svých zjištění formulovali stručně a srozumitelně.
- Klademe důraz na úroveň mluveného i písemného projevu.
- Dbáme na dodržování pravidel správné komunikace (promlouvání, naslouchání, respektování názorů druhých, argumentace).

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení, práci v týmu, organizujeme výuku bez situací nerovnosti.
- Netolerujeme nic, co narušuje spolupráci a dobré vztahy ve skupině.
- Využíváme řízenou diskusi, prezentaci názorů žáků.
- Žákům přidělujeme různé role ve skupině, postupně vyžadujeme, aby si role samostatně rozdělili.
- Vytváříme takové situace, aby si žáci uvědomili, že se navzájem potřebují, protože pak lépe splní zadané úkoly a cíle.

Kompetence občanské

- Diskutujeme se žáky o současných problémech lidstva. Společně nacházíme některé způsoby řešení. (Možnost praktického využití geografických dovedností a znalostí atd.)
- Vytváříme podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí, pěstujeme schopnost porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur.
- Pěstujeme vztah k rodné zemi a k jejím kulturním hodnotám.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti.

Kompetence pracovní

- Zadáváme práce, které nutí členy skupiny nebo jednotlivce k převzetí odpovědnosti za výsledek práce.
- Požadujeme pečlivost, dodržení předem stanovených kritérií, dodržování stanovených termínů, tak rozvíjíme u žáků schopnost plánování své práce.
- Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí. Podporujeme využití výpočetní techniky, internetu.
- Uvádíme konkrétní příklady života v různých zemích, na příkladech ukazujeme, že základním předpokladem úspěšného uplatnění je kvalitní vzdělání.

Prima

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Planeta Země		
<p>Žák Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vesmír; vznik vesmíru; vývoj poznávání vesmíru; - Slunce a sluneční soustava; - Měsíc; - Země jako vesmírné těleso; tvar a rozměry Země; pohyby Země - informativní seznámení se školním glóbusem a s kosmickým snímkem Země a Měsíce; - činnosti s mapami ve školním atlase světa: Hvězdná obloha, Planeta Země, Sluneční soustava 	<p>Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života - jednotlivé geosféry a jejich proměny působením člověka - lidské aktivity a problémy ŽP - biosféra jako ekosystém - kosmos – výzkum <p>Praxe – exkurze planetárium</p> <p>Fy – převody jednotek</p>
Glóbus a mapa		
<p>Žák Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - glóbus, měřítko glóbusu; - poledníky a rovnoběžky, zeměpisná síť; - trvání dne a noci; roční období; - určování zeměpisné polohy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka a šířka; časová pásma na Zemi; - mapy, podstata a měřítko map; plány a jejich měřítko; - obsah map, znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách; druhy map; zeměpisné atlasy; - demonstrace poledníků a rovnoběžek na školním glóbusu; - určování zeměpisné polohy na glóbusu a na mapách; - určování času a časových pásem na Zemi s pomocí školního atlasu světa; - praktické činnosti mapami a plány: orientace mapy, výpočty skutečných vzdáleností podle mapového měřítka, obsah map, značkový klíč; - jednoduché náčrtky a plány 	<p>Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv pohybů Země na život člověka - vliv naklonění osy Země na biosféru a na život člověka - základní podmínky života ve vztahu k tvaru Země <p>Praxe</p> <ul style="list-style-type: none"> – plán okolí školy - práce s turistickou mapou - plánování výletu - práce s buzolou

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Přírodní složky a oblasti Země		
<p>Žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>Uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - geografická (krajinná) sféra; - přírodní sféra a její složky; - litosféra; - atmosféra; - hydrosféra; - pedosféra; - biosféra; - přírodní oblasti Země - praktické demonstrace učiva podle vybraného obrazového materiálu, na mapách apod. 	<p>Environmentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajinná sféra - ekosystémy - důsledky rozvoje civilizace na ekosystém planety <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - hodnocení a posouzení vlivu činnosti člověka na okolní přírodu, na krajinnou sféru a její jednotlivé složky (geosféry)
Zeměpis světadílů a oceánů		
<p>Žák Rozlišuje základní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států</p> <p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - světadíly a oceány; - přehled oceánů; - polární kraje; - Afrika; - Austrálie, Oceánie; - orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení z map; 	<p>Environmentální výchova:</p> <p>U jednotlivých států a Evropy jako celku určit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - surovinová základna - energetika - ochrana přírody - doprava - ekologické problémy jednotlivých regionů <p>Multikulturní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo, národy, etnika, rasy - náboženství - politické char. států - demografické charakteristiky <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět – styl života Evropanů - evropské integrace - světové integrace - ohniska napětí <p>Mediální výchova</p> <p>Porovnání jednotlivých států:</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistické parametry: <ul style="list-style-type: none"> a) obyvatelstva; b) hospodářství - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - práce s tiskem

Sekunda

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Zeměpis světadílů a oceánů		
<p>Žák Rozlišuje základní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Amerika; - Asie; - Rusko; - Evropa; - politické a hospodářské rozdělení Evropy; - Jižní Evropa; - Západní Evropa; - Severní Evropa; - Střední Evropa; - Východní Evropa; - Jihovýchodní Evropa; - orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení z map; 	<p>Enviromentální výchova: U jednotlivých států a Evropy jako celku určit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - surovinová základna - energetika - ochrana přírody - doprava - ekologické problémy jednotlivých regionů <p>Multikulturní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo, národy, etnika, rasy - náboženství - politické char. států - demografické charakteristiky <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět – styl života Evropanů - evropské integrace - světové integrace - ohniska napětí <p>Mediální výchova Porovnání jednotlivých států:</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistické parametry a) obyvatelstva; b) hospodářství - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - práce s tiskem

Tercie

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Zeměpis České republiky		
<p>Žák Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu k vyšším územním celkům Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Česká republika na mapě Evropy - přírodní podmínky ČR - obyvatelstvo a sídla - hospodářství - oblasti ČR - můj domov - orientace v atlasových a nástěnných mapách ČR - zeměpisná pozorování a cvičení v krajině 	<p>Enviromentální výchova: Charakteristika ŽP – ČR, Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana ŽP – ČR, Evropy - stav a vývoj ŽP – ČR, Evropy <p>Lidské aktivity a problémy ŽP Využití energie, doprava</p> <p>Vztah člověka k ŽP</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecně; v regionu; v bydlišti <p>Náš region</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní zdroje a jejich využívání, odpadové hospodářství <p>Multikulturní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika obyvatelstva z pohledu sociálního, náboženského, etnického, národnostního <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s tiskem - vyhodnocování statistických charakteristik hospodářství - demografická charakteristika <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - obec jako základní jednotka samosprávy - volební systém - politické zřízení <p>Praxe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s turistickou mapou - práce s buzolou - geologická vycházka - víkendový výlet do okolí - geografická charakteristika místního regionu

Kvarta

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Společenské a hospodářské složky krajiny		
<p>Žák Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p> <p>Žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lidé na Zemi - světové hospodářství - světové zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství - světový průmysl - rozmístění dopravy a spojů - služby - cestovní ruch - světový trh a mezinárodní obchod - ekologie a zeměpis - krajina, základní složky, základní pojmy - krajina a činnost lidské společnosti - globální ekologické problémy - orientace na atlasových a nástěnných mapách obyvatelstva a hospodářství - práce se statickými údaji – obyvatelstva, průmyslu, světovém hospodářství - konkretizace složek krajiny a pojmů z krajinné ekologie: ekologie, krajina, ŽP - zjišťování převažující funkce a typu místní krajiny a oblasti - pozorování a zjišťování vlivu společenských a hospodářských aktivit krajinu a ŽP místní krajiny - činnosti se statistickými materiály, grafickými a mapovými podklady o stavu ŽP - sledování aktuálních globálních ekologických problémů 	<p>Multikulturní výchova obyvatelstvo světa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - národy, rasy, etnika, kulturní specifika - demografické zvláštnosti - způsob života - náboženství <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Světové a evropské integrace - mezinárodní organizace - globální problémy - ohniska napětí <p>Environmentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a jejich dopady na ŽP Země - praktické studium environmentálních vztahů v regionu konání zeměpisného kurzu <p>Mediační výchova práce s informacemi v tisku, internetu a jejich kritická analýza</p> <p>Praxe: Zeměpisně biologický kurz je zaměřen na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktický zeměpis - ekologické hodnocení krajiny - topografie v praxi - mezipředmětové vztahy Bi -s biologickým a botanickým pohledem na lokalitu

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Politická mapa dnešního světa		
	<ul style="list-style-type: none"> - státy na Zemi, společné a odlišné znaky - státy světa podle svrchovanosti - státy světa podle polohy a územní rozlohy - státy světa podle počtu a původu obyvatel - státy světa podle průběhu a tvaru státních hranic - státy světa podle správního členění - státy světa podle státního zřízení a formy vlády - státy světa podle politického systému a politické moci - politická a hospodářská seskupení států světa, mezinárodní organizace, OSN - státy světa podle stupně rozvoje - současná ohniska politických, národnostních, náboženských konfliktů - nové státy na mapě světa <ul style="list-style-type: none"> - orientace na fyzicko-geografických, hospodářských a politických mapách světa - činnosti s aktuálními materiály ze sdělovacích prostředků 	
Praktický zeměpis		
<p>Žák</p> <p>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - praktická topografie při pohybu v terénu - praxe s mapami a atlasy: druhy map, atlasů, - železniční a autobusový jízdní řád, práce s buzolou a její praktické použití - odhad vzdáleností - určování objektů v terénu podle mapy - umět vysledovat geomorfologické a geologické souvislosti v terénu 	<p>Rozšiřující a doplňující učivo pro všechny ročníky zeměpisu</p>

Hudební výchova

Charakteristika a cíle předmětu

Obsah předmětu:

Hudební výchova primy – kvarty osmiletého gymnázia navazuje na předmět hudební výchova na prvním stupni základní školy.

Vzdělávací cíle vycházejí z tradic české hudebnosti v návaznosti na současnou evropskou hudební kulturu.

Předmět rozvíjí, kultivuje a prohlubuje pěvecké, poslechové a instrumentální činnosti žáků, jejich potřebu setkávání s hudbou, obohacuje estetické vnímání a prožívání světa.

Hudební výchova je realizována v činnostech pěveckých, poslechovéch, instrumentálních a hudebně pohybových. Při výuce je kladen důraz na upevňování a prohlubování hudebních schopností, pěvecké techniky, sluchové analýzy, orientace v rytmicko-melodických strukturách, slohových obdobích a žánrech, vnímání mimohudebních obsahů a tříbení vkusu.

Integrovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – kreativita, komunikace a rozvoj schopností poznávání

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova – etnický původ

Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

Prima 1 hodina týdně

Sekunda..... 1 hodina týdně

Tercie 1 hodina týdně

Kvarta..... 1 hodina týdně

Na povinné hodiny navazuje volitelný předmět sborový zpěv, který je přístupný žákům všech ročníků ve dvou hodinách týdně.

Organizace výuky

Žáci primy a sekundy pracují v jedné skupině (celá třída)

Žáci tercie a kvarty jsou rozděleni do dvou skupin (2 x 15).

Výchovné a vzdělávací strategie

Hudební výchova probíhá v odborné učebně HV, která je vybavena audiovizuální technikou, klavírem, hudebními nástroji tzv. Orffovy školy, odbornými publikacemi a časopisy, informacemi o skladatelích, stylech, notovým materiálem a učebnicemi.

Nedílnou součástí výuky jsou návštěvy koncertů, výstav a hudebních představení s ukázkami a popisem hudebních nástrojů.

Kompetence personální a sociální, komunikativní a občanské

Výuka vede k aktivnímu pěstování hudby – ta se realizuje formou skupinových aktivit, hlubšímu zájmu o hudební dění, umožňuje poznávat hudbu artifiční i nonartifiční prostřednictvím poslechu, referátů, zpěvu a tance.

Nabízí žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru, soudů a estetických postojů.

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni zadávanými úkoly k samostatnému objevování možností využít praktické hudební dovednosti, získané informace i teoretické znalosti ve svém životě.

Prima

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Dokáže slovně charakterizovat rozdíl mezi durovou a mollovou tóninou</p>	<p>Pěvecké činnosti Rozezpívání – intonační cvičení Vzestupná a sestupná řada tónů Zpěv podle not Zpěv jednohlasých písní z učebnice a zpěvníků Základy lidového dvojhlasu Písňová forma</p>	
<p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace Správně rytmicky doprovází písně na Orffovy nástroje. Rozezná zvuk jednotlivých hudebních nástrojů</p>	<p>Instrumentální činnosti Jednoduchý doprovod písní (rytmické i melodické nástroje)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – kreativita, rozvoj schopností</p>
<p>Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Dokáže pohybem vyjádřit obsah skladby či písně. Umí taktovat dvou a tříčtvrtěvým takt. Pohybem vyjadřuje pochodový a taneční rytmus Umí základy jednoduchých country tanců. Dokáže pohybem i slovně rozlišit tanec a balet.</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti Dramatizace písní a skladeb Taktovací technika Pochod, polka, valčík, country tanec Balet</p>	<p>Kreativita Rozvoj schopností</p>
<p>Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Sluchem rozezná zvuky nástrojů a umí je zařadit do skupin. Rozliší skladbu vokální a instrumentální Rozliší píseň lidovou a umělou. Seznámí se s ukázkami některých hudebních forem – opera, muzikál, balet, melodram a umí je slovně popsat Jednotlivé formy pozná na základě ukázky. Zná ukázky a obsah jedné české opery.</p>	<p>Poslechové činnosti Poznávání hudebních nástrojů a zařazení do skupin Písně lidové i umělé Vokální a instrumentální skladba Hudební formy – opera, muzikál, balet, melodram Osobnosti české opery</p>	<p>Mediální výchova.</p>

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Umí slovně popsat jednotlivé složky hudby – barva, melodie, rytmus, dynamika, tempo atd. Umí rozlišit intervaly od primy do oktávy. Umí rozlišit stupnici durovou a mollovou.	Hudební teorie Z čeho se dělá hudba Intervaly Stupnice durová a mollová	Rozvoj schopností a poznávání

Sekunda

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Umí zazpívat různé typy lidové písně Umí slovně popsat typy lidových písní. Seznámí se s lidovými písněmi jiných národů a etnik Zná základy hlasové hygieny.	Pěvecké činnosti Rozezpívání a intonační cvičení Lidová píseň O lidském hlase Písně nonartifciální hudby	Multikulturní výchova
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace Dokáže jednoduše rytmicky i melodicky doprovázet lidové písně.	Instrumentální činnosti Doprovod lidových písní	Rozvoj schopností a poznávání Kreativita
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Umí základy taktovací techniky. Seznámí se s některými prvky a kroky moderních tanců. Umí pohybově ztvárnit znějící hudbu	Hudebně pohybové činnosti Taktování Vlastní pohybové ztvárnění Moderní tance	Rozvoj schopností a poznávání Kreativita
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Rozezná a slovně umí popsat jednotlivé hudební formy. Umí rozlišit hudbu světskou a duchovní. Zařadí skladbu do příslušného období. Orientuje se v historii hudebního průmyslu Umí rozlišit a popsat práci skladatele a interpreta.	Poslechové činnosti Ukázky hudebních forem – koncert, sonáta, fuga, symfonie, symfonická báseň Duchovní a světská hudba Muzikál Opera, opereta Hudební přehrávače a hudební nosiče Interpret a jeho místo v hudbě	Mediální výchova

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Umí ve skladbě najít jednotlivé složky hudby. Umí charakterizovat polyfonní vícehlas.	Hudební teorie Opakování a prohlubování učiva Dynamika, rytmus, tempo Polyfonie	Rozvoj schopností a poznávání

Tercie

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Umí zazpívat složitější melodie a intonační cvičení. Seznámí se s písněmi jednotlivých období a žánrů světové hudby.	Pěvecké činnosti Rozezpívání a intonační cvičení Zpěv písní různých období a žánrů	Rozvoj schopností a poznávání Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Umí složitější rytmus na rytmické nástroje – synkopa Jednoduchý doprovod písní. Umí napodobit hudbu pravěkých a starověkých kultur.	Instrumentální činnosti Doprovod písní Hudba pravěku a starověku	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Kreativita
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Pohybem umí ztvárnit pravěký obřad. Pohybem umí ztvárnit tanec období renesance.	Hudebně pohybové činnosti Pravěké obřady Renesanční tance	Kreativita
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Umí rozlišit charakteristické znaky hudby jednotlivých období. Umí rozlišit hudební žánry. Umí popsat a rozlišit znaky hudby umělé a neartificiální.	Poslechové činnosti Hudba různých období a žánrů – dějiny světové hudby od pravěku po hudbu 20. století Vznik a vývoj jazzu Hudba umělé a neartificiální	Mediální výchova Multikulturní výchova

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Umí popsat stupnici a tóninu. Seznámí se s modálními stupnicemi a umí jednu zazpívat. Vyzná se v kytarových značkách a umí popsat základní akordy. Umí vytvořit jednoduchý harmonický doprovod lidové písně pomocí základních akordů.</p>	<p>Hudební teorie Stupnice, tónina, modální stupnice Kytarové akordické značky</p>	<p>Rozvoj schopností a poznávání</p>

Kvarta

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Umí zazpívat rytmicky přesně a intonačně správně složitější cvičení v různých tóninách. Umí zazpívat jednohlasně i ve vícehlasu české lidové i umělé písně různých období. Zpívá podle jednoduchého notového zápisu.</p>	<p>Pěvecké činnosti Rozezpívání a intonační cvičení Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků Zpěv lidových i umělých písní české tvorby různých období i žánrů</p>	<p>Rozvoj schopností a poznávání</p>
<p>Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Umí jednoduše doprovodit písně pomocí rytmických i melodických nástrojů. Seznámí se se základy hry na sopránovou zobcovou flétnu v rozsahu stupnice Cdur.</p>	<p>Instrumentální činnosti Doprovod písní Základy hry na zobcovou flétnu</p>	<p>Rozvoj schopností a poznávání Kreativita</p>
<p>Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Umí pohybově ztvárnit hudbu k divadlu či filmu. Umí základy českých lidových tanců – polky a furiantu. Umí rytmicky reagovat na hudbu.</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti Scénický tanec Polka Furiant Rytmické hádanky a hry</p>	<p>Rozvoj schopností a poznávání Kreativita</p>

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<p>Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Orientuje se v jednotlivých žánrech. Rozliší hudbu jednotlivých slohů. Poznává ukázky skladeb významných českých autorů – B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka a B. Martinů. Umí rozlišit hudbu uměle vytvořenou a neuměle vytvořenou. Umí postihnout hudebně výrazové prostředky. Umí porovnat hudbu českou se světovou. Seznámí se s technickými možnostmi nahrávání.</p>	<p>Poslechové činnosti Ukázky jednotlivých období a žánrů vývoje české hudby od nejstarších památek po současnost Významné osobnosti české hudby Hudba uměle vytvořená i neuměle vytvořená Vývoj populární české hudby Technika v hudbě – nahrávací technika</p>	<p>Mediální výchova Rozvoj schopností a poznávání Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>
<p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Umí zapsat i ztvárnit rytmická cvičení. Orientuje se v partituře. Umí vytvořit jednoduchý harmonický doprovod a transponovat píseň.</p>	<p>Hudební teorie Rytmus, metrum, tempo Harmonie, harmonizace - transpozice</p>	<p>Rozvoj schopností a poznávání</p>

Výtvarná výchova

Charakteristika a cíle předmětu

Obsah předmětu

Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží součást lidské existence – výtvarnou kulturu, jako výsledek duchovní činnosti i jako součást každodenního života. Výtvarné umění se naučí chápat jako proces poznání, prožívání a komunikace /realizovaný uměleckými prostředky/.

V procesu výtvarného osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti a vnímavosti k umělecké tvorbě, k sobě samému i k okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, tvaru, barvy, gesta atp.

Výtvarná výchova pracuje s obraznými znakovými systémy. Kreativní přístup k práci s nimi při tvorbě a interpretaci vychází zvláště z aktuální zkušenosti žáka. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření jako k prostředku, který se podílí na zapojování do procesu komunikace.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova /uplatňovaná průběžně při všech činnostech/

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Časové vymezení předmětu:

Prima 2 hodiny týdně

Sekunda 2 hodiny týdně

Tercie 1 hodina týdně

Kvarta 1 hodina týdně

Organizace výuky:

Žáci jsou rozděleni do dvou skupin (2 x 15), jejich počet je limitovaný množstvím pracovních míst v ateliéru.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Komunikativní kompetence

Žák je veden k pochopení umění jako specifického způsobu poznávání světa a k užívání uměleckého jazyka jako prostředku komunikace.

Pracovní kompetence

Učí se i prostřednictvím vlastní tvorby chápat kulturu a umění jako součást lidské existence.

Kompetence k učení, personální a sociální

Rozvíjí tvůrčí potenciál, kultivuje projevy a potřeby, vede k utváření hierarchie hodnot, opírá se teoreticky o znalost výtvarného umění (umělecký jazyk, techniky, základy dějin výtvarného umění).

Kompetence občanské a sociální

Žák se podílí na vytváření tvořivého prostředí a atmosféry, je veden k rozpoznání a pochopení uměleckých hodnot, k toleranci a uznání uměleckých projevů a zvláštností různorodých skupin, národů a národností.

Personální kompetence a kompetence k řešení problému

Žák si prostřednictvím tvořivého přístupu uvědomuje sebe sama jako svobodného jedince (také při práci ve skupině), překonává stereotypy prostřednictvím osobní účasti v procesu tvorby, který chápe jako způsob vyjadřování prožitků a postojů.

Prima

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p>	<p>Rozvoj smyslové činnosti, aplikace výtvarných prvků (bod, linie, plocha, tvar, prostor, barva, světlo, stín, povrch), jejich jednoduché vztahy (kontrast, kompozice, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru.</p>	<p>Práce individuální i ve skupinách, počítačové prezentace.</p>
<p>Tvorba vědomě zaměřená na projev vlastních zkušeností, případně vyjádření s komunikačními účinky.</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci, jeho zdůvodňování, odlišné interpretace děl. Obhajoba názoru, objevování sama sebe.</p>	<p>Multikulturní výchova, seznamování se s odlišnými kulturami a jejich výtvarnými projevy, artefakty.</p>
<p>Osobitost vnímání v přístupu k realitě, tvorbě a interpretaci výtvarných děl.</p>	<p>Typy a rozlišení děl, jejich výběr a uplatnění (objekty, ilustrace, skulptura, kresba, fotografie, instalace aj.).</p>	<p>Tvorba, výukové prezentace, výstavy, galerie.</p>
<p>Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p>	<p>Uplatňování vizuálních, ale i jiných podnětů při vlastní tvorbě.</p>	<p>Vlastní tvorba, inspirace přírodou, uměním, ...</p>
<p>Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá vybrané metody, postupy a techniky uplatňované ve výtvarném umění, fotografii, PC, ... Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Interpretuje umělecká díla současnosti a minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</p>	<p>Proměny tvorby děl vlastních, ale i výtvarného umění (souvislosti historické, náboženské, sociální, folklorní aj.).</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, kořeny a zdroje evropské civilizace, artefakty v blízkém okolí Mediální výchova, vliv médií na kulturu, (hudba, literatura, média).</p>

Sekunda

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Porovnává různé interpretace výtvarných prací, využívá je jako zdroj inspirace, poučení.</p>	<p>Přístupy z hlediska vnímání (haptické, vizuální, statické, dynamické), z hlediska motivace (fantazie, symbolika, smyslové vnímání, racionální, expresivní).</p>	<p>Individuální tvorba, práce ve skupině.</p>
<p>Nalézají vhodné prostředky pro výtvarnou práci vzniklou na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly.</p>	<p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu. Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty.</p>	<p>Op-art, geometrická abstrakce, konstruktivismus, kinetické umění aj.</p>
<p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p>	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření (objekty, ilustrace, hračky, malba, plastika, fotografie, reklama, vizualizované akce aj.). Rozlišení, výběr a jejich uplatnění při realizaci vlastních záměrů.</p>	<p>Mediální výchova, vliv médií na kulturu. Design, užité umění, oděv, loutkářství. Pop art, dada aj.</p>
<p>Rozlišují působení výtvarného díla v oblasti smyslového účinku, subjektivního účinku a v rovněž sociálně utvářeného i symbolického obsahu.</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů.</p>	<p>Vlastní tvorba. Výstavy, galerie, počítačové prezentace.</p>

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti, porovnává na různých příkladech různé interpretace, vysvětluje své postoje k nim; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních prožitků a zkušeností.</p>	<p>Tvorba a proměny obsahu vlastních děl i děl uměleckých; historické, sociální, náboženské, přírodní aj. souvislosti. Osobní postoj v komunikaci, jeho odůvodňování, porovnávání odlišných interpretací s respektem k autorskému záměru.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, kořeny a zdroje evropské civilizace, artefakty v blízkém okolí Výstavy, galerie, počítačové prezentace.</p>

Tercie

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>Nalézá vhodné prostředky pro výtvarnou práci vzniklou na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové malbě.</p>	<p>Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, jejich jednoduché vztahy (kontrast, kompozice, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru.</p>	
<p>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.</p> <p>Dále porovnává různé interpretace výtvarných prací, využívá je jako zdroj inspirace, poučení.</p> <p>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.</p>	<p>Utváření a zdůvodňování osobního postoje; odlišné interpretace výtvarných děl v rámci skupin, porovnávání s vlastní interpretací.</p> <p>Kritéria porovnávání a zdůvodňování.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, artefakty blízkého okolí, kořeny a zdroje evropské civilizace.</p> <p>Multikulturní výchova, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respekt k výtvarnému citění a vyjádření jiných etnik.</p> <p>Výstavy, galerie, vlastní tvorba.</p> <p>Počítačové prezentace.</p>
<p>Uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci výtvarného díla; pro vyjádření nových prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků současného umění).</p> <p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad, fantazie, představ. Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční přístup. Uspořádání prostoru, celku a vyjádření proměn.</p>	

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
<p>Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání smyslových zkušeností a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p>	<p>Přístupy k vyjádření z hlediska vnímání (haptické, vizuální, statické, dynamické), z hlediska motivace (fantazie, symbolika, smyslové vnímání, racionální, expresivní); vědomé uplatnění těchto přístupů při vlastních výtvarných činnostech.</p>	
<p>Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích (počítačová grafika, video, fotografie, animace).</p>	<p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu. Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické, prostorové, vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém provedení.</p>	<p>Mediální výchova, vliv médií na kulturu, kritický přístup k mediálním sdělením. Op-art, geometrická abstrakce, konstruktivismus, kinetické umění aj.</p>

Kvarta

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření (objekty, ilustrace, hračky, malba, plastika, fotografie, reklama, vizualizované akce aj.). Rozlišení, výběr a jejich uplatnění při realizaci vlastních záměrů.</p>	
<p>Ověřuje komunikační účinky výtvarných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá odpovídající formu pro jejich prezentaci.</p> <p>Dále porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace, vysvětluje své postoje k nim (vědomí osobní, společenské a kulturní podmíněnosti).</p>	<p>Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby vlastních děl i děl výtvarného umění.</p>	<p>Multikulturní výchova, s přihlédnutím k jedinečnosti člověka, za respektování zvláštností etnik.</p>
<p>Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, video, fotografie, animace.</p>	<p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu. Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické, prostorové, vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém provedení.</p>	<p>Op-art, geometrická abstrakce, konstruktivismus, kinetické umění, ale i inspirace přírodními jevy aj.</p>
<p>Při vlastní tvorbě uplatňuje vlastní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu a interpretaci.</p>	<p>Analýza vlastních i uměleckých děl, hledání charakteristických prostředků, barev, tvarů, kompozice, materiálu aj.</p>	<p>Výstavy, galerie, PC prezentace.</p>

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
<p>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.</p> <p>Dále porovnává různé interpretace výtvarných prací, využívá je jako zdroj inspirace, poučení.</p> <p>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.</p> <p>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.</p>	<p>Záměry tvorby a proměny obsahu výtvarných děl i vlastních prací.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, kořeny evropské výtvarné kultury. Výstavy, galerie. PC prezentace.</p>
<p>Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání smyslových zkušeností a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, uplatnění mimovizuálních podnětů při tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů.</p>	

Estetická výchova

Charakteristika a cíle předmětu

Obsah předmětu:

Estetická výchova tercie – kvarty osmiletého gymnázia navazuje na předmět hudební a výtvarná výchova v primě a sekundě..

Vzdělávací cíle vycházejí z tradic české a světové kultury.

Předmět rozvíjí, kultivuje, prohlubuje a obohacuje estetické vnímání a prožívání světa.

Hudební výchova je realizována v činnostech pěveckých, poslechových, instrumentálních a hudebně pohybových. Při výuce je kladen důraz na upevňování a prohlubování hudebních schopností, pěvecké techniky, sluchové analýzy, orientace v rytmicko-melodických strukturách, slohových obdobích a žánrech, vnímání mimohudebních obsahů a tříbení vkusu.

Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží součást lidské existence – výtvarnou kulturu, jako výsledek duchovní činnosti i jako součást každodenního života. Výtvarné umění se naučí chápat jako proces poznání, prožívání a komunikace /realizovaný uměleckými prostředky/.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova /uplatňovaná průběžně při všech činnostech/

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

Tercie 1 hodina týdně

Kvarta..... 1 hodina týdně

Organizace výuky

Žáci tercie – hudební výchova

Žáci kvarty – výtvarná výchova, počet žáků je limitovaný množstvím pracovních míst v ateliéru (15)

Výchovné a vzdělávací strategie

Komunikativní kompetence

Žák je veden k pochopení umění jako specifického způsobu poznávání světa a k užívání uměleckého jazyka jako prostředku komunikace.

Pracovní kompetence

Učí se i prostřednictvím vlastní tvorby chápat kulturu a umění jako součást lidské existence.

Kompetence personální, sociální a občanské

Nabízí žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru, soudů a estetických postojů.

Rozvíjí tvůrčí potenciál, kultivuje projevy a potřeby, vede k utváření hierarchie hodnot, opírá se teoreticky o znalost výtvarného a hudebního umění

Žák se podílí na vytváření tvořivého prostředí a atmosféry, je veden k rozpoznání a pochopení uměleckých hodnot, k toleranci a uznání uměleckých projevů a zvláštností různorodých skupin, národů a národností.

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni zadávanými úkoly k samostatnému objevování možností využít praktické hudební a výtvarné dovednosti, získané informace i teoretické znalosti ve svém životě.

Kompetence k řešení problému

Žák si prostřednictvím tvořivého přístupu uvědomuje sebe sama jako svobodného jedince (také při práci ve skupině), překonává stereotypy prostřednictvím osobní účasti v procesu tvorby, který chápe jako způsob vyjadřování prožitků a postojů.

Tercie

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Osnovy</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Umí zazpívat složitější melodie a intonační cvičení Seznámí se s písněmi jednotlivých období a žánrů světové hudby	Pěvecké činnosti Rozezpívání a intonační cvičení Zpěv písní různých období a žánrů	Rozvoj schopností a poznávání Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Umí zahrát stupnici C-dur na zobcovou flétnu Jednoduchý doprovod písní – Orfovy nástroje	Instrumentální činnosti Doprovod písní	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Kreativita
Pohybem umí ztvárnit obřad Pohybem umí ztvárnit tanec	Hudebně pohybové činnosti Obřady Tance	Kreativita
Umí rozlišit charakteristické znaky hudby jednotlivých období Umí rozlišit hudební žánry Umí popsat a rozlišit znaky hudby umělecké a nonartificiální	Poslechové činnosti Hudba různých období a žánrů – dějiny světové hudby od pravěku po hudbu 20. století Vznik a vývoj jazzu Hudba umělecká a nonartificiální	Mediální výchova Multikulturní výchova

Kvarta

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Osnovy</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Vlastní tvůrčí činnosti. Kapitoly z dějin výtvarné kultury, výtvarný jazyk, interpretace.		30 hod. 5 hod. + výstavy, galerie, exkurze, prezentace. Počet hodin vymezující dvě základní části (vlastní tvůrčí činnosti a kapitoly z dějin výtvarné kultury) je orientační, mohou být vzájemně propojené.
Rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci.	Výtvarné techniky podle jednotlivých oborů a jejich kombinace, včetně využití nových médií.	Mediální výchova.
V konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky.	Výtvarné prvky a pojmy: hmota a materiál, kompozice, barva, tvar, linie, bod, kontrast, rytmus, plocha, tvorba v ploše a prostoru, interiér, exteriér.	
Nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů. Porovnává výběr a způsob užití prostředků.	Práce s náměty vizuálně vnímanými (figurativními, předmětnými, krajinnými), možnosti jejich zobrazení a proměny. Práce s náměty abstraktními. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu. Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty.	Mediální výchova. Op-art, geometrická abstrakce, konstruktivismus, kinetické umění aj.
Objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření. Vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií.	Prezentace výtvarných autorů, děl, směrů, slohů, etnik.	Počítačové prezentace, referáty. Multikulturní výchova.
Na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě.	Záměry tvorby a proměny obsahu výtvarných děl i vlastních prací.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Multikulturní výchova. Výstavy, galerie. PC prezentace.

Tělesná výchova

Charakteristika a cíle předmětu

Předmět tělesná výchova je součástí povinného vzdělávání na gymnáziích a představuje nejdůležitější formu pohybového učení žáků. Je hlavním zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností v režimu školy.

Především však tělesná výchova umožňuje žákům poznávat vlastní pohybové možnosti aktivně je využívat i cíleně ovlivňovat. Učí se využívat pohybové činnosti v různém prostředí, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci a odpovědnost za zdraví své i svých spolužáků.

Hodinová dotace

Prima	- 2 hodiny týdně
Sekunda	- 2 hodiny týdně, týdenní lyžařský kurz s dotací 30 hodin
Tercie	- 2 hodiny týdně
Kvarta	- 2 hodiny týdně

Cíle tělesné výchovy

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje učební činnost žáků k osvojení nových pohybových dovedností, kultivaci pohybového projevu, sebekontroly a potřebě pravidelné pohybové aktivity.

Činnosti

Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy

Žák

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy

Žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Činnosti podporující pohybové dovednosti

Očekávané výstupy

Žák

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Prima

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Člověk a sport		
<p>Žák: Zhodnotí svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu Využívá kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci organismu Připraví se samostatně pro pohybovou činnost Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově Poskytne první pomoc při lehčích úrazech Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p>	<p>Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v pohybovém režimu žáka Správné držení těla Správné dýchání Posilování svalového aparátu – prevence sval. dysbalancí Protahení před a po zátěži První pomoc při TV, bezpečné používání sportovního nářadí, bezpečnost na sportovištích Zdravý životní styl, odmítání drog a jiných škodlivin Pohybové hry – netradiční pohybové aktivity</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopností poznávání seberegulace a sebeorganizace</p>
Atletika		
<p>Uvědomuje si význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty Změří a zapíše výkony v jednotlivých atletických disciplínách Rozlišuje základní startovní povely V souladu s individuálními předpoklady ovládá jednotlivé pohybové dovednosti</p>	<p>Základní pravidla atletických disciplín Základy techniky jednotlivých disciplín Měření a zápis výkonů Atletická abeceda Běh vytrvalostní (+ v terénu) / štafetový Starty z různých poloh Skok do dálky / výšky Hod míčkem</p>	

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Gymnastika		
<p>Používá gymnastické názvosloví Ovládá záchranu a dopomoc při jednotlivých gymnastických cvičích Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé gymnastické prvky Provede dané gymnastické prvky s dopomocí či bez ní Je schopen spojit několik gymnastických prvků v krátkou sestavu Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou Dovede využít gymnastické cviky pro správné držení těla Umí odlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny</p>	<p>Gymnastické názvosloví Záchrana a dopomoc Akrobacie – modifikace kotoulů, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou, rovnovážné polohy Hrazda – výmyk, výkrut, toč Kruhy – houpání s obraty, svis vznesmo a střemhlav, výkrut Přeskok - koza– skrčka, roznožka Kladina – chůze s doprovodnými pohyby paží, obraty Šplh na tyči Tramplína – skoky s doprovodnými pohyby částí těla Rytmická a kondiční gymnastika Základy moderní gymnastiky</p>	<p>Komunikace – řeč těla, dovednosti pro neverbální sdělování</p>
Sportovní hry		
<p>Ovládá základní pravidla hry Rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her Dodržuje pravidla fair play Zdůvodní význam sportovních her pro rozvíjení mezilidských vztahů Navrhne taktiku družstva Provede jednotlivé herní činnosti jednotlivce a herní kombinace Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her</p>	<p>Základní pravidla sportovních her Bezpečnost při sportovních hrách Příprava a organizace utkání Vybíjená, přehazovaná – taktika, pohotovost Basketbal – přihrávky, dribling Volejbal – odbití míče obouruč vrchem i spodem, podání, pohyb hráčů v hřišti Doplňkové sporty – házená, florbal, fotbal, ringo, frisbee</p>	<p>Sociální rozvoj komunikační dovednosti, řešení konfliktů</p>
Úpoly		
<p>Zvládne základní prvky</p>	<p>Význam úpolových sportů Přetahy, přetlaky, střehové postoje</p>	

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Turistika a pobyt v přírodě		
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí	Orientace na mapě, měřítko mapy, práce s buzolou Orientační běh	Enviromentální výchova lidské aktivity v přírodě a problémy životního prostředí
Bruslení		
Ukáže jednoduché prvky při jízdě Ukáže první pomoc při úrazu na bruslích	Základní dovednosti – jízda vpřed a vzad, obraty, změna směru, zastavení Bezpečnost při bruslení	
Plavání		
Předvede alespoň jeden plavecký způsob Ukáže první pomoc při záchraně tonoucího	Základní plavecké dovednosti Zvládne dva plavecký způsob Skok do vody	

Sekunda

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Člověk a sport		
Žák: Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Připraví se samostatně pro pohybovou činnost Pravidelně se věnuje některému sportu Využívá kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci organismu Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při TV, poskytne první pomoc při lehčích úrazech	Správné držení těla Zdravý životní styl, odmítání drog a jiných škodlivin Správné dýchání Protahování před a po zátěži První pomoc při TV, bezpečné používání sportovního nářadí, bezpečnost na sportovištích Pohybové hry – netradiční pohybové aktivity	Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopností poznávání seberegulace a sebeorganizace
Atletika		
Změří a zapíše výkony v jednotlivých atletických disciplínách Aplikuje startovní povely V souladu s individuálními předpoklady ovládá jednotlivé pohybové dovednosti	Pravidla atletických disciplín Techniky jednotlivých disciplín Měření a zápis výkonů Atletická abeceda Běh – sprint 60 m Starty z bloků Skok do dálky / výšky nůžky Hod míčkem	

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Gymnastika		
<p>Ovládá záchranu a dopomoc při jednotlivých gymnastických cvičích</p> <p>Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé gymnastické prvky</p> <p>Provede dané gymnastické prvky s dopomocí či bez ní</p> <p>Je schopen spojit několik gymnastických prvků v krátkou sestavu</p> <p>Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou</p>	<p>Záchrana a dopomoc</p> <p>Akrobacie – modifikace kotoulů, stoj na ruce s dopomocí, přemet stranou,</p> <p>Hrazda – výmyk, výkrut, podmet</p> <p>Kruhy – houpání s obraty, svis vznesmo a střemhlav, výkrut</p> <p>Přeskok - koza– skrčka, roznožka, bedna - kotoul</p> <p>Kladina – chůze s doprovodnými pohyby paží, obraty</p> <p>Šplh na laně a na tyči</p> <p>Trampolína – skoky s doprovodnými pohyby částí těla</p> <p>Rytmičká a kondiční gymnastika</p> <p>Základy moderní gymnastiky</p>	<p>Komunikace – řeč těla, dovednosti pro neverbální sdělování</p>
Sportovní hry		
<p>Provede jednotlivé herní činnosti jednotlivce a herní kombinace</p> <p>Ovládá pravidla hry</p> <p>Dodržuje pravidla fair play</p> <p>Zdůvodní význam sportovních her pro rozvíjení mezilidských vztahů</p> <p>Navrhne taktiku družstva</p> <p>Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her</p> <p>Dokáže řídit sportovní utkání</p>	<p>Základní pravidla sportovních her</p> <p>Bezpečnost při sportovních hrách</p> <p>Příprava a organizace utkání</p> <p>Vybíjená, přehazovaná – taktika, pohotovost</p> <p>Basketbal – přihrávky, driblink bez očního kontaktu s balonem, uvolňování hráče s míčem i bez míče, střelba</p> <p>Volejbal – odbítí míče obouř vrchem i spodem, podání,</p> <p>Doplňkové sporty – házená, florbal, fotbal, ringo, frisbee, baseball</p>	<p>Sociální rozvoj</p> <p>komunikační dovednosti, řešení konfliktů</p>
Úpoly		
<p>Zvládne základní prvky sebeobrany</p>	<p>Přetahy, přetlaky, střehové postoje</p> <p>Sebeobrana, pády</p>	

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Turistika a pobyt v přírodě		
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí	Ochrana přírody Orientace na mapě, měřítko mapy, práce s buzolou Orientační běh	
Bruslení		
Předvede jednoduché prvky při jízdě Ukáže první pomoc při úrazu na bruslích Provede ošetření bruslí	Základní dovednosti – jízda vpřed a vzad, obraty, změna směru, zastavení Bezpečnost při bruslení Ošetření bruslí	
Plavání		
Předvede alespoň dva plavecké způsoby, startovní skok, plavání pod vodou Aplikuje pomoc při záchraně tonoucího	Základní plavecké dovednosti Záchrana tonoucího	
Lyžování		
Předvede jednoduché prvky při jízdě na lyžích nebo snowboardu Ukáže první pomoc při úrazu na lyžích Provede ošetření lyží	Běžecké lyžování – bruslení, klasický způsob Sjezdové lyžování – pluh, oblouk z přivrátu nižší lyží, bezpečné zastavení Jízda na snowboardu Bezpečnost na horách, první pomoc Ošetření lyží	Lyžařský kurz – formou denního dojíždění 5 dní výuky v rozsahu 30 hodin

Tercie

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Člověk a sport		
Žák: Připraví se samostatně pro pohybovou činnost Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při TV Zhodnotí svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu Využívá kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci organismu, poskytne první pomoc při lehčích úrazech Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Posilování svalového aparátu – prevence svalových dysbalancí Protahování a rozcvičení před zátěží První pomoc při TV, bezpečné používání sportovního nářadí, bezpečnost na sportovištích Odmítání drog a jiných škodlivin Pohybové hry – netradiční pohybové aktivity	Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopností poznávání seberegulace a sebeorganizace
Atletika		
V souladu s individuálními předpoklady ovládá jednotlivé pohybové dovednosti Změří a zapíše výkony v jednotlivých atletických disciplínách Aplikuje startovní povely	Základní pravidla atletických disciplín Základy techniky jednotlivých disciplín Měření a zápis výkonů Atletická abeceda Běh rychlostně - vytrvalostní 300m Základy překážkového běhu Starty ze startovních bloků Skok do dálky / výšky Hod míčkem, vrh koulí	
Gymnastika		
Je schopen spojit několik gymnastických prvků v krátkou sestavu Používá gymnastické názvosloví Ovládá záchranu a dopomoc při jednotlivých gymnastických cvičích Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé gymnastické prvky Provede dané gymnastické prvky s dopomocí či bez ní Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou Umí odlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny	Záchrana a dopomoc Akrobacie – modifikace kotoulů, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou, rondát, přemet vpřed, rovnovážné polohy Hrazda – výmyk, výkrut, přešvih únožmo, toč jízdo Kruhy – houpání s obraty, svis vznesmo a střemhlav, výkrut Přeskok - koza– skrčka, roznožka, bedna - kotoul, přemet s dopomocí Šplh na laně a na tyči Rytmičká a kondiční gymnastika	Komunikace – řeč těla, dovednosti pro neverbální sdělování

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Sportovní hry		
Ovládá základní pravidla hry Rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her Dodržuje pravidla fair play Zdůvodní význam sportovních her pro rozvíjení mezilidských vztahů Navrhne taktiku družstva Provede jednotlivé herní činnosti jednotlivce a herní kombinace Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her Dokáže řídit sportovní utkání	Základní pravidla sportovních her Bezpečnost při sportovních hrách Příprava a organizace utkání Vybíjená, přehazovaná – taktika, pohotovost Basketbal – přihrávky, driblíng bez očního kontaktu s balonem, útok, obrana (osobní a zónová), uvolňování hráče s míčem i bez míče, střelba Volejbal – odbití míče obouruč vrchem i spodem, podání, smeč, blokování, pohyb hráčů v hřišti Doplňkové sporty – házená, florbal, fotbal, ringo, frisbee, Softbal - házení, chytání	Sociální rozvoj komunikační dovednosti, řešení konfliktů
Úpoly		
Zvládne základní prvky sebeobrany	Aplikace úpolových prvků Sebeobrana, pády	
Turistika a pobyt v přírodě		
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí	Ochrana přírody Příprava turistické akce Azimut a použití s buzolou Orientační běh	
Bruslení		
Zvládá jednoduché prvky při jízdě Předvede vedení puku s holí	Základní dovednosti – jízda vpřed a vzad, obraty, změna směru, zastavení Bezpečnost při bruslení Ošetření bruslí	
Plavání		
Předvede dva plavecké způsoby, startovní skok, obrátku, plavání pod vodou Ukáže první pomoc při záchraně tonoucího	Aplikuje plavecké dovednosti Záchrana tonoucího	

Kvarta

Očekávaný výstup	Realizace výstupu = Učivo	Poznámky Průřezová témata
Člověk a sport		
Žák: Zhodnotí svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu Využívá kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci organismu Připraví se samostatně pro pohybovou činnost Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při TV, poskytne první pomoc při lehčích úrazech Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Posilování svalového aparátu – prevence svalových dysbalancí Rozcvičení před a protažení po zátěži První pomoc při TV, bezpečné používání sportovních nářadí, bezpečnost na sportovištích Odmítání drog a jiných škodlivin Pohybové hry – netradiční pohybové aktivity	Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopností poznávání seberegulace a sebeorganizace
Atletika		
Ovládá jednotlivé pohybové dovednosti	Atletická abeceda Běh 100m 1500m Překážkový běhu Skok do dálky / výšky flop Hod granátem, vrh koulí s poskokem	
Gymnastika		
Používá gymnastické názvosloví Ovládá záchranu a dopomoc při jednotlivých gymnastických cvičích Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé gymnastické prvky Provede dané gymnastické prvky s dopomocí či bez ní Je schopen spojit několik gymnastických prvků v krátkou sestavu Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou Dovede využít gymnastické cviky pro správné držení těla	Hrazda – výmyk, výkrut, toč vzad, podmet, toč vpřed Kruhy – houpání s násobenými obraty, svis vznesmo a střemhlav, výkrut Přeskok - koza– skrčka, roznožka, bedna - kotoul, přemet s dopomocí Šplh na laně a na tyči Trampolína – skoky s doprovodnými pohyby částí těla Cvičení na bradlech- ručkování, obraty přešvihy Cvičení s hudbou	Komunikace – řeč těla, dovednosti pro neverbální sdělování

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Realizace výstupu = Učivo</i>	<i>Poznámky Průřezová témata</i>
Sportovní hry		
Ovládá základní pravidla hry Rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her Dodržuje pravidla fair play Zdůvodní význam sportovních her pro rozvíjení mezilidských vztahů Navrhne taktiku družstva Provede jednotlivé herní činnosti jednotlivce a herní kombinace Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her Dokáže řídit sportovní utkání	Základní pravidla sportovních her Bezpečnost při sportovních hrách Příprava a organizace utkání Basketbal – přihrávky, driblíng bez očního kontaktu s balonem, útok, obrana (osobní a zónová), uvolňování hráče s míčem i bez míče, střelba Volejbal – odbití míče obouruč vrchem i spodem, podání, smeč, blokování, pohyb hráčů v hřišti Doplňkové sporty – házená, florbal, fotbal, ringo, Softbal – zdokonalení herních činností	Sociální rozvoj komunikační dovednosti, řešení konfliktů
Turistika a pobyt v přírodě		
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí	Ochrana přírody Příprava turistické akce Orientace na mapě, měřítko mapy, práce s buzolou Orientační běh	Enviromentální výchova lidské aktivity v přírodě a problémy životního prostředí
Bruslení		
Předvede jednoduché prvky při jízdě Ukáže první pomoc při úrazu na bruslích Zvládne hru hokej	Základní dovednosti – jízda vpřed a vzad, obraty, změna směru, zastavení Bezpečnost při bruslení Ošetření bruslí Vedení puku - hra	
Plavání		
Předvede alespoň tři plavecké způsoby, startovní skok, obrátku, plavání pod vodou Ukáže první pomoc při záchraně tonoucího	Aplikace plavecké dovednosti Záchrana tonoucího Startovní skok do vody	

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla hodnocení žáků

Podrobná pravidla pro hodnocení žáků obsahuje dokument „Školní řád Gymnázia U Balvanu“, jehož součástí jsou pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Pro potřeby školního vzdělávacího programu uvádíme:

- způsoby hodnocení žáků,
- pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází ze stanovených cílů a kritérií, jimiž lze činnost (výsledek činnosti) měřit. Jedním z cílů hodnocení je vytvářet taková kritéria hodnocení, aby i žák sám byl schopen kriticky hodnotit svou práci.

Hodnocení se zaměřuje na očekávané výstupy ve vyučovacích předmětech a na úroveň znalostí klíčových kompetencí a cest vedoucích k jejich získání (osvojení).

Hodnocení se provádí klasifikací. Chování je hodnoceno odděleně.

Do klasifikace se zařazují i nepovinné části žakovského „portfolia“, pokud v nich žák dosáhl výborných výsledků. (hodnocení za úspěchy v soutěžích a olympiádách, mimořádné aktivity prokazující výbornou úroveň vědomostí a schopností apod.)

Využívání tohoto „portfolia“ umožňuje podporovat nadané žáky a zvyšovat motivaci k učení.

Podklady ke klasifikaci získává vyučující průběžně a podmínky klasifikace sděluje žákovi vždy na začátku klasifikačního období.

Hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech:

provádí se klasifikací ve stupních prospěchu:

- 1 výborný
- 2 chvalitebný
- 3 dobrý
- 4 dostatečný
- 5 nedostatečný

Hodnocení chování se hodnotí těmito stupni:

- 1 velmi dobré
- 2 uspokojivé
- 3 neuspokojivé

Celkové hodnocení se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl s vyznamenáním

- není-li žák v daném klasifikačním období hodnocen v povinných předmětech stupněm horším než 2, průměr z předmětů není horší než 1,5 a chování je velmi dobré

prospěl

- není-li žák v daném klasifikačním období hodnocen v povinných předmětech stupněm 5

neprospěl

- je-li žák v daném klasifikačním období hodnocen alespoň v jednom z povinných předmětů hodnocen stupněm 5

Kriteria hodnocení:

hodnocení se provádí v souladu s osnovami školního vzdělávacího programu a sledovány jsou:

- kvalita a rozsah získaných vědomostí a kompetencí
- přesnost, ucelenost a trvalost osvojovaných pojmů, fakt, definic a zákonitostí
- schopnost samostatné a tvořivé aplikace osvojených poznatků a činností
- schopnost samostatného studia přiměřeně náročných textů
- jazyková a odborná správnost ústního i písemného projevu
- pohotovost při intelektových a motorických činnostech
- vztah žáka k vykonávaným činnostem

Výsledky průběžného hodnocení se uzavírají na konci 1. a 3. čtvrtletí.

Hodnocení za první pololetí se vydává formou výpisu z vysvědčení, za druhé pololetí se žákům vydává vysvědčení.

6.2. Vlastní hodnocení školy

Návrh struktury vlastního hodnocení školy podle § 12 zákona č.561/2004 Sb.,(školský zákon) a § 8 a 9 vyhl. MŠMT č.15/2005 Sb., schvaluje pedagogická rada ve školním roce, který předchází roku zpracování zprávy o vlastním hodnocení.

Hodnocení bude zpracováno každé 3 roky, vždy do 31.10. příslušného roku. Výstupem hodnocení bude zpráva, jež se stane součástí dokumentace školy.

Struktura autoevaluace se zaměřuje se na tyto oblasti vlastního hodnocení školy:

- a) cíle, které si škola stanovila v koncepčním záměru a ve školním vzdělávacím programu
- b) jakým způsobem plní škola cíle uvedené v části a)
- c) oblasti s dobrými a špatnými výsledky úrovně vzdělávání včetně návrhu opatření
- d) sledování účinnosti opatření vztahujících se k bodu c)

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- a) oblast plánování a řízení školy
 - soulad ŠVP a RVPZV
 - sledování výchovně vzdělávacího procesu
 - personální podmínky, jejich kvalita
 - řízení školy a sebereflexe v kvalitě řízení
 - hospodaření školy
- b) oblast výchovně vzdělávací
 - úroveň výchovně vzdělávacího procesu (vstup – průběh – výstup)
 - hodnocení výchovně vzdělávací úrovně žáků
 - hodnocení výchovně vzdělávací úrovně učitelů
 - hodnocení výchovně vzdělávací úrovně mimo školu (testování)
 - úspěšnost absolventů
 - výchovné problémy
- c) škola a rodiče
 - informovanost rodičů
 - zapojení rodičů do chodu školy

- d) oblasti administrativní a technické, podmínky ke vzdělávání
- e) další
 - spolupráce se sponzory
 - podpora vztahů se zahraničními partnery
 - účast školy na projektech, spolupráce s městem Jablonec nad Nisou

Nástroje autoevaluace:

A) Hodnocení žáků

1. Formou externího a interního testování žáků (CERMAT – MANA, plošné testování žáků 9. ročníků a víceletých gymnázií, kontrola úrovně čtvrtletních prací) zaměřeného na průběh/výsledky vzdělávání
2. Formou analýz výsledků výchovy a vzdělávání, vždy ke konci čtvrtletí
3. Formou tzv. profi-testů v předposledním ročníku studia (ve spolupráci s pedagogicko psychologickou poradnou)
4. Sledováním zájmu žáků o činnosti založené na dobrovolné účasti – olympiády a soutěže

B) Hodnocení pedagogických pracovníků

1. Hospitační činnost ředitele a zástupce ředitele
2. Hospitační činnost v rámci jednotlivých předmětů
3. Sebehodnocení ředitele školy
4. Pracovní rozhovory
5. Dotazníkové šetření, SWOT analýza
6. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

C) Hodnocení klimatu školy a vzdělávání

1. Dotazník „Klima školy, do které chodím“ v průběhu vzdělávání (vstup – průběh – výstup)
2. Rozhovory s rodiči – třídní schůzky
3. Dotazník Hodnocení školy novými žáky (prima a 1. ročník)
4. Ve spolupráci o se školským poradenským zařízením za účelem minimalizace patologických jevů, pokud se vyskytnou

Cíle a kritéria autoevaluace

Škola si stanovila na nejbližší období tyto dílčí cíle:

1. Postupná změna způsobů výuky, větší orientace na střídání metod výuky – podpora rozvoje oborových dovedností a klíčových kompetencí.
Tuto změnu podporovat vhodným výběrem učebních materiálů a častějším využíváním ICT vy výuce
2. Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metodiky práce.
3. Vést učitele k oborové spolupráci, vzájemným konzultacím a výměně zkušeností
4. Rodiče více zapojit do školních akcí
5. Výrazné zlepšení materiálních podmínek, zlepšení technických a provozních podmínek považujeme za nezbytné – jde však mimo kompetence školy, neboť přímo souvisí s úrovní financování škol zřizovatelem.

Kritéria kvality školy:

1. Vysoké procento žáků pokračuje ve studiu – 90% považovat za standardní úroveň
2. Uplatnění absolventů na trhu práce v případě, že dále nestudují
3. Pozitivní klima školy
4. Možnosti dalšího vzdělávání učitelů
5. Převládající kladné hodnocení školy ze strany rodičů a veřejnosti.

Časový harmonogram autoevaluačních aktivit v průběhu školního roku

Září	<ul style="list-style-type: none">- přehled umístění absolventů školy na VŠ a v praxi- plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků- plán hospitační činnosti
Říjen	<ul style="list-style-type: none">- hospitační činnost v nových třídách (klima třídy)- pracovní pohovory
Listopad	<ul style="list-style-type: none">- hospitační činnost- pracovní pohovory- vyhodnocení výsledků vzdělávání (1. čtvrtletí)- hodnocení školy – noví žáci

Prosinec	<ul style="list-style-type: none">- kontrola plnění ŠVP, kontrola a korekce časových plánů- hospitační činnost- pracovní pohovory
Leden	<ul style="list-style-type: none">- vyhodnocení výsledků vzdělávání (1. pololetí)
Únor	<ul style="list-style-type: none">- testování žáků kvarty (CERMAT)- SWOT analýza – pedagogičtí pracovníci (1x za 2 roky)
Březen	<ul style="list-style-type: none">- hospitační činnost- pracovní pohovory- korekce časových plánů, plnění ŠVP
Duben	<ul style="list-style-type: none">- vyhodnocení výsledků vzdělávání (3. čtvrtletí)
Květen	<ul style="list-style-type: none">- vyhodnocení maturitních zkoušek- testování žáků – vstup – průběh – výstup (klíma školy, do které chodím)- vyhodnocení aktivit týkajících se dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
Červen	<ul style="list-style-type: none">- vyhodnocení výsledků vzdělávání (2. pololetí, školní rok)- vyhodnocení dotazníkových šetření, jejich rozbor, návrh opatření na další školní rok

Průběžně dle potřeb školy, nabídky externích firem a finančních možností zařadí škola jiné formy testování (Kalibro, Vektor, Klíma třídy ...). Průběžně podle iniciativy jednotlivých tříd nebo ročníků další možnosti sebehodnocení (interní dotazníková šetření, ankety).

Obsah:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
1.1. Název ŠVP	2
1.2. Předkladatel.....	2
1.3. Vzdělávací program	3
1.4. Zřizovatel	3
1.5. Platnost dokumentu	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	4
2.1. Charakteristika školy	4
2.2. Podmínky školy.....	4
2.2.1. Materiální, provozní a hygienické podmínky	4
2.2.2. Charakteristika pedagogického sboru, sféra mezilidských vztahů.....	5
2.2.3. Organizace výchovně vzdělávacího procesu, aktivity mimo školní lavice.....	6
2.2.4. Otevřená škola	7
2.2.5. Informační systém	8
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9
3.1. Zaměření školy	9
3.1.1. Profil absolventa	9
3.1.2. Organizace přijímacího řízení.....	10
3.1.3. Výchovné a vzdělávací strategie.....	10
3.1.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků sociálně znevýhodněných.....	13
3.1.5. Vzdělávání mimořádně nadaných žáků	14
3.1.6. Začlenění průřezových témat do ŠVP	15

4. UČEBNÍ PLÁN ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO PRIMU AŽ KVARTU S POZNÁMKAMI	24
4.1. Integrace vzdělávacích oblastí RVP do školního vzdělávacího programu, zařazení do učebního plánu.....	26
4.2. Integrace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a Člověk a svět práce – časová dotace:.....	27
5. OSNOVY	28
Český jazyk	29
Charakteristika a cíle předmětu.....	29
Prima.....	32
Sekunda.....	34
Tercie.....	36
Kvarta	39
Anglický jazyk.....	42
Charakteristika a cíle předmětu.....	42
Prima.....	44
Sekunda.....	45
Tercie.....	46
Kvarta	47
Dramatická výchova.....	48
Sekunda.....	48
Reálie	49
Sekunda.....	49
Německý jazyk	50
Charakteristika a cíle předmětu.....	50
Tercie.....	52
Kvarta	53
Francouzský jazyk.....	54
Charakteristika a cíle předmětu.....	54
Tercie.....	56
Kvarta	57

Matematika	58
Charakteristika a cíle předmětu.....	58
Prima.....	61
Sekunda.....	64
Tercie.....	67
Kvarta	70
Informatika a výpočetní technika	73
Charakteristika a cíle předmětu.....	73
Tercie.....	75
Kvarta	77
Dějepis	79
Charakteristika a cíle předmětu.....	79
Prima.....	87
Sekunda.....	90
Tercie.....	92
Kvarta	95
Občanská výchova	98
Charakteristika a cíle předmětu.....	98
Prima.....	101
Sekunda.....	103
Tercie.....	109
Kvarta	112
Fyzika.....	114
Charakteristika a cíle předmětu.....	114
Prima.....	117
Sekunda.....	119
Tercie.....	122
Kvarta	125
Chemie	128
Charakteristika a cíle předmětu.....	128
Sekunda.....	131
Tercie.....	133
Kvarta	135

Biologie	138
Charakteristika a cíle předmětu.....	138
Prima.....	141
Sekunda.....	144
Tercie.....	147
Kvarta	150
Práce s laboratorní technikou Laboratorní cvičení - prima a tercie.....	153
Zeměpis.....	154
Charakteristika a cíle předmětu.....	154
Prima.....	157
Sekunda.....	159
Tercie.....	160
Kvarta	161
Hudební výchova	163
Charakteristika a cíle předmětu.....	163
Prima.....	165
Sekunda.....	167
Tercie.....	169
Kvarta	171
Výtvarná výchova	173
Charakteristika a cíle předmětu.....	173
Prima.....	175
Sekunda.....	176
Tercie.....	178
Kvarta	180
Estetická výchova.....	182
Charakteristika a cíle předmětu.....	182
Tercie.....	184
Kvarta	185
Tělesná výchova	186
Charakteristika a cíle předmětu.....	186
Prima.....	188
Sekunda.....	191
Tercie.....	194
Kvarta	196

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	198
6.1. Pravidla hodnocení žáků.....	198
6.2. Vlastní hodnocení školy	200